

Vuosikertomus 2006

HSE kansainväliseksi laatuylöpistoksi

Elinkeinoelämän ja koko yhteiskunnan odotukset liiketoimintaosaamiselle ovat korkealla. HSE on vastannut tähän haasteeseen määrätietoisesti. Kansallisesti olemme eräs suurimpia yrittäjyyskouluttajia ja johtava johtamiskouluttaja. Kansainvälisesti HSE on aktiivisesti kehittämässä paneurooppalaisia koulutustuotteita ja laatujärjestelmiä. HSE:n tutkijat ovat yhteistyössä kansainvälisten huippuyliopistojen kanssa.

"Kansainvälistyminen ei ole Suomelle ja HSE:lle muotioikku vaan välttämättömyys."

Kansainvälistyminen ei ole Suomelle ja HSE:lle muotioikku vaan välttämättömyys. Yrityselämä, jos mikä, on jo täysin kansainvälistä. Sitä on myös ekonomiopiskelijoiden ja johtamiskoulutuksessa olevien johtajien arki. Viime vuonna 268 ekonomiopiskelijaa lähti kansainväliseen vaihtoon ja Suomeen saapui 355 johtamiskoulutettavaa. HSE:ssä vieraili yli 100 kansainvälistä opettajaa ja tutkijaa sekä 194 kansainvälistä vaihto-opiskelijaa.

HSE testaa koulutuksensa tason vaativilla kansainvälisillä markkinoilla. Olemme mukana 17 eurooppalaisen laatu kauppakorkeakoulun muodostamassa CEMS-verkostossa, joka tuottaa yhteisesti paneurooppalaisen maisteriohjelman. Financial Times arvioi tämän CEMS MIM -ohjelman Euroopan toiseksi parhaaksi maisteriohjelmaksi vuonna 2006. Johtamiskoulutuksessa EMBA-ohjelmaa myytiin Suomen lisäksi Soulessa, Singaporessa, Puolassa, Kiinassa ja Taiwanissa. EMBA-ohjelmasta valmistui 333 kansainvälistä johtajaa vuonna 2006, ja se on yliopistosektorin suurimpia koulutusvientituotteita.

HSE on kauppatieteellisen koulutuksen ja tutkimuksen kansainvälisen verkoston eräs solmukohta. Kuulumme eurooppalaisten laatu kauppakorkeakoulujen CEMS-verkostoon ja globaaliin PIM-opiskelijavaihtoverkostoon. Opiskelijoillamme on arvokas mahdollisuus vaihto-opiskeluun 88 laadukkaassa kauppakorkeakoulussa 35 eri maassa. HSE:n tutkijat ovat yhteistyössä johtavien tutkimusryhmien kanssa Euroopassa, Amerikassa ja Aasiassa. Vuonna 2006 HSE:n tutkijat julkaisivat yli 90 kansainvälistä referee-artikkelia ja pitivät esitelmän yli 120 tieteellisessä konferenssissa.

HSE:n tutkimuksen laatu on jatkuvasti noussut, mistä hyvinä todisteina ovat tutkijoidemme luottamustoimet omien alojensa kärkilehdissä, kasvava määrä julkaisuja kauppatieteellisissä laatu lehdissä ja esimerkiksi tutkija Anton Helanderille viime vuonna myönnetty Best Paper

based on PhD Thesis Award -palkinto Industrial and Purchasing -konferenssissa. Kilpaillun tutkimusrahoituksen määrä on voimakkaassa nousussa. Vuonna 2006 ulkopuolinen tutkimusrahoitus oli 13,6 miljoonaa euroa, mikä on 67 % enemmän kuin edellisvuonna.

HSE:n strategiana on jatkuva laadun parannus, jota seurataan kansainvälisten akkreditointien, vertaisarviointien ja rankingien avulla. Vuonna 2006 HSE:llä oli kaksi kolmesta keskeisestä kansainvälisestä laatuakkreditoinnista, EQUIS ja AMBA. Ekonomityyppistä koulutusta (MSc) antavista kauppakorkeakouluista Financial Times arvioi meidät sijalle 24 Euroopassa, toiseksi parhaaksi Pohjoismaissa. Tästä on hyvä jatkaa kohti HSE:n vision mukaista maailmanluokan tasoa.

Rehtori Eero O. Kasanen

Kuvassa HSE:n päärakennuksen sisäänkäynti.
Kuva: Aino Huovio

Päivitetty 11.4.2007

Vuosikertomus 2006

HSE:n vuosi 2006 oli tuloksellinen

Yliopistojen toimintaympäristö on voimakkaassa muutosvaiheessa. Vuonna 2006 keskustelun kohteena oli erityisesti yliopistojen rakenteellinen kehittäminen. Kansainvälinen yliopistokenttä sekä Euroopassa että kansainvälisesti kehittyi nopeasti, ja kilpailu opiskelijoista kiristyy. Suomalaisten yliopistojen on monista rajoitteista johtuen yhä haastavampaa varmistaa asemansa maailman parhaiden joukossa.

"Korkeatasoisten kansainvälisten referoitujen artikkelien määrä kasvoi, ja kilpailun rahoituksen määrä kaikilta keskeisiltä rahoittajilta lisääntyi selvästi."

Vuonna 2006 HSE vastasi haasteisiin toteuttamalla keväällä valmistuneen uuden [strategian](#) mukaisia linjauksia. Vuoden aikana oli keskeisesti esillä myös [huippuyliopiston](#) luomiseen tähtäävä suunnittelutyö, jota koskeva raportti julkistettiin vuoden 2007 alkupuolella.

HSE:n tutkimustoiminta on koordinoitu tiiviiksi, teemapohjaiseksi HSE Research -konseptiksi, jota tukee tutkimuksen tukipalvelutiimi. Opetuksen strategia pohjautuu vahvasti ohjelmajohdun tutkimusstrategian varaan. Tutkimusta ja opetusta tukee HSE:n perinteisesti vahva yhteiskunnallinen palvelutoiminta sen eri muodoissa.

Tutkimuksessa korkeatasoisten kansainvälisten referoitujen artikkelien määrä kasvoi, ja kilpailun rahoituksen määrä kaikilta keskeisiltä rahoittajilta lisääntyi selvästi. HSE:n uusi laitos Business Technology sai erittäin hyvät arviot Suomen Akatemian tutkimuksen huippuyksikköarvioinneissa. Tohtoreita valmistui yhteensä 20, mikä ylitti tavoitteen yhdellä. Maisterintutkintoja suoritettiin 347.

HSE:n johtamiskoulutustoiminta arvioitiin Taloustutkimus Oy:n tutkimuksessa jo 9. kerran peräkkäin Suomen parhaaksi. Pienyrityskeskukseen sekä yrityshautomo New Business Centerin toiminta jatkui vakaana. Avoin yliopisto toteutti arvokasta yhteiskunnallista palvelutoimintaa laajalle opiskelijajoukolle. Kirjasto palveli koko maamme kauppatieteellistä alaa, ja oli kaikilla tunnusluvuilla mitaten alan tehokkain kirjasto.

Hallinnon kehittämisen lähtökohtana HSE:ssä on jatkuva parantaminen. HSE toimi koordinoituvastuussa pääkaupunkiseudun yliopistojen palvelukeskushankkeessa. HSE on toiminut pioneerinä myös monissa valtakunnallisissa kehittämishankkeissa, muun muassa

elektronisessa taloushallinnossa sekä IT- ja hankintatoimen aloilla. HSE pilotoi jatkossa Valtiokonttorin kanssa valtionhallinnon sähköisen tilaushallinnan kehitystyötä.

Tuottavuushankkeissa HSE:n suurin uudistus oli kansainvälisen koulutuskeskuksen lakkauttaminen ja MBA-toimintojen yhdistäminen HSE Executive Education Oy:n toimintoihin. Vuoden aikana toteutettiin UPJ-palkkausjärjestelmäuudistus sekä valmisteltiin tulospalkkauksen pilotointia kahdessa yksikössä. Tilahallinnossa tehtiin uusia pitkän aikavälin ratkaisuja.

Vuonna 2006 toteutettiin brandiuudistus, jossa kaikkien yliopistomme yksiköiden nimeen liitettiin HSE-tunnus ja HKKK-lyhenteen käytöstä luovuttiin. Uusi HSE-portaali otettiin käyttöön keväällä. Yritysyhteistyö toimi edelleen hyvin ja uusia yhteistyökumppaneita saatiin vuoden aikana.

Laatuhankkeissa keskityttiin vuoden 2006 aikana erityisesti AACSB-järjestön (The Association to Advance Collegiate Schools of Business) laatuakkreditointiin liittyvään itsearviointiin, jonka tulokset saadaan keväällä 2007. EFMD-järjestö hyväksyi HSE:n antaman EQUIS-laatuakkreditoinnin väliraportin. HSE oli mukana kansainvälisessä hallinnon ESMU-benchmarking-hankkeessa jo viidennen kerran.

Henkilöstötyytyväisyystutkimus tuotti valtionhallinnon ja yliopistolaitoksen keskitasoa olevan tuloksen (yleisarvio 3,26), mitä voi pitää tyydyttävänä tuloksena suurten muutosten keskellä. Positiivisia arvioita saivat työn itsenäisyys ja haastavuus, työtilat ja -välineet, työilmapiiri sekä työnantajakuva.

Vuoden huipentumana oli toukokuussa järjestetty upea promootiojuhla, jossa promovoiitiin viisi ulkomaista ja neljä kotimaista kunniatohtoria, 51 tohtoria ja 95 maisteria.

HSE on osaltaan pyrkinyt edistämään yliopistojen toimintaedellytysten kehittämistä muun muassa huippuyliopistokeskustelun yhteydessä. Vain riittävä toimintavapaus voi luoda edellytykset vastata nopeasti muuttuvan toimintaympäristön haasteisiin, jolloin yliopistojen kyky edistää tuloksellisuuttaan voi edelleen parantua.

Hallintojohtaja Esa Ahonen

[HSE:n tilinpäätösasiakirja vuodelta 2006](#) (pdf-muodossa)

Kuvassa HSE:n johtoryhmä. Rehtori **Eero O. Kasanen** (oik.), hallintojohtaja **Esa Ahonen**, ensimmäinen vararehtori **Olli Ahtola** ja toinen vararehtori **Timo Saarinen** (vas.).

Kuva: Aino Huovio

Päivitetty 13.4.2007

Vuosikertomus 2006

Koulutuksen laatu järjestelmä uusittiin vuonna 2006

HSE:n Helsingin yksikössä on mahdollista suorittaa kauppatieteiden kandidaatin tutkinto viidessä koulutusohjelmassa ja maisterintutkinto 13 ohjelmassa. Yksi kandidaattiohjelma ja yhden kandidaattiohjelman erikoistumisalue ovat englanninkielisiä. Maisteriohjelmista englanninkielisiä on neljä.

Perustutkinto-opiskelijoita
3 674
Kandidaattitutkinnon
suorittavia 896

Helsingin kauppakorkeakouluun hyväksyttiin vuoden 2006 opiskelijavalinnassa 546 uutta opiskelijaa. Heidät valittiin suorittamaan joko kauppatieteiden kandidaatin ja maisterin tutkintoa tai pelkkää maisterin tutkintoa. Mikkelin yksikköön valittiin 82 uutta opiskelijaa suorittamaan kauppatieteiden kandidaatin tutkintoa. Kaikista uusista opiskelijoista ulkomaalaisia oli 32. He edustivat Bangladeshin, Alankomaiden, Iso-Britannian, Japanin, Kiinan, Liettuan, Meksikon, Nepalín, Puolan, Saksan, Venäjän, Vietnamin, Viron ja Yhdysvaltojen kansalaisuuksia.

Opintojen ohjauksella suuri rooli

Opintojen ohjaus halutaan saada osaksi opintojen koko elinkaarta. Syksyllä 2006 aloittaneet opiskelijat saivat opiskelijatutorin lisäksi opettajatutorin. Opintojen etenemistä tukee myös opintopsykologi, joka osallistuu erilaisten opintojaksojen toteutukseen ja tarjoaa opiskelijalle henkilökohtaista neuvontaa. Myös erilaisia hyvinvointipalveluja on tarjolla.

Opintojen aluksi opiskelijat suorittavat opiskeluvalmiuksia ja -taitoja sisältävän opintojakson, jolla parannetaan opiskelijan edellytyksiä selvittää opiskelusta. Maisteritasolla opiskelijat suorittavat joukon kaikille yhteisiä opintoja. Niillä pyritään täyttämään ekonomikoulutuksen osaamisvajeita.

Suomea taitamattomien tutkinto-opiskelijoiden opintojen ohjausta on myös tehostettu. Kaikki uudet ulkomaalaiset tutkinto-opiskelijat saavat Information Guide for International BSc and MSc Degree Students -oppaan, ja myös henkilökohtaista opintoneuvontaa on lisätty.

JOO-sopimus

HSE on mukana valtakunnallisessa joustavan opinto-oikeuden (JOO) sopimuksessa. Suurin osa HSE:hen vuonna 2006 tulleista JOO-opiskelijoista oli pääkaupunkiseudulta.

JOO-sopimusta käyttävien opiskelijoiden määrä on pysynyt viime vuosina ennallaan. Vuonna 2006 JOO-sopimuksen tarjoamaa mahdollisuutta opiskella toisissa yliopistoissa käytti hyväkseen noin 70 HSE:n opiskelijaa. HSE:ssä opiskeli noin kaksinkertainen määrä muista yliopistoista tulleita JOO-opiskelijoita.

Vuonna 2006 oli käytössä sähköinen JOO-haku. Tässä olivat mukana HSE:n lisäksi Helsingin yliopisto, Teknillinen korkeakoulu, Tampereen teknillinen korkeakoulu ja Tampereen yliopisto. HSE:n saama JOO-hakemusten kokonaismäärä oli 140, joista 125 oli sähköisiä.

Koulutuksen laatujärjestelmä

HSE uudisti vuonna 2006 koulutuksen laatujärjestelmän. Opetuksen arviointi on tärkeä osa sitä. Jokaisen opintojakson päätyttyä jaksolle ilmoittautuneilta opiskelijoilta kerätään palautetta opetustavasta riippumatta (luento, harjoitukset, seminaarit, monimuoto-opetus, verkkokurssit, jne.). Opiskelijat nähdään yhteistyökumppaneina, joiden tulee ottaa vastuuta omasta oppimisestaan. Jos osallistuneista yli 60 % antaa jaksosta palautetta, julkistetaan se. Opintojakson aikana opettajat keräävät palautetta kurssin verkkosivujen kautta.

Kerätty opiskelijapalaute toimitetaan opettajalle, oppiaineen vastaavalle, sen laitoksen johtajalle, jonka tarjontaan opintojakso kuuluu sekä sen koulutusohjelman johtajalle, jonka opintoihin opintojakso sisältyy. Ohjelmajohtajien kautta palaute tulee koulutusohjelman ohjelmaryhmän käsittelyyn. Ohjelmaryhmissä on opettajakunnan lisäksi ohjelman opiskelijoiden ja alumnikunnan tai työelämän edustaja. Tietoa palautteesta annetaan myös rehtoreille ja opetus- ja tutkimusneuvostolle, joka viime kädessä valvoo koulutuksen laatua. Saatu palaute otetaan huomioon tulevan lukuvuoden opetussuunnitelman valmistelussa.

Myös opettajilta on pyydetty arviota, toteutuvatko heidän odotuksensa opintojakson suhteen. Tavoitteena on tukea opettajia opetuksen kehittämisessä sekä kehittää opetustiloja ja -laitteistoja.

Jatkuva arviointi

Perustutkintoja arvioidaan jatkuvasti monin eri tavoin. Vuosittain selvitetään esimerkiksi opiskelijavalinnan ja valintakokeen toimivuutta, vastavalmistuneiden mielipiteitä, valmistuneiden työllistymistä ja rekrytoivien yritysten käsityksiä valmistuneista. Ylioppilaskunta seuraa opetusta ja palkitsee parhaan opettajan. Myös HSE valitsee vuoden opettajan. Ulkomaiset akkreditoinnit ovat myös osa HSE:n kansainvälistä laadun varmistamista.

Uudistettu tohtoriohjelma

HSE:n Tohtoriohjelma uudistui tutkintouudistuksen myötä, ja uudistus tukee koulun uutta visiota "HSE – maailman luokan kauppakorkeakoulu". Tavoitteena on tutkijakoulutuksen korkea kansainvälinen taso ja laatu. Tohtoriohjelman kansainvälisyyttä on edistetty ohjelman uudella joustavammalla rakenteella, opetusohjelman kansainvälisyyttä entistäkin paremmin tukevalla uusilla kursseilla ja mittavasti uudistetuilla sekä suomen- että englanninkielisillä jatko-opiskelijan opinto-oppailla. Yliopisto on lisännyt englanninkielistä opetustarjontaa vahvuusaloillaan. Tavoitteena on myös edistää tohtoriopiskelijoiden tutkimusten julkaisemista kansainvälisissä referoiduissa aikakauslehdissä sekä kannustaa kansainväliseen vaihtoon tai kansainvälisten kurssien suorittamiseen osana jatkotutkintoa. Lisäksi tohtoriohjelman kansainväliseen näkyvyyteen tohtorikoulutuksen englanninkielisillä www-sivuilla on panostettu vuonna 2006.

Kuva: Aino Huovio

Päivitetty 12.4.2007

© Helsingin kauppakorkeakoulu

Vuosikertomus 2006

Ohjelmat

BScBA-ohjelma Mikkelissä

HSE Mikkelin Campuksen englanninkielisen kansainvälisen liiketoiminnan kandidaattiohjelman (Bachelor's Degree Program in International Business, BScBA) erilliseen opiskelijavalintaan haki 446 hakijaa. Uuden lukuvuoden aloitti 82 (79) opiskelijaa, joista yksi valittiin avoimen yliopiston opintojen perusteella. Varsinaisen sisäänottokiintiön lisäksi opiskelun aloitti 14 edellisvuonna opintojensa aloittamista lykännyttä opiskelijaa. Opiskelun aloittaneista enemmistö ilmoitti BScBA:n olleen heidän ensisijainen valintansa.

Ohjelmat:
BScBA
ITP
CEMS MIM

BScBA-ohjelman opiskelijoilla lukukauden kestävä opiskelujakso ulkomailla on pakollinen osa opintoja. Vuoden 2006 lopussa HSE:n Mikkelin yksiköllä oli 49 vaihtoyliopistoa. Opiskelijavaihtoon lähti vuoden aikana 80 opiskelijaa, jotka opiskelivat 27 ulkomaisessa yliopistossa. Vastaavasti ulkomaalaisia vaihto-opiskelijoita opiskeli Mikkelin kampuksella yhteensä 58. Osallistuminen Canadian-European Community Program for Co-operation in Higher Education and Training -projektiin (CEMEC, 2003–2006) vahvisti BScBA-ohjelman kansainvälisyyttä.

Alueellista vaikuttavuutta edistettiin vierailevien professoreiden voimin pienillä projekteilla ja alueen yrityksille tehdyillä selvitystöillä sekä opiskelijoiden opinnäytetöillä. Yhteistyöllä Mikkelin yliopistokeskuksessa olevien muiden yliopistoyksiköiden kanssa haettiin lisää alueellista vaikuttavuutta. Lisäksi BScBA-ohjelma toteutti Kansalliskirjaston Mikrokuvaus- ja konservointilaitoksen kanssa erityisen Digibusiness-yhteisprojektin, jonka tuloksia hyödynnetään vuonna 2007 opetuksessa ja myöhemmin Mikrokuvaus- ja konservointilaitoksen palveluja kehittäessä.

ITP-ohjelma yhdistää akateemisen opetuksen ja käytännönläheiset yritysprojektit

Information Technology Program (ITP) -ohjelma järjestettiin vuonna 2006 kahdennentoista kerran. Ohjelma koostuu koulutusosioista ja yhteistyöyritysten kanssa toteutettavista kehittämisprojekteista. Se jakaantuu kahteen alaohjelmaan: Content & Media ja Business & Technologies. Alaohjelmien kesän aikana järjestetyissä koulutuksissa opiskelijat saavat

yleiskuvan informaatio- ja kommunikaatioteknologioista.

ITP-ohjelma pyrkii yhdistämään akateemisen opetuksen ja käytännönläheiset yritysprojektit kokonaisuudeksi, joka tukee sekä opiskelijoiden että yhteistyöyritysten tavoitteita. Yritysprojektit toteutetaan yhteistyöyrityksien omia kehittämistarpeita tukevasti.

Ohjelman kaikki opiskelijat osallistuivat projektikoordinaattoreiden johdolla projekteihin ja toteuttivat vuonna 2006 onnistuneesti kaksitoista projektia yhteistyöyrityksille. Osana yhteistyötä yrityksille tarjottiin myös mahdollisuutta ottaa neljän-viiden hengen opiskelijaryhmä kesän ajaksi tekemään ITP-yritysprojektiä.

ITP-ohjelma on suunnattu HSE:n perustutkinto-opiskelijoiden lisäksi MBA-, JOO- ja vaihto-opiskelijoille yhteistyöyliopistoista. Akateemisesti suunniteltujen kurssien ohella kesällä järjestettiin erilaisia oheistapahtumia sekä vierailuluentoja.

CEMS MIM

Kansainvälisen liiketoimintaosaamisen erikoistumisohjelma CEMS MIM (Master in International Management) on 17 eurooppalaisen yliopiston yhteinen maisteritasojen opintokokonaisuus. HSE:n opiskelijat voivat hakeutua suorittamaan CEMS MIM -erikoistumisohjelman KTM-tutkinto-ohjelman rinnalla. Vuoden pituisessa ohjelmassa opiskelijat suorittavat omassa ja vaihtoyliopistossa CEMS MIM -erikoistumiskurseja, harjoittelujakson, kieliopintoja sekä työelämän taitoihin perehdyttäviä opintojaksoja. Ohjelmasta on vuoden 2006 loppuun mennessä valmistunut kaikkiaan 64 opiskelijaa.

CEMS MIM -ohjelman kautta ainelaitokset voivat tarjota kansainvälisen liiketoimintaosaamisen huippuja opetusjaksoiksi. Lisäksi kansainvälinen verkosto tarjoaa huipputason ympäristön opetus- ja tutkimusyhteistyöhön. Ohjelman toteuttamisesta vastaa Kansainväliset asiat yhteistyössä Kielten ja viestinnän laitoksen, Ura- ja Rekrytointipalvelujen sekä Yrityspalvelujen kanssa.

Kuva: Aino Huovio

Päivitetty 12.4.2007

Olet nyt: [Etusivu](#) > [Tietoa HSE:stä](#) > [Perustiedot](#) > [Vuosikertomus](#) > [Opetus](#) > Opetuksen tuki

Vuosikertomus 2006

Opetuksen tuki: Opetuksen innovaatiokeskus tukee opetusta

Opetuksen innovaatiokeskus (OIK) työskentelee yhteistyössä opettajien kanssa opetuksen kehittämisessä, opetuskokeilujen tuottamisessa ja uuden tieto- ja viestintäteknologian käyttöönottamisessa.

Verkko-opetuksen ja materiaalityön tuen yhteydessä opettajille tarjottiin henkilökohtaista pedagogista ja teknistä tukea aiempien vuosien tapaan. HSE:n ja Hankenin yhteisen Helsinki Business Campus -virtuaaliyliopistohankeen myötä opettajat saivat käyttöönsä myös Medialaboratio-työtilan.

Vuonna 2002 hyväksytty Tieto- ja viestintätekniiikan strategia päivitettiin kehittämissuunnitelmana. Edellisen strategiakauden aikana tietotekniikan ja verkon käyttö opetuksessa lisääntyi. Reilusti yli puolella aktiivisista kursseista on verkkotyötilat käytössään. Tulevaisuuden tavoitteena on hyödyntää aktiivisemmin verkkotyötilojen vuorovaikutteisia elementtejä. Verkko-opetuksen laadun, opetusmenetelmien ja -valmiuksien parantaminen ovat keskeisessä asemassa tulevilla suunnittelukaudella.

Kurssityötilojen käyttöliittymien ja ulkoasujen kaksi vuotta jatkunut yhdenmukaistaminen valmistui vuonna 2006. Yhdenmukaistamisen tavoitteena oli opiskelijoiden verkko-opiskelun helpottamisen lisäksi myös työtilojen päivittämisen tehostaminen.

HSE on osallistunut kansalliseen virtuaaliyliopistotoimintaan. OIK:in johtokunta myönsi kuudelle hankkeelle virtuaaliyliopistomäärärahoja opetuksen kehittämiseen. Hankkeet sisältävät monipuolisesti opettajien koulutusta, uusia opetusmenetelmiä hyödyntävien kurssien toteuttamista ja infrastruktuurin kehittämistä.

Kuva: Aino Huovio

Päivitetty 12.4.2007

Vuosikertomus 2006

Tutkimustoiminnassa vuosi 2006 oli uusien ennätysten ja avausten vuosi

Tutkimustoiminnassa vuosi 2006 oli uusien ennätysten ja avausten vuosi. Tutkimustoiminnan erityinen tukeminen, HSE Research -verkoston ja tutkimuksen painoalueiden perustaminen sekä ponnistelut tutkimuksen vaikuttavuuden parantamiseksi ja kansainvälistämiseksi tuottivat tuloksia.

Kansainvälisiä EU-projekteja ja -rahoitusta oli enemmän kuin koskaan. Myös kansainväliset huippututkijat löysivät HSE:n. Tekesin ja Suomen Akatemian Liiketoimintaosaamisen kohdennetut tutkimusrahoitushaut onnistuivat yli odotusten: HSE:llä oli huomattavasti enemmän Tekes-rahoitteisia ja Suomen Akatemian rahoittamia tutkimusprojekteja kuin aiemmin.

***"Kansainvälisiä
EU-projekteja ja
-rahoitusta oli enemmän
kuin koskaan. Myös
kansainväliset
huippututkijat löysivät
HSE:n"***

Koska tutkimusrahoitus on erittäin kilpailtua, tutkimusrahoituspäätökset heijastavat tutkimustoiminnan tieteellistä vaikuttavuutta paitsi kansainvälisesti myös kansallisesti. HSE menestyi kilpailussa erinomaisesti. Rahoitushakemusten läpimenoprosentti oli huomattavasti keskimääräistä (24–26 %) korkeampi: EU-hakemuksissa yli 80 %, Tekes-hankkeissa yli 60 % ja Suomen Akatemian hakemuksissa 53 %. Yhteensä tutkimusrahoituspäätöksiä saatiin noin 13,6 milj. euroa, mikä on yli kolminkertainen määrä edellisvuosiin verrattuna.

HSE Research -verkosto ja tutkimuksen painoalueet

HSE Research on tutkimuksen strategiaa ja toteuttamista kehittävä, organisoiva ja tukeva verkosto, joka toimii myös tutkimuksen yhteisenä alustana ja brandina. HSE Research -verkosto koostuu neljästä toimintatasosta:

- neuvottelukunnasta ja johtoryhmästä, jotka linjaavat tutkimusta, organisoivat sen painoalueiden mukaisiksi tutkimusohjelmiksi ja koordinoituiksi kokonaisuuksiksi
- tutkimusohjelmista, jotka toimivat käytännön relevanssin ja tieteellisen huippututkimuksen yhdistäjinä, ja sitoutuvat HSE:n tutkimuksen korkeaan laatuun ja tutkimustulosten

laaja-alaiseen hyödyntämiseen.

- tutkimuspalvelutiimista, joka tukee tutkimushankkeita, -ohjelmia ja tutkijoita hankkeen elinkaaren eri vaiheissa sekä

- laitoksista ja aineista, jotka ovat mukana vastaamassa tutkimusosaamisesta ja sen kehittämisestä sekä rakentamassa tutkimusprojekteja.

Tutkimuksen painoalueet vuosina 2006–2009 ovat: Globalisaatio ja kilpailukyky, Rahoitusmarkkinat ja -palvelut, Tietotalous sekä Verkottunut liiketoiminta. Näillä alueilla Helsingin kauppakorkeakoululla on eri ainelaitoksissa ja tutkimusyksiköissä merkittävä tieteellinen vahvuus ja osaaminen.

Globalisaatio ja kilpailukyky (Globalization & Competitiveness)

Painopistealueen tutkimuskohteet liittyvät globalisaatioon ja sen vaikutuksiin taloudellisessa toiminnassa sekä yritystasolla että koko talouden tasolla. Siihen kuuluvat myös globaalit ympäristö- ja energiakysymykset. Erityiskohteena nostetaan esiin kilpailukyky ja sen edistämisen keinot, innovaatiotoiminta, yrittäjyys ja johtaminen.

Rahoitusmarkkinat ja -palvelut (Financial Markets & Services)

Painopistealue sisältää rahoitusmarkkinoiden ja -palveluiden lisäksi monipuolisesti omistajuuteen, riskienhallintaan, taloudellisen tiedon tuottamiseen ja tulkintaan, tilintarkastukseen, yritysjuridiikkaan sekä rahoituspalveluiden asiakaskäyttäytymiseen liittyvät tutkimusaiheet.

Tietotalous (Information Economy)

Painopistealue käsittää tieto- ja viestintäteknologian käyttöönoton, toimivuuden, merkityksen ja hyödyt sekä mikro- että makrotasolla tarkasteltuina. Tutkimuksen kohteena ovat sähköinen kaupankäynti ja markkinointi, uudet liiketoimintamallit sekä olemassa olevan toiminnan tehokkuuden parantaminen tieto- ja viestintäteknologian avulla.

Verkottunut liiketoiminta (Business Networks)

Painopistealueeseen kuuluu mm. uusien liiketoiminta-alojen syntymekanismien ja nykyisten alojen murroksen tutkimus, yrittäjyys, verkostotalous ja markkinointi, yritysten rakentamien strategisten liiketoimintaverkkojen kehittäminen ja johtaminen, sekä verkottuvan liiketoiminnan tuloksellisuus, ohjaus ja kilpailukyky.

Julkaisut

Osoituksena tutkimuksen korkeasta tieteellisestä tasosta ja vaikuttavuudesta voidaan pitää julkaisujen määrää ja julkaisuihin tehtyjä viittauksia. HSE:n tutkijat julkaisivat vuonna 2006 taas ennätysmäärän korkeatasoisia tieteellisiä artikkeleita arvostetuissa kansainvälisissä jurnaaleissa, joihin myös viitattiin huomattavasti enemmän kun muihin suomalaisiin kauppatieteellisen alan julkaisuihin keskimäärin.

Tieteellisiä julkaisuja on HSE:n oman RESCAT-tietokannan mukaan 5.2.2007 mennessä vuodelta 2006 kaikkiaan 437 eli 1,92 opetus- ja tutkimushenkilötyövuotta kohti. Ulkomaisissa konferensseissa pidettyjä korkeatasoisia tieteellisiä esityksiä pidettiin vuosikertomusvuonna 76.

Tutkimustoiminnan kansainvälisyys

Tutkimuksen kansainvälistyminen eteni vuonna 2006 toivottuun suuntaan. Yhä suurempi osa tutkimuksesta tehtiin kansainvälisenä yhteistyönä.

Yli 90 % tieteellisistä tutkimusartikkeleista painettiin ulkomaisissa referee-prosessia käyttävissä

tieteellisissä joulunaleissa ja neljäsosassa artikkeleista oli mukana ulkomaisia tutkijoita. EU-hankkeiden määrä on moninkertaistunut kolmen viimeisen vuoden aikana ja erillisiä tutkimusyhteistyösopimuksia on solmittu eri maiden kanssa. EU-tutkimushankkeita oli vuosikertomusvuonna käynnissä kaikkiaan 14, joista neljässä HSE on koordinaattorina. Yhteistyökumppaneita kyseissä hankkeissa oli useita kymmeniä.

Liiketoiminnan teknologian laitos sai vuonna 2006 Suomen Akatemian FIDIPRO-ohjelman rahoittamana ulkomaisen huippuprofessorin **Kaylanmoy Debin**, joka aloittaa kahden vuoden tutkimustoiminnan HSE:n tutkimusryhmän kanssa Helsingin kauppakorkeakoulussa vuoden 2007 puolella.

Ulkomaisia professoreita osallistui pitkäaikaiseen tutkimusvierailuun ja -yhteistyöhön myös kansantaloustieteen ja kansainvälisen liiketoiminnan laitoksilla vuonna 2006.

Tutkimustoiminnan relevanssi

HSE:n tutkimustoiminnan vaikuttavuus yrityksille ja talouselämälle heijastuvat myös tutkimushankkeiden kautta, koska yritykset sitoutuivat hankkeisiin joko panostamalla omia resurssejaan tai antamalla arvokkaita aineistoja tutkijoiden käyttöön. Uudet tutkimushankkeet suuntautuivat HSE:n määrittelemille painoalueille verkostoituneeseen liiketoimintaan, tietotalouteen rahoitusmarkkinoihin ja -palveluihin sekä globalisaation ja kilpailukyvyn aiheuttamien haasteiden ratkaisemiseen ja houkutelleet joukon Suomen suurimpia yrityksiä mukaan EU- ja Tekes-hankkeisiin.

Tieteen tunnetuksi tekeminen

HSE on osallistunut aina aktiivisesti tieteen popularisointiin, ja Tieteen päiville omalla kauppatieteen iltapäivä -teemallaan, jossa on esitelty ajankohtaisia ja suurta yleisöä kiinnostavia tutkimustuloksia.

Vuonna 2006 HSE Research- tutkimusverkosto aloitti uuden käytännön: vuosittain pidettävän Research Day -tutkimuspäivä otetaan vuosittaiseksi tutkimustoiminnan katselmukseksi. Ensimmäisen Tutkimuspäivän ohjelmassa olivat strategisten tutkimuksen painoalueiden ja niiden tutkimustoiminnan esittely, vuoden tutkijaksi valitun esitelmä sekä väitöskirjapalkintoehdokkaiden esitykset.

Studia Economica ja Jaakko Honko Lectures -luentosarjat ovat vakiintunut osa tieteen tunnetuksi tekemistä, joihin on yleisöllä ollut vapaa pääsy. HSE:n tutkijat osat myös osallistuneet aktiivisesti yhteiskunnalliseen keskusteluun ajankohtaisista aiheista ja ovat kysytyjä haastateltavia eri uutisvälineissä liittyen talouteen, rahoitukseen, verotukseen tai liiketoimintaan liittyviin tutkimusuutisiin.

Kuvassa kesällä 2006 pidetyn *Translearn*-seminaarin osallistujia.
Kuva: Katariina Juvonen

Päivitetty 12.4.2007

Vuosikertomus 2006

Tutkimusyksiköt

CEMAT valottaa globaalin talouden ilmiöitä

Center for Markets in Transition (CEMAT) on monitieteinen yksikkö, jonka tutkimusalueita ovat nopeassa muutoksessa olevat kansainväliset markkina-alueet Itä-Euroopassa ja Aasiassa. Näiden alueiden tutkimuksella pyritään valottamaan keskeisiä globaalin talouden ilmiöitä, kuten post-sosialismia, EU:n itälaajenemista sekä Kiina-ilmiötä.

Yksiköt:
CEMAT
CKIR

Keskuksen toimintamuotoja ovat perus- ja soveltava tutkimus, maisteriopetus, liikkeenjohdon koulutus ja kansainvälinen yhteistyö. CEMATin toiminnalla on vahva yhteiskunnallinen ulottuvuus, sillä keskuksen henkilöstöä on jäsenenä kansainvälisissä kauppayhdistyksissä ja seuroissa sekä kansainvälisissä akateemisissa komissioissa. Monialaisen profiilin avulla CEMAT toteuttaa osaltaan HSE:n pyrkimystä yhdistää akateemisesti korkeatasoinen osaaminen yhteiskunnalliseen relevanssiin.

CEMAT on kahdeksan toimintavuotensa aikana vakiinnuttanut asemansa erityisesti suomalaisten Itä-Euroopan tutkimuksen toimijoiden joukossa. CEMAT osallistuu valtakunnallisten Venäjän ja Itä-Euroopan tutkijakoulun sekä Itä- ja Kaakkois-Aasian tutkijakoulun toimintaan edustamalla HSE:tä tutkijakoulujen johtoryhmissä ja sitä kautta kehittämällä aiheen osaamista valtakunnallisesti. Yksikön vakiintunut asema näkyy myös rahoituksessa: CEMAT osallistuu Suomen Akatemian Venäjä-toimintaohjelmaan ja sai vuonna 2006 kolmanneksen OPM:n Venäjä-hankerahoista. Säätiörahoituksen osuus on ollut merkittävä CEMATin kehittäessä Venäjän ja Itä-Euroopan ohella Aasiaa käsittelevää tutkimusta. Toimintaa ovat tukeneet myös aasialaiset säätiöt. Elinkeinoelämän kannalta relevantteja tutkimusaiheita on esimerkiksi nopeasti kehittyvien markkina-alueiden kehityksen vertailu kansainvälistyvien suomalaisyritysten näkökulmasta.

CEMATin kansainvälisiä markkina-alueita käsittelevä tutkimus toteutetaan osin kansainvälisenä tutkimusyhteistyönä kohdealueen, kuten Luoteis-Venäjän ja Kiinan, parhaiden tutkimuslaitosten kanssa. CEMATissa on vuosittain vierailnut useita tutkijoita kohdealueilta Suomen Akatemian ja muiden tutkijavaihto-ohjelmien kautta. CEMAT osallistuu kansainväliseen korkeakouluyhteistyöhön HSE:n edustajana *CEEMAN* (Central and East European Management Development Association) – ja *BMDA* (Baltic Management Development Association)

-järjestöissä.

Pienyrityskeskus ja CEMAT ovat yhteistyössä kehittäneet mm. Venäjän markkinoille kansainvälistymistä käsittelevää koulutusta. Yritysyhteistyötä tiivistettiin vuonna 2006 tehostamalla aihetta käsittelevien opinnäytteiden ja tutkimusraporttien tuottamista yhdessä elinkeinoelämän kanssa.

CKIRin kotimaiset ja kansainväliset yhteistyöverkostot ovat poikkeuksellisen laajat

HSE:n Center for Knowledge and Innovation Research (CKIR) oli vuonna 2006 mukana yhdeksässä EU-rahoitteisessa hankkeessa. Sisällöllisesti hankkeet liittyivät (1) tietotyön tuottavuuteen ja globalisoitumiseen sekä niiden vaikutuksiin tapoihin organisoida työ sekä yritysten että yksilöiden kannalta tehokkaasti. Työhön ovat liittyneet myös näkemykset uusista yritysten avoimista organisaatorakenteista sekä niiden edellyttämistä teknologioista. CKIR on tutkinut myös tietotyön verkottuneisuutta ja ihmiskeskeisistä lähestymistapaa palvelu- ja teknologiakehitykseen, kuten lukien T&K ja innovaatiotoiminta globaalissa tietotaloudessa.

EU-rahoitteisesti CKIR tutkii ja kehittää (2) palvelu- ja tietoyhteiskunnan uusia liiketoiminta- ja palvelumalleja sekä niiden vaikutuksia avointen ICT-pohjaisten referenssiarkkitehtuurien toiminnallisuuksiin ja teknologioiden integrointiin. Erityiskohteena ovat haja-asutusalueiden tietoyhteiskuntapalvelut ja liiketoiminnat. Tässä tutkimuskokonaisuudessa on mukana 120 huippututkijaa, 20 Eurooppalaista kaupunkia tai aluetta sekä 40 johtavaa eurooppalaista yritystä. Projektikokonaisuuteen kuuluu 5 integroitua projektia.

EU-rahoitteisissa hankkeissa CKIR kehittää ihmis- ja käyttäjäkeskeistä tutkimus- ja kehitysmetodia, jota sovelletaan myös avoimissa innovaatioympäristöissä keskellä ihmisten arkielämää. CKIR on siten mukana kehittämässä tutkimusotetta ja metodia avoimissa ympäristöissä tapahtuvaan tutkimus- ja innovaatiotoimintaan, jossa siirrytään yritysten tai yliopistojen laboratorioista keskelle "elävää elämää" mahdollisesti jo perustutkimusvaiheessa. Tämä ote liittyy toistaiseksi ensisijaisesti ICT- teknologioihin perustuvaan palveluja liiketoimintakehitykseen. ICT on sosiaalisesti ja yhteiskunnallisesti laajalti levinnyt teknologia, joka on myös tunkeutunut syväälle työn ja arjen rakenteisiin ja prosesseihin.

Tämän projektikokonaisuuden pohjalta CKIR on osallistunut Suomen EU-puheenjohtajuuskaudella, ja edelleenkin, Euroopan laajuiseen verkottuneeseen ihmis- ja käyttäjäkeskeisen avoimien innovaatioympäristöjen, niiden edellyttämien verkkojen sekä tarvittavien johtamis-, orkesterointi-, organisointi- ja "governance"-mallien kehittämiseen. Kyseessä on uusi tutkimus- ja innovaatiopoliittinen eurooppalainen aloite, joka on johtamassa uudenlaisiin tutkimus- ja innovaatiotoiminnan rakenteisiin Euroopassa. Tämä kehitys on noussut käynnissä olevan *EIT:ta* (European Institute for Technology and Innovation) koskevan keskustelun rinnalle.

Kolmannessa EU-rahoitteisessa tutkimuksen osa-alueessa tarkastellaan (3) ihmis- ja yhteisökeskeisen teknologian luonnetta ja vaikutusta (design rules) teknologiakehitykseen. *FUGA-projektissa* kehitetään uusia mittausmenetelmiä digitaalisten pelien herättämän käyttäjäkokemuksen mittaamiseksi tarkalla ajallisella resoluutiolla tapahtuvaa arviointia varten. *PASION-projektissa* tutkitaan ja kehitetään menetelmiä, joilla parannetaan mobiilia kommunikaatioteknologiaa käyttävien sosiaalisten ryhmien toiminnan tehokkuutta. *MINET* koordinoi kompleksisten ja holististen, kvantiteettien ja kvaliteettien mittaamiseen keskittyvien tieteenalojen aktiviteetteja siten, että niiden keskinäinen metodin kehittäminen olisi Euroopassa integroidumpaa. CKIR tutkii myös emootioiden ja tiedostamattomien prosessien vaikutusta taloudelliseen päätöksentekoon.

CKIR on HSE:n akateeminen, kansainvälinen ja monitieteellinen erillistutkimuslaitos. Sen tutkimus on ilmiö- ja ongelmalähtöistä. Toimintansa aikana CKIR on kehittänyt ja pilotoinut uusia toiminta- ja yhteistyömalleja yritysten, kaupunkien, alueiden ja eurooppalaisten ja globaalien toimijoiden kanssa toteutettavaan tutkimukseen, joka tähtää innovaatioihin. Tutkimuslaitoksen kansainväliset ja kotimaiset yhteistyöverkostot ovat poikkeuksellisen laajat. Toimintansa alusta asti se on ollut läheisessä yhteistyössä TKK:n ja muiden kotimaisten yliopistojen ja yritysten tutkijoiden kanssa. CKIR on toimintansa alusta asti houkuttanut myös

kansainvälisiä vierailijoita ja tutkijoita.

Kuva: Aino Huovio

Päivitetty 11.4.2007

© Helsingin kauppakorkeakoulu

Olet nyt: [Etusivu](#) > [Tietoa HSE:stä](#) > [Perustiedot](#) > [Vuosikertomus](#) > Laitokset

Vuosikertomus 2006

Laitokset

[Kansantaloustieteen laitos](#)

[Laskentatoimen ja rahoituksen laitos](#)

[Liiketoiminnan teknologian laitos](#)

[Markkinoinnin ja johtamisen laitos](#)

[Kielten ja viestinnän laitos](#)

Päivitetty 7.5.2007

Vuosikertomus 2006

Kansantaloustieteen laitos

Oppiaine: kansantaloustiede

Kansantaloustieteen aine sijaitsee Economicum-rakennuksessa yhdessä Helsingin yliopiston ja Svenska handelshögskolanin kansantaloustieteen laitosten sekä kansantaloustieteen valtakunnallisen jatkokoulutusohjelman kanssa. Laitosten yhteisenä sateenvarjo-organisaationa toimii Helsingin taloustieteellinen tutkimuskeskus, HECER.

**Professoreita 4, lehtoreita
2,
opiskelijoita 297,
suoritetut opintopisteet
9507, valmistuneet
maisterit 24,
tohtorintutkinnot 2**

Yhteistyötä yksiköiden kesken on vuoden 2006 aikana edelleen kehitetty muun muassa lisäämällä yhteistä opetusta. Economicumissa kokoontuu viikoittain useita seminaareja, joiden järjestämisessä kansantaloustieteen laitoksen tutkijat ovat olleet aktiivisesti mukana.

Kansantaloustieteessä on ollut käynnissä laajoja tutkimushankkeita ulkopuolisella rahoituksella. Suomen Akatemian rahoituksella oli vuonna 2006 käynnissä instituutioita ja taloudellista kehitystä tutkiva projekti. Suomen Akatemian ja Työsuojelurahaston rahoittamassa laajassa hankkeessa tutkitaan yhteistyössä eräiden yritysten kanssa työpaikoilla tapahtuvien organisatoristen innovaatioiden tuottavuusvaikutuksia. Tämän projektin puitteissa laitoksella oli kevätlukukauden ajan vierailijana tunnettu yritysten kannustinjärjestelmien tutkija, professori **Derek Jones** Hamilton Collegesta. Uutena laajan tutkimushankkeena on alkamassa energiamarkkinoiden tutkimusohjelma, johon Yrjö Jahnssoinin säätiö myönsi joulukuussa rahoitusta viideksi vuodeksi. Laitoksen tutkijoita on mukana myös pohjoismaisessa huippututkimusyksikössä Nordic Center of Excellence in Empirical Labor Economics, johon kuuluu tutkijaryhmiä Ruotsista, Norjasta, Tanskasta ja Suomesta.

Laitoksen professorit ja tutkijat ovat osallistuneet aktiivisesti yhteiskunnalliseen ja talouspoliittiseen keskusteluun. Professoreilla on luottamustehtäviä muun muassa valtionhallinnossa (Valtiovarainministeriön tieteellinen neuvosto, Tilastokeskuksen tieteellinen neuvottelukunta), tutkimuslaitoksissa (Pellervon taloudellisen tutkimuslaitoksen tieteellinen

neuvottelukunta) sekä useiden säätiöiden elimissä.

Kuvassa Kansantaloustieteen laitoksen johtaja, professori **Pekka Ilmakunnas**.

Kuva: Aino Huovio

Päivitetty 12.4.2007

© Helsingin kauppakorkeakoulu

Olet nyt: [Etusivu](#) > [Tietoa HSE:stä](#) > [Perustiedot](#) > [Vuosikertomus](#) > [Laitokset](#) > Laskentatoimi ja rahoitus

Vuosikertomus 2006

Laskentatoimen ja rahoituksen laitos

Oppiaineet: laskentatoimi, rahoitus ja yritys juridiikka

Vuoden 2006 aikana laskentatoimen ja rahoituksen laitokselta valmistui 62 laskentaekonomia, 55 rahoitusekonomia ja 16 ekonomia pääaineenaan yritys juridiikka. Laitoksen perustutkintotavoite saavutettiin. Rahoituksen oppiaine nousi HSE:n toiseksi suurimmaksi aineeksi valmistuneiden osalta laskentatoimen jälkeen.

**Professoreita 13,
lehtoreita 3, opiskelijoita
1153,
suoritetut opintopisteet
35434,
valmistuneet maisterit
133,
lisensiaatintutkinnot 1,
tohtorintutkinnot 3**

Laskentatoimen tutkimuksen painopistealue tuloslaskennassa vuonna 2006 oli tilinpäätös-informaatio ja sen hyväksikäyttö. Tutkimus painottui kansainväliseen tilinpäätöskäytäntöön. Johdon laskentatoimessa painopistealue puolestaan oli toiminnan ohjaus, suorituksen arviointi ja palkitseminen. Rahoituksessa tutkimus suuntautui behavioral finance -alueelle ja yritysrahoitukseen. Yritys juridiikan tutkimuksen ja opetuksen painopistealueena oli yritysveroitus, erityisesti kansainvälinen veroitus.

Accounting and Business Research -lehdessä julkaistussa tutkimuksessa tarkasteltiin kansainvälisesti tunnetuimmissa referoiduissa tieteellisissä aikakauskirjoissa ilmestyneitä laskentatoimen artikkeleita vuosina 1991–2002. Yli 250 yliopiston joukossa HSE:n laskentatoimen tutkimus sijoittui Britannian ulkopuolella olevien eurooppalaisten yliopistojen sarjassa toiselle sijalle, britit mukaan lukien sijalle 21. Laskentatoimen tilintarkastusprojektin suuren suosion saavuttanutta kisälliprojektia jatkettiin kertomusvuoden aikana.

Keväällä 2006 Helsingin kauppakorkeakoulussa perustettiin Nordic Finance Network (NFN) -yhteistyöverkosto, joka kokoaa yhteen rahoituksen tohtorikoulutusta antavat yksiköt Pohjoismaissa. Verkostossa on mukana 14 yliopistoa Norjasta, Ruotsista, Suomesta ja Tanskasta. Yhteistyöverkoston tavoitteena on tehostaa rahoituksen tohtorikoulutusta sekä edistää tutkimusyhteistyötä Pohjoismaissa. Yhteistyöverkoston isäntäyksikkönä toimii Helsingin

kauppakorkeakoulun Graduate School of Finance, joka myös vastaa rahoituksen valtakunnallisesta tohtorikoulutuksesta Suomessa. Lukukausien aikana viikoittain kokoontunut *The Joint Finance Research* -seminaari on myös tarjonnut erinomaiset puitteet kansainväliselle yhteistyölle.

Laitoksen henkilökunta opetti vuoden 2006 aikana myös HSE Executive Education Oy:ssä, Avoimessa yliopistossa ja ulkopuolisissa koulutustilaisuuksissa sekä piti lukuisia esitelmiä eri yritysten ja yhdistysten tilaisuuksissa. Henkilökunta julkaisi tieteellisiä artikkeleita, työpapereita, tutkimusraportteja ja oppikirjoja alan lehdissä ja aikakauskirjoissa. Lisäksi se osallistui kirjanpitoa, tilintarkastusta ja verotusta koskevaan lainsäädäntötyöhön, kirjanpito- ja tilintarkastuslautakuntien toimintaan sekä alan ammattitutkintojen järjestämiseen.

Tasavallan presidentti myönsi professori **Jarmo Leppiniemelle** Suomen Valkoisen Ruusun I luokan ritarimerkin ansiokkaasta toiminnasta elinkeinoelämän parissa. Professori **Heikki Niskakangas** kuului yritysverotuksen kehittämistyöryhmään, jossa elinkeinoverotusta sopeutetaan IFRS:ään ja uuteen osakeyhtiölakiin. Laitoksen professoreja kuului HKKK Holding Oy:n, HSE EE:n ja LTT-tutkimus Oy:n hallitukseen. Heitä oli myös lukuisten koulun ulkopuolisten yritysten hallituksissa.

Kuvassa Laskentatoimen ja rahoituksen laitoksen johtaja, professori **Pontus Troberg**.
Kuva: Aino Huovio

Päivitetty 12.4.2007

Olet nyt: [Etusivu](#) > [Tietoa HSE:stä](#) > [Perustiedot](#) > [Vuosikertomus](#) > [Laitokset](#) > Liiketoiminnan teknologia

Vuosikertomus 2006

Liiketoiminnan teknologian laitos

Oppiaineet: tietojärjestelmätiede, logistiikka, liikkeenjohdon systeemit ja taloustieteiden kvantitatiiviset menetelmät

Vuonna 2005 perustetulle Liiketoiminnan ja teknologian laitokselle vuosi 2006 oli vakiintumisen aikaa: laitoksen neljästä aineesta muotoutui opetusohjelmien ja tutkimuksen kokonaisuus, jollainen on yleistynyt liikkeenjohdon vaatimuksista niin amerikkalaisissa johtavissa business-kouluissa kuin uudistetuissa CEMS-yliopistoissakin.

**Opiskelijoita
630, suoritettut
opintopisteet 17506,
valmistuneet
kauppatieteiden maisterit
59, lisensiaatintutkinnot 1,
tohtorintutkinnot 4**

Pääosin englanninkielinen laitos tarjoaa Business Technology -kandidaatin tutkinnon sekä maisteritasolla erikoistumisalueet Management Technology, Information Systems Science ja Logistics and Service Management.

Laitoksen professorikunta ja muut tutkijat olivat mukana useissa kansallisissa tutkijakouluissa sekä akateemisten tutkijajärjestöjen hallinnoissa. Tutkimustoiminnan tuloksena syntyi useita julkaisuja alan kansainvälisiin huippulehtiin sekä konferenssijulkaisuihin.

Liikkeenjohdon systeemeissä jatkui tutkimus stokastisen optimoinnin sovelluksista rahoituksessa. Sen tavoitteena on kehittää ratkaisuja dynaamisiin, riskiä sisältäviin päätösongelmiin ja soveltaa niitä suomalaista elinkeinoelämää kiinnostavissa käytännön ongelmissa. Yhteistyöprojekti Kopioston kanssa saatettiin loppuun. Siinä kartoitettiin ensimmäisenä Euroopassa digitaalisten materiaalien käyttötarpeita opetuksessa.

Mittavin tutkimuksellinen hanke laitoksella oli Suomen Akatemian huippututkimushaku, joka laitos edellä mainittua stokastisen optimoinnin tutkimusryhmää lukuun ottamatta osallistui hakemuksellaan *Liiketoiminnan teknologian huippuyksikkö*. Hakemus selvisi toiselle kierrokselle, ja asiantuntijat arvioivat tutkimusryhmän kuuluvan viiden prosentin

parhaimmiston maailmassa.

Kuluneena vuotena laitoksella järjestettiin useita tapahtumia, joista mainittakoon tietojärjestelmätieteen oppiaineen ja Teknillisen korkeakoulun yhteisen *Graduate School for Electronic Commerce and Software Industry* -tutkijakoulun *Open Source Software Seminar*, joka keräsi osallistujia sekä HSE:n eri laitoksilta että muista suomalaisista korkeakouluyksiköistä.

Suomen Akatemia hyväksyi Taloustieteiden kvantitatiiviset menetelmät -oppiaineen tekemän anomuksen huippuprofessori **Kalyanmoy Debin** kutsumiseksi kahdeksi vuodeksi kauppakorkeakouluun tekemään yhteistyötä aineen tutkijoiden kanssa.

Logistiikan jatkotutkimus sai puolestaan julkista tunnustusta, kun **Katariina Kemppainen** palkittiin HSE:n parhaasta väitöskirjasta ja professori **Ari P.J. Vepsäläinen** väitöskirjojen ohjauksesta.

Kuvassa Liiketoiminnan teknologian laitoksen johtaja, professori **Markku Kallio**.

Kuva: Aino Huovio

Päivitetty 12.4.2007

Olet nyt: [Etusivu](#) > [Tietoa HSE:stä](#) > [Perustiedot](#) > [Vuosikertomus](#) > [Laitokset](#) > Markkinointi ja johtaminen

Vuosikertomus 2006

Markkinoinnin ja johtamisen laitos

Oppiaineet: markkinointi, organisaatiot ja johtaminen, kansainvälinen liiketoiminta, yrittäjyys ja pienyritysten johtaminen, talousmaantiede, filosofia.

Vuonna 2006 markkinoinnin ja johtamisen laitoksella rakennettiin uutta yhteistyökulttuuria. Aineiden välistä yhteistyötä tiivistettiin muun muassa lisäämällä johtamisen, markkinoinnin ja International Business -oppiaineiden yhteisiä opintoja, kuten metodiopintoja.

**Professoreita 17,
lehtoreita 6, opiskelijoita
1085, suoritettut
opintopisteet 35382,
valmistuneet maisterit 123,
lisansiaatintutkinnot 1,
tohtorintutkinnot 10**

Myös opetuksen päällekkäisyyksiä karsittiin ja oppiaineiden välistä tutkimusyhteistyötä tiivistettiin järjestämällä esimerkiksi yhteinen tutkimusta ja tutkimushankkeita esittelevä päivä. Eri yksiköiden välistä yhteistyötä vahvistettiin muun muassa osallistumalla aktiivisesti Helsingin kauppakorkeakoulun executive MBA -ohjelmien suunnitteluun ja toteutukseen.

Laitoksen tutkimustoiminta oli vilkasta ja sen yrityslähtöisyyttä lisättiin. Esimerkiksi syksyllä uudistettu kaupan koulutusohjelma suunnattiin tukemaan kaupan alaa lisäämällä vuorovaikutusta alan tutkijoiden ja liikkeenjohdon välillä. Tutkimustoiminnan vilkkaus näkyi julkaisuaktiivisuudessa, joka parani edellisestä vuodesta. Myös artikkeleita ilmestyi yhä arvostetummissa tiedelehdissä.

Markkinoinnin ja johtamisen laitoksella oli käynnissä useita tutkimushankkeita, jotka saivat rahoituksensa muun muassa Euroopan Unionilta, Tekesiltä, Suomen Akatemialta ja yksittäisiltä säätiöiltä. Laitoksen ulkopuolisen rahoituksen osuus oli merkittävä: noin 50 % kaikesta laitokselle tulleesta rahoituksesta saatiin yliopiston ulkopuolelta.

Yksittäisistä hankkeista mainittakoon huhtikuussa käynnistynyt EU-rahoitteinen Transnational learning through local experimenting -hanke, jossa kartoitetaan tytäryhtiötalouden ansoja,

liikkeenjohdon ja kansalaisten tukena olevia sidosryhmäyhteiskunnan voimavaroja sekä maiden rajat ylittävää oppimista.

Vuoden alussa käynnistyi HSE:n markkinoinnin ja johtamisen laitoksen ja Svenska Handelshögskolanin markkinoinnin laitoksen yhteishanke Strateginen markkinointi ja markkinoinnin vaikuttavuus eli StratMark. Sen tarkoituksena on tuottaa käytännönläheistä, tieteelliseen tutkimukseen perustuvaa tietoa markkinoinnin strategisen osaamisen nykytilasta, vaikuttavuuden mittaamismenetelmistä ja osaamisen kehittämisestä suomalaisessa yritysmaailmassa. Hankkeessa on mukana toistakymmentä tutkijaa, jotka pyrkivät tuottamaan erityisesti yrityksiä hyödyntävää akateemista tietoa.

Kuvassa Markkinoinnin ja johtamisen laitoksen johtaja, professori **Henrikki Tikkanen**.
Kuva: Aino Huovio

Päivitetty 11.4.2007

Vuosikertomus 2006

Kielten ja viestinnän laitos

Oppiaineet: englanninkielinen yritysviestintä, espanja, italia, japani, kansainvälinen yritysviestintä, ranska, ruotsi, saksa, suomen kieli ja viestintä, venäjä

Vuosi 2006 oli kielten ja viestinnän laitokselle uuden strategian rakentamisen aikaa. Sen mukaan laitoksen toiminnan painopisteet ovat kahtaalla: kaikille HSE:n opiskelijoille tarkoitetussa kielten ja viestinnän opetuksessa sekä omissa maisteriohjelmassa, joita ovat Suomen kieli ja talouselämän viestintä sekä International Business Communication (IBC).

**Professoreita 2, lehtoreita
28, opiskelijoita
79, suoritettua
opintopisteitä 16837,
valmistuneita maistereita 7,
tohtorintutkinnot 1**

Kielten ja viestinnän laitos tarjoaa kieliopintoja kaikille HSE:n opiskelijoille. Erinomaiset kieli- ja viestintätaidot ovatkin määriteltä tärkeäksi osaksi HSE:stä valmistuvien asiantuntijuutta. Kandidaatin tutkintoon kuuluu kotimaisten kielten lisäksi vähintään kahden vieraan kielen opintoja. Maisteritasolla opintoihin kuuluu lisäksi yksi vaativampi talouselämän viestinnän opintojakso, jonka voi suorittaa joko kotimaisten tai vieraiden kielten viestinnässä.

Maisteriohjelmassa viestintäopinnot kytkeytyvät ainutlaatuisella tavalla liiketaloudellisiin opintoihin. Uusien ohjelmien tunnetuksi tekeminen ja erottautuminen muusta viestintäkoulutuksesta olivatkin keskeisiä haasteita kuluneena kertomusvuonna. Syksyllä 2005 käynnistyneitä maisteriohjelmia on markkinoitu muun muassa ilmoituksin ja infotilaisuuksin. Myös kansainvälistä markkinointistrategiaa hahmoteltiin.

Kielten ja viestinnän laitoksella käynnistyi vuoden 2006 alussa Suomen Akatemian rahoittama tutkimushanke *Does business know how? The role of corporate communication in the business know-how of globalized operations*. Professori **Mirjaliisa Charlesin** johtama hanke on osa Suomen Akatemian Liike 2 tutkimusohjelmaa. Vuoden 2009 loppuun jatkuvan hankkeen tutkijoina työskentelee sekä laitoksen lehtoreita että kansainvälisen yritysviestinnän jatko-opiskelijoita.

Kielten ja viestinnän laitoksen järjestämistä yksittäisistä tapahtumista merkittävin vuonna 2006

oli *Talous ja kieli* -seminaari, joka järjestettiin 20.–21.4. Kieli ja teknologia -teemaan pureutuneessa tapahtumassa pohdittiin kielen ja teknologian suhdetta eri näkökulmista. Seminaarin esitelmien pohjalta toimitettu julkaisu ilmestyi joulukuussa.

Kuvassa Kielten ja viestinnän laitoksen johtaja **Tuija Nikko**.

Kuva: Aino Huovio

Päivitetty 12.4.2007

© Helsingin kauppakorkeakoulu

Vuosikertomus 2006

Palvelut

Yrityspalvelu

HSE:n ja yritysten yhteistyö perustuu pitkäjänteiseen kumppanuuteen ja asiakaslähtöisiin palveluihin tutkimuksessa, koulutuksessa ja rekrytoinneissa. Yrityspalvelu-tiimi tarjoaa yrityksille kolmea yhteistyömuotoa: partnerisopimus, nimikkosalisponsorointi ja tutkimushankkeisiin osallistuminen. Vuonna 2006 Yrityspalvelussa kehitettiin partnerisopimuksiin sisältyvää palvelutarjontaa ja tehostettiin tutkimuspalvelujen markkinointia.

Partnership-ohjelma

Partnership-ohjelmassa oli vuonna 2006 mukana 13 talouselämän vaikuttajayritystä. Uutena yrityspartnerina ohjelmaan liittyi vuoden 2006 alusta Deloitte. Kemiran kanssa sopimus solmittiin marraskuussa, ja se astui voimaan vuoden 2007 alusta.

Partneruudesta saatavat tuotot auttavat yliopistoa ylläpitämään korkeaa laatutasoa opetuksessa ja tutkimuksessa sekä edistämään toiminnan kansainvälistymistä.

Partnerit kutsuttiin vuosittaiseen tiedeyhteisön ja yritysten yhteiseen What's New -tapahtumaan, joka järjestettiin yhteistyössä McKinsey & Companyn kanssa. Teemana oli ajankohtainen *Low Cost Country Sourcing* eli tuotannon siirtyminen halvan kustannustason maihin.

Tuotannon ja tuotekehityksen siirtyminen maasta toiseen oli teemana myös lokakuussa pidetyssä liiketoimintaosaamisen FOORUMI:ssa, joka käsitteli kysymystä *Missä on T&K:n oikea*

PARTNERIT:
[Booz Allen Hamilton](#)
[Deloitte](#)
[Elcoteq](#)
[Ernst & Young](#)
[Kesko](#)
[McKinsey & Company](#)
[Nokia](#)
[Outokumpu](#)
[PricewaterhouseCoopers](#)
[S-ryhmä](#)
[Stora Enso](#)
[TietoEnator](#)

CEMS PARTNERIT:
[Elcoteq](#)
[Kone](#)
[Nokia](#)
[Stora Enso](#)

koti? – Offshoring R&D.

Yrityspalvelu järjesti partnereille Round Table -keskustelutarjoja aiheista jaettu johtajuus (distributed leadership) ja yritysten yhteiskuntavastuu.

Partnerit esittäytyivät uusille opiskelijoille Orientaatiopäivillä ja yrityspalvelun ja rekrytointipalveluiden järjestämällä ARENA-rekrytointimessuilla. Neljä tilintarkastusyhteisöä järjesti yhteisen Toimiala tutuksi -tilaisuuden. Partneriyritysten asiantuntijoita vieraili useilla kursseilla luennoimassa.

Nimikkosalisponsorointi

Yksi merkittävistä tavoista tukea opetuksen ja tutkimuksen kehittämistä on nimikkosalin sponsorointi. Vuonna 2006 kaikkiaan 21 yrityksellä ja yhteisöllä oli nimikkosalin HSE:n kampuksella: päärakennuksessa, Arkadiassa tai Chydeniassa. Kaikki kuusi Chydenian nimikkosalisopimusta uusittiin. Muidenkin osalta yhteistyö jatkui ennallaan.

Nimikkosalirytykset

Tutkimusyhteistyö

Vuoden 2006 aikana uusittu tutkimusstrategia organisoitiin neljään painoalueeseen, joiden jalkautus aloitettiin yrityksiin, tutkijaverkostoihin ja rahoittajille. Yritysten kanssa aloitettiin tutkimushankkeita muun muassa kaupan arvoketjun ja strategisen markkinoinnin alueilla. Vuoden 2006 aikana luotiin perusta HSE:n eri laitoksilla tehtävälle kansainvälisellään mittapuulla korkeaksi arvioidulle palvelualan tutkimukselle.

”Katsomme, että partneruutemme kautta voimme tuottaa molemminpuolista lisäarvoa, laajentaa ja kehittää yhteistyötämme sekä vastata entistä tehokkaammin opiskelijoiden toiveisiin. Asiantuntijaorganisaatiossa tärkein voimavaramme on asiantuntijoidemme henkinen pääoma – tieto ja osaaminen. Voimme jakaa osaamista ja myös vastaanottaa sitä, vain toimimalla tiiviissä yhteistyössä.”

Teppo Rantanen, toimitusjohtaja Deloitte

Rekrytointipalvelut

HSE:n Rekrytointipalvelujen päätehtävänä on opiskelijoiden ja yritysten palveleminen sekä työ- ja harjoittelupaikkojen turvaaminen. Yliopistosektorilla HSE Rekrytointipalvelujen asema on vahva. Vuodelle 2006 asetetut tavoitteet saavutettiin pääsääntöisesti hyvin. Toiminnan painopisteet olivat opiskelijoiden peruspalveluiden turvaamisessa ja edelleen kehittämisessä sekä palveluiden tehokkaammassa markkinoinnissa yritysten suuntaan. Opiskelijoiden peruspalveluista esimerkkeinä mainittakoon opiskelijoiden uraohjauksen ja työnhaun koulutukset, mentorointiprojekti, johon saatiin mukaan ennätyselliset 34 paria sekä Uraweb-palvelu, jonka kautta välitettiin lähes 3000 työpaikkaa. Yritysten kanssa tehdystä yhteistyöstä suurta suosiota sai Arena-messut, johon osallistuvien yritysten määrä nousi 38:sta 57:ään. Vuoden 2006 aikana toteutettiin yli 100 yritystapaamista. HSE:llä oli myös aktiivinen rooli yliopistojen urapalveluiden muodostamassa Aarresaari-verkostossa: vuoden 2006 HSE oli verkoston koordinaattori.

Alumnitoiminta

HSE:n alumnitoiminnan tärkeimpänä tavoitteena on vaalia suhteita Helsingin kauppakorkeakoulun ja sen entisten opiskelijoiden välillä sekä toimia yliopiston sidosryhmäsuhteiden perustana. Alumnitoiminta tarjoaa HSE:n liiketoimintaosaamisverkostolle ainutlaatuisen kilpailuedun luomalla alumneille, opiskelijoille, tutkijoille ja opettajille sekä muulle henkilöstölle hyödyllisen ja inspiroivan kohtaamispaikan.

Alumnitoiminnan kautta HSE on vuosittain yhteydessä yli 8 000 alumniin, joista lähes 3 500 saa kuukausittain tiedotteen yliopiston kuulumisista. Vuoden 2006 aikana järjestettiin parikymmentä erilaista tapahtumaa, kuten vuosikurssijuhlia ja luentoja.

Tohtorialumniverkostolle järjestettiin tutkimus- ja kehittämistoiminta-aiheinen seminaari ja näin jatkettiin yrityspalvelujen aloittamaa teemaa. Yrittäjäalumniverkostolle tarjottiin kaksi akateemiseen yrittäjyyteen liittyvää seminaaria. Vuosittainen Studia Economica -luento toteutettiin yhdessä markkinoinnin ja johtamisen laitoksen kanssa aiheesta *Verkostojen ja kumppanuuden merkitys liike-elämässä*. Puhujina olivat pääjohtaja **Kari Neilimo** ja professori **Kristian Möller**. Luennolle osallistui yli 300 kuulijaa.

Mentorointi

HSE:n alumnitoiminta, rekrytointipalvelut ja ylioppilaskunta (KY) yhdistivät voimansa vuosittaisessa mentorointiohjelmassa, joka järjestettiin jo seitsemättä kertaa. Vuoden 2006 ohjelmassa oli mukana 34 alumnia luotsaamassa opintojensa loppuvaiheessa olevaa kylteriä uravalintaan ja työelämään liittyvissä kysymyksissä.

HSE:n ja Kemiran välinen yhteistyösopimus allekirjoitettiin joulukuussa 2006. Kuvassa Kemiran toimitusjohtaja **Lasse Kurkilahti** (vas.) ja rehtori **Eero O. Kasanen**.

Päivitetty 23.4.2007

Vuosikertomus 2006

Koulutuspalvelut

HSE Executive Education Oy jatkoi erinomaista menestystään

HSE Executive Education Oy (30.9.2006 asti JOKO Executive Education Oy) tarjoaa koulutus- ja kehittämispalveluita ylemmälle liikkeenjohdolle. Yhtiön päämarkkina-alueita ovat Euroopassa Suomen lisäksi Itämeren alueen maat sekä Aasiassa Singapore, Korea, Kiina ja Taiwan. Aasiassa toiminta on Singaporessa sijaitsevan tytäryhtiön vastuulla. Konsernin liikevaihto oli kuluneena vuonna noin 6,8 miljoonaa euroa.

Yksiköt:
HSE EE
PYK
Avoim
yliopisto

Vuonna 2006 kasvua toivat erityisesti yrityskohtaiset ratkaisut. Yhtiön tunnetuimmat brandit, JOKO® - ja HSE Executive MBA -ohjelmat, säilyttivät edelleen vahvan asemansa markkinoilla. Executive MBA -ohjelmaa toteutetaan Suomen lisäksi Singaporessa, Kiinassa, Koreassa, Taiwanissa ja Puolassa. Koko HSE:n MBA-portfolio yhtenäistettiin saman katon alle: Helsingin kauppakorkeakoulun hallitus teki syksyllä 2006 päätöksen Full-time ja Part-time MBA -ohjelmien järjestämisen siirtämisestä osaksi HSE Executive Educationin toimintaa 1.1.2007 alkaen.

Vuoden 2006 aikana panostettiin yhtiön asiantuntijaprofiilin nostamiseen vahvistamalla oman henkilöstön osaamista ja roolia erilaisissa asiakasratkaisuissa. HSE Executive Education rakensi yhteistyötä eurooppalaisen konsulttiverkoston kanssa sekä kartoitti partnereita lähialueilta. Tavoitteena oli kansainvälisen toiminnan edellytysten parantaminen ja kehittämiskumppanin roolin vahvistaminen.

HSE Executive Education jatkoi viime vuonna erinomaista menestystään yrityskehittämiskäytännöissä sijoittuen yhdeksännen kerran peräkkäin ykköseksi Taloustutkimuksen liikkeenjohdon koulutuksen yrityskehittämiskäytännössä (Suur-Helsingin alue). Yhtiö osallistui kansainväliseen Financial Timesin Executive Education -listaukseen sijoittuen avoimissa ohjelmissa maailmanlaajuisesti sijalle 42 ja Euroopassa sijalle 18. FT:n Executive MBA -listauksessa kokonaissijoitus oli puolestaan 80:s. Osatekijässä 'Career Progress' sijoitus oli kymmenen parhaan joukossa maailmassa.

Yhtiön nimi vaihtui 1.10.2006 kansainvälistymisstrategian myötä muotoon HSE Executive Education Oy. Samalla uusittiin myös yrityksen visuaalinen ilme.

Pienyrityskeskus vahvisti yrittäjyysmyönteisyyttä ja vaikutti uusien yritysten perustamiseen

Pienyrityskeskus (PYK) on yrittäjyyden edistämiseen ja pk-yritysten kehittämiseen keskittynyt yksikkö, joka toimii tiiviissä yhteistyössä yrittäjien ja pk-yritysten kanssa niin alueellisesti kuin valtakunnallisesti. Kauppatieteellistä osaamista siirretään maamme pk-yritysten hyväksi koulutuksen, yrityshautomotoiminnan ja tutkimuksen kautta. Pienyrityskeskuksen toiminta liittyi kiinteästi valtakunnallisen yrittäjyysohjelman toteuttamiseen.

Pienyrityskeskuksella on toimipisteet Mikkelissä, Helsingissä ja Pietarissa sekä Tallinnassa ja se toimii monipuolisesti Itämeri-keskeisen liiketoiminnan edistäjänä. Syksyllä 2006 Pienyrityskeskus vietti uusien toimitilojen vihkiäisiä niin Helsingissä kuin Mikkelissä.

Vuonna 2006 pk-yritysten liiketoimintaosaamiseen keskittynyt valtakunnallinen koulutustoiminta vahvistui edelleen. Pienyrityskeskuksen toiminnan kautta vaikutettiin yrittäjyysmyönteisyyden vahvistumiseen ja uusien yritysten perustamiseen sekä tuettiin jo toimivien pk-yritysten kehitystä yritysjohton liiketoimintavalmiuksia parantamalla. Vuonna 2006 järjestettyjen yrittäjyysohjelmien osallistujien (yht. yli 1 000) toimesta syntyy noin 200 uutta yritystä. Merkittävää kasvua saatiin akateemisen yrittäjyyden ohjelmatarjonnassa ja osallistujamäärissä. Akateemisten ja muiden pitkälle koulutettujen oman yrityksen perustamista tuettiin muun muassa yrityshautomotoiminnan kautta.

Johtamisohjelmiin osallistui vuoden aikana noin 900 pk-yritysten ja muiden organisaatioiden esimiestä. Kansainvälistymistä ja vientiä edistävässä ohjelmassa osallistujia oli noin 600. Pietariin painottuvan Venäjänkaupan kehittämistyön myötä edistettiin noin 100 suomalaisyrityksen Venäjän kauppaa. Lisäksi yritys kohtaisten ohjelmien ja avoimen yliopiston kautta liiketoimintaosaamisen oppia ovat saaneet kymmenet yritykset ja useat sadat yksityiset henkilöt.

Pienyrityskeskuksen oma tutkimustoiminta kehittyi myönteisesti Mikkeliin sijoitetun yrittäjyyden professuurin, tutkimusjohtajan ja uusien tutkijatoimien ansiosta. Tutkimushankkeet painottuivat kasvuyrittäjyyteen, pk-yritysten kansainvälistymiseen, Venäjän kauppaan sekä koulutustoimintaa palvelemaan tutkimukseen.

Pienyrityskeskus osallistui vuoden aikana useisiin kansainvälisiin tutkimus- ja kehityshankkeisiin yhteistyössä EU-maissa toimivien pk-yritysten koulutus- ja kehitysorganisaatioiden kanssa, ja vaikutti aktiivisesti myös Mikkelin yliopistokeskuksen kehittämiseen.

Avoin yliopisto onnistui tavoitteissaan

Opiskelijoita 2548, kurssiosallistumisia 5933, laskennallisia kokopäiväopiskelijoita 521

Avoimen yliopistotoiminnan avulla levitetään liiketoimintaosaamista laajan yleisön keskuuteen. Erilaisen pohjakoulutuksen saaneet henkilöt voivat avoimen opetuksen kautta hankkia perustietämystä liiketoiminnan eri osa-alueista ja siten ymmärtää paremmin organisaatioiden toimintamekanismeja ja toimia tuloksettaammin. Avointa opetusta järjestetään Helsingissä ja Mikkelissä. Lisäksi tarjotaan paikkakunnasta riippumattonta verkko-opetusta.

Syksyllä 2005 voimaan tullut uusi tutkintoasetus vaikutti avoimen yliopiston toimintaan. Omien kurssien määrä väheni edellisestä vuodesta 8 kurssilla ja tutkinto-opetuksen kurssitarjonta 55 kurssilla. Kesäkurssija järjestettiin viimevuotiseen tapaan 47. HSE:n tutkinto-opiskelijoiden kesäopetus hoidetaan avoimena yliopisto-opetuksena.

HSE:n avoin yliopisto on suuri suhteessa emoyliopistonsa kokoon. Avoimessa yliopistossa opiskelleiden henkilöiden määrä oli noin 66 % yliopiston tutkinto-opiskelijoiden määrästä, kun se yliopistoissa keskimäärin oli noin 49 %.

Toiminnan rahoitusperusteena käytettävä LKO-luku (laskennalliset kokopäiväopiskelijat -luku) laski edellisvuoden 603:sta 521:een, mikä johtui pääasiassa tutkinnonuudistuksen yhteydessä

käyttöön otetusta luvun uudesta laskentatavasta. LKO-tavoitteen (600) toteutumaprosentti oli 86,8, mikä ylitti yliopistojen keskimääräisen luvun 72,3.

Avoimen yliopiston opintojen perusteella tutkinto-opiskelijoiksi valittiin 24 henkilöä. Määrä oli pienempi kuin kahtena edellisellä vuotena (41 vuonna 2005 ja 25 vuonna 2004). Tutkinnonuudistuksen yhteydessä otettiin käyttöön uudet valintakriteerit, eivätkä opiskelijat ehtineet yhden lukuvuoden aikana suorittaa uusissa vaatimuksissa edellytettäviä kursseja.

Kuva: Aino Huovio

Päivitetty 12.4.2007

Vuosikertomus 2006

Tutkimuspalvelut

LTT Tutkimus Oy

LTT Tutkimus Oy:n vuosi 2006 oli kaksijakoinen. LTT saavutti 70-vuotisen historiansa korkeimman liikevaihdon. Näiltä osin vuoden 2005 lopussa ennakoitu toiminnan volyymin kasvu toteutui. Toisaalta toiminnan kannattavuus oli epätydyttävällä tasolla. Vuoden 2006 aikana selvisi myös, että vuoden alussa aloitettu toiminta Kiinassa ei ole nykyresurssien taloudellisesti mahdollista.

Palvelut:
LTT
Yritysprojektit
Helecon

LTT keskittyi vuoden 2006 aikana strategiansa mukaisesti yksittäisille yrityksille suunnattuun tutkimukseen ja konsultointiin. Nämä hankkeet liittyivät muun muassa uusien liiketoimintamallien kehittämiseen, yritysten kasvustrategioihin, prosessien tehostamiseen sekä erilaisiin verkostoitumista ja asiakasrajapinnan hallintaa käsitteleviin teemoihin.

LTT toteutti vuonna 2006 myös merkittävän joukon projekteja, joissa asiakkaana oli julkinen sektori. Nämä hankkeet koostuivat muun muassa julkisen sektorin toimenpiteiden taloudellisia vaikutuksia analysoivista hankkeista sekä erityyppisistä ohjelma-arvioinneista ja elinkeinopoliittisista selvityksistä.

LTT osallistui aktiivisesti vuoden 2006 lopulla käynnistyneeseen keskusteluun LTT:n ja HSE Executive Educationin fuusiosta. Nämä keskustelut johtivat vuoden 2007 alussa päätökseen toteuttaa fuusio, mikä tarkoittaa samalla sitä, että 2006 tulee jäämään LTT:n historian viimeiseksi kokonaiseksi toimintavuodeksi.

Yritysprojektit

Yritysprojekteille vuosi 2006 oli erinomainen. Projektien yhteenlaskettu liikevaihto kasvoi noin 40 % edellisvuodesta. Toimeksiantoina tehtiin 10 projektia, jotka olivat keskimääräisesti edellisvuotta vaativampia. Projekteissa muun muassa arvioitiin yrityksen mahdollisuuksia listautua kansainväliseen arvopaperipörssiin, löytää uusia markkina-alueita, kehittää tietojärjestelmiään, parantaa yrityskuvaansa tai uudistaa toimintojaan. Asiakkaat olivat tyytyväisiä projektien tasoon.

Finnkarelia Virke Oy tilasi uuden markkina-alueen markkina- ja kilpailija-analyysin. Tutkimuksessa selvitettiin mm. markkinoiden merkittävimmät tekijät ja toimijat, sekä hankintaympäristön toimintamallit.

”Päätöksen ottaa projekti Helsingin kauppakorkeakoululta ratkaisi projektin toimiva hinta-laatusuhde. Asiantuntevan ohjaajan merkitys opiskelijavoimin tehtävässä projektissa oli erittäin tärkeä. (--) Oma mielikuvani on, että HSE:n Yritysprojektit tekee muihin tutkimusorganisaatioihin verrattuna hyvätasoista työtä. Tasosta kertoi myös se, että projekti valmistui täysin sovituissa aikatauluissa.”

Jaakko Mattila, myyntijohtaja, Finnkarelia Virke Oy

Taloustieteelliset kirjasto- ja tietopalvelut: Helecon-tietokeskus

Kansainväliset palvelut

HSE:n kirjasto, Helecon-tietokeskus, edisti laadukkaalla monikanavaisella palvelu- ja aineistotarjonnalla yliopiston tutkimuksellista ja opetuksellista kilpailukykyä, tuki maan johtavana talouden tietokeskuksena liiketoimintaosaamista ja yrittäjäyyskasvatusta, elinkeinoelämän eri tehtävissä toimivien ja täydennyskoulutettavien tiedontarpeita sekä Helecon-tutkimusseurantapalveluilla kauppatieteellistä tietohuoltoa. Aineisto- ja palvelutarjonnaltaan, palvelumääriltään, käyttöasteeltaan, kansainvälisiltä sidosryhmitään sekä asiakkuuksiltaan tietokeskus oli Suomen johtava kauppatieteellinen tutkimuskirjasto.

Rekisteröityneistä asiakkaista yli 70 % tuli oman yliopiston ulkopuolelta maan muista yliopistoista, ammattikorkeakouluista, yrityksistä ja julkishallinnosta. HSE:n ulkopuolisesta yliopisto-opiskelijakäytöstä 55 % on pääkaupunkiseudun ulkopuolelta.

Heleconin käyttäjäkuntaan kuului yli 2 600 elinkeinoelämän asiakasta. Ryhmään sisältyi HSE:n Pienyrityskeskukseen pääkaupunkiseudun asiakkaita sekä HSE:n avoimen yliopiston opiskelijoita, joiden kirjastopalvelut tietokeskus hoitaa.

Tietokeskus tuki HSE:n tutkimusstrategiaa välittämällä kokoelmien ja verkkokampuskirjaston yli 100 tietokannan kautta tiedeyhteisölle uusimmat kansainväliset tutkimustulokset. RSS-uutispalveluja kehitettiin tukemaan tutkimusseurantaa. Kirjaston Journals-lehtiportaalin käyttäjien määrä kasvoi 57 %. Lehtitietoihin integroidut ISI impact -factorit lisäsivät portaalin käyttöarvoa. HSE:n väitöskirjojen lehtiviiteanalyysi 2003–2005 osoitti väitöskirjatutkijoiden hyödyntävän johtavien kansainvälisten tiedelehtien tutkimustuloksia. Räättälöidyillä tutkijoiden ja jatko-opiskelijoiden tiedonhaun koulutusohjelmilla välitettiin uusinta tietoa verkkopalvelujen tarjonnasta, sisällöistä, hakujärjestelmistä, tehokkaista hakukäytänteistä sekä viitteidenhallintajärjestelmistä.

Tietokeskus edisti HSE:n tutkimustulosten kansainvälistä jakelua kehittämällä ja ylläpitämällä yliopiston avointa digitaalista julkaisuportaalia ja väitöskirjojen ja työpapereiden julkaisupankkia, jonka suosio jatkoi kasvuaan: käyttäjiä oli yli 72 000 ja käyttökertoja yli 101 000. Kirjasto on tutkimuksen avoimuutta kehittävien eurooppalaisten yhteistyöjärjestöjen EuroCrisin (Current Research Information systems) ja SPARCin (The Scholarly Publishing and Academic Resources Coalition) jäsen. Heleconin oma kansainvälinen sisältötuotanto seuraa eurooppalaisia (Helecon –Scima) ja aasialaisia (Helecon Asia) tutkimustuloksia tiivistelmin. Palvelujen kaukaisimmat asiakkaat löytyvät Pekingistä, Qatarista ja Yhdysvalloista. Kirjasto on kutsuttu World Bankin, Asian Development Bankin ja South-American Development Bankin tallennekirjastoksi.

Monikanavaiset palvelut

Asiakkaiden muuttuvaan kanavakäyttäytymiseen vastattiin monikanavaisella palvelulla tavoitteena helppo saatavuus ja käytettävyys. Lainauskysyntä kasvoi kaksi prosenttia ja ylitti 455 000:n rajan. Verkkokampuskirjaston laaja aineistotarjonta tukee myös opiskelijoiden tiedontarpeita. Mobiilipalvelut helpottivat asiointia. Rekisteröityneitä mobiiliasiakkaita oli yli 1 900, rekisteröityneitä paikallisasiakkaita 23 000.

Paikallispalvelut toimivat tutkimuskirjallisuutta tarvitsevien kanavapreferenssinä, mutta laajentuva sähkökirjamarkkina integroi kurssikirjapalveluja opetus- ja oppimisjärjestelmiin ja aineistoihin. Joustavat opiskeluoikeudet, poikkitieteisyys, verkostoituminen, kansainvälistyvät opiskelijat ja lisääntyvä aikuiskoulutus haastoivat tiedekirjaston jatkuvaan palveluprosessien kehittämiseen. Opiskelun elinkaaren pidentyessä yrityksissä toimivien aikuisopiskelija-asiakkuuksien määrä kasvoi edelleen. Tarvelähtöisiä tiedonhaun koulutusohjelmia kehitettiin vastaamaan opetuksen ja opiskelun elinkaaren eri vaiheissa olevien opiskelijoiden tarpeita.

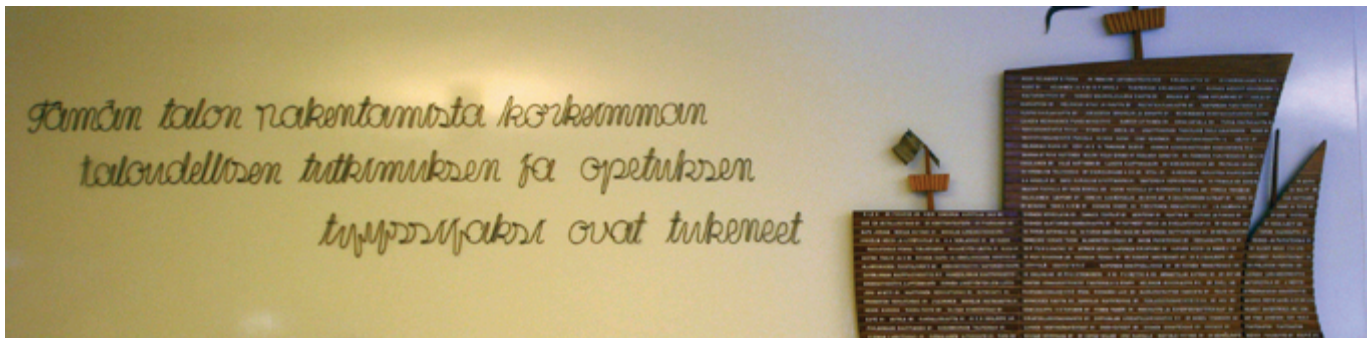
Tietokeskus toimi aktiivisesti eurooppalaisessa, amerikkalaisessa ja aasialaisessa kauppakorkeakoulukirjastojen verkostossa ja osallistui parhaiden käytäntöjen kansainväliseen vertailuun sekä laatujärjestelmien kehittämiseen. HSE:n kirjasto menestyi hyvin kansainvälisessä vertailussa.

Kuvassa Helecon-tietokeskuksen interiööri.

Päivitetty 13.6.2007

Vuosikertomus 2006

Tukisäätiö

Tukisäätiö opetuksen ja tutkimuksen tukena

Helsingin kauppakorkeakoulun tukisäätiö myönsi vuonna 2006 Helsingin kauppakorkeakoululle ja sen piirissä toimiville apuraha- ja muuta tukea tutkimus- ja opetustoiminnan sekä opintojen edistämiseen yhteensä 979 000 euroa (1 011 000 euroa 2005). Tuen painopistealueita olivat tieteellinen tutkimustyö, opinnäytteet, matka-apurahat, kansainvälinen opiskelijavaihto, opetuksen kehittämishankkeet, sapattivapaaajärjestelmä, erilaiset tunnustuspalkinnot ja tuki vuoden 2006 promootioon järjestämiseen.

"Tuen painopistealueita olivat muiden muassa tieteellinen tutkimustyö, opinnäytteet, matka-apurahat ja kansainvälinen opiskelijavaihto."

Tunnustuspalkinnot

Tutkimusryhmän tunnustuspalkinto myönnettiin professori **Pekka Korhoselle** ja professori **Jyrki Walleniukselle** tunnustuksena Helsingin kauppakorkeakoulun strategian mukaisesta, erittäin korkeatasoisesta pitkäaikaisesta tutkimustyöstä sekä merkittävän monitavoitteisen päätöksenteon huippututkimusryhmän muodostamisesta. Vuoden tutkijan tunnustuspalkinto myönnettiin PhD **Niklas Ravajalle** tunnustuksena merkittävästä tieteellisestä tuotannosta.

Vuoden ohjaajapalkinto myönnettiin professori **Ari P.J. Vepsäläiselle** merkittävästä panostuksesta jatko-opiskelijoiden ohjaukseen vuonna 2005. Lisäksi myönnettiin tunnustuspalkinnot professori **Pertti Haaparannalle** ja professori **Pekka Ilmakunnakselle** tunnustuksena korkealaatuisesta ja pitkäjänteisestä jatko-opiskelijoiden ohjaustyöstä.

Vuoden väitöskirjapalkinto myönnettiin KTT **Katariina Kemppaiselle** vuoden 2005 korkealaatuisimmasta väitöskirjasta. Lisäksi myönnettiin tunnustuspalkinnot vuonna 2005 valmistuneista korkealaatuisista väitöskirjoista KTT **Jouko Kinnuselle** ja KTT **Kirsti Kuismalle**.

Vuoden opettajan tunnustuspalkinto myönnettiin lehtori **Ulla Höckerstedtille** ja vuoden hallintohenkilön tunnustuspalkinto koulutussuunnittelija **Leena Ylä-Anttilalle**.

Laatujulkaisupalkinnot

Edellisvuonna aloitetun käytännön mukaisesti myönnettiin vuonna 2006 laatujulkaisupalkintoja sellaisista tutkimuspapereista, jotka on julkaistu akateemisessa huippulehdessä. Palkinto on tunnustus erityisen ansiokkaasta pitkäjänteisestä tutkimustyöstä - huippusuorituksesta. Palkintoja on myönnetty niistä tutkimuspapereista, joiden julkaisu on tapahtunut vuoden 2005 alusta alkaen. Vuonna 2006 myönnettiin kevään ja syksyn apurahojen jaon yhteydessä yhteensä kaksikymmentä laatujulkaisupalkintoa.

Lahjoitukset

Omaisuuksien tuoton lisäksi yrityksiltä, muilta yhteisöiltä ja yksityishenkilöiltä tulevat lahjoitukset muodostavat merkittävän osan tukisäätiön apurahoina ja muuna tukena myöntämistä varoista. Vuonna 2006 säätiö sai erilaisia opinnäyte- ja toimintalahjoituksia yhteensä 209 000 euroa. Lisäksi PricewaterhouseCoopers Oy:n erikoisrahaston pääoma kasvoi 25 000 eurolla yhtiön tekemällä lisälahjoituksella. Tukisäätiön perustamiseen ratkaisevasti vaikuttanut kansleri Jaakko Honko kuoli 13.2.2006. Hänen nimikkorahastoonsa saatiin yksityisten ja yhteisöjen muistolahjoituksina 15.000 euroa.

Helsingin kauppakorkeakoulun tukisäätiö 2006

Tukisäätiön valtuuskunnan puheenjohtaja:
kauppaneuvos, KTM **Heikki Timonen**

Tukisäätiön valtuuskunnan varapuheenjohtaja:
varatoimitusjohtaja, OTT **Pauli K. Mattila**

Tukisäätiön hallituksen puheenjohtaja:
KTT **Aatto Prihti**

Tukisäätiön hallituksen varapuheenjohtaja:
kansleri, KTT **Matti Lehti**

Hallituksen jäsenet:
KTT h.c. **Ahti Hirvonen**
KTT **Veikko Jääskeläinen**
rehtori, KTT **Eero Kasanen**
KTM **Maija Torkko**
toimitusjohtaja, varatuomari **Matti Vuoria**

Tukisäätiön toimitusjohtaja:
KTM, **Arto Mäenmaa**

Päivitetty 13.6.2007

Vuosikertomus 2006

KY juhli 95. toimintavuottaan

Vuosi 2006 oli ylioppilaskunnan 95. toimintavuosi, jota kuvasti kokemuksen tuoma varmuus. Puheenjohtaja Tessa Viinanen jatkoi hallituksessa toista vuotta toimittuaan edellisen vuoden hallituksen kansainvälisten asioiden vastaavana. Pääsihteeri Sandy Tscherep toi toimintaan vankkaa kokemusta kautensa kolmannella ja pääsihteerikautensa viimeisellä vuodella.

"Punakulman aika tiedotuslehtenä oli ohi ja päätti, että KY:n oli aika siirtyä perinteisestä painetun median tiedotuksesta reaaliaikaiseen internetpohjaiseen viestintään."

Ylioppilaskunnan tiedotuksen suhteen tehtiin rohkeita linjavetoja. KY:n edustajisto totesi, että Punakulman aika tiedotuslehtenä oli ohi ja päätti, että KY:n oli aika siirtyä perinteisestä painetun median tiedotuksesta reaaliaikaiseen internetpohjaiseen viestintään. Tiedotussektorin kehittäminen lähti oitis todenteolla vauhtiin, ja vuoden lopulla KY:lle palkattiin web-kehittäjä uudistamaan www.kyweb.fi-sivustoa ylioppilaskunnan ensisijaiseksi viestintäkanavaksi. Tiedotus kehittyi kahdensuuntaiseksi, reaaliaikaiseksi viestinnäksi. KY:n on aika siirtyä aidosti lähemmäs kuntalaisia.

Toimijoiden kokemus näkyi myös lisääntyneenä vaikuttamisena edunvalvonnassa paitsi omissa yliopistossa niin myös valtakunnallisesti. Valtakunnallisella tasolla keskustelua käytiin yliopistojen rakenteellisesta kehittämisestä sekä opintotuesta. KY toimi eturintamassa rakenteellisen kehittämisen kohdalla nostamalla esiin konkreettisia toimenpiteitä, kuten Joensuun ja Kuopion yliopistojen kauppatieteiden yksikköjen lakkauttamisen.

Yksi vuoden kohokohdista oli KY:n oman kasvatin Lasse Männistön valinta Suomen ylioppilaskuntien liiton (SYL) puheenjohtajaksi. Männistö oli ensimmäinen KY:ltä noussut SYL:n puheenjohtaja 13 vuoteen ja rohkaisee KY:aa osallistumaan yhä enemmän valtakunnalliseen keskusteluun.

Helsingin kauppakorkeakoulun, Teknillisen korkeakoulun ja Taideteollisen korkeakoulun mahdollinen yhdistyminen on ollut yksi vuoden keskeisimmistä puheenaiheista. Tämän niin sanotun innovaatioyliopiston kohtalon ratkeaminen sanelee merkittävästi myös KY:n tulevaisuutta. Lisäksi meneillään on suuria hankkeita, joiden edistämiseksi uusilla toimijoilla riittää työsarkaa. Luvassa on ky-webin kehittämisen lisäksi Arkadiankatu 28 -kiinteistön rakentamisen aloittaminen.

Kuvassa KY:läisiä ja muita opiskelijoita 15 vuotta täyttäneillä *Arena-messuilla* marraskuussa 2006.

Kuva: Aino Huovio

Päivitetty 13.6.2007

© Helsingin kauppakorkeakoulu

Vuosikertomus 2006

Poimintoja vuoden 2006 tapahtumista

Promootio 18.–20.5.2006

Helsingin kauppakorkeakoulun 13. promootio järjestettiin 18.–20.5. Juhlassa promovoiitiin 95 maisteria ja 51 tohtoria sekä yhdeksän kunniatohtoria. Lisäksi vihittiin viisi riemumaisteria. Promoottorina toimi HSE:n virkaiältään vanhin professori Liisa Uusitalo, joka oli HSE:n ensimmäinen naispromoottori.

Kunniatohtorit

Barbara Czarniawska
Antti Herlin
Matti Honkala
Sir James A. Mirrlees
Kirsti Paakkanen
Walter W. Powell
W. Fred van Raaij
Raimo Sailas
Stanley Zions

HSE Research Day 31.8.2006

Ensimmäisen kerran järjestetty HSE Research Day esitteli keväällä valitut tutkimuksen painoalueet: Verkostoitunut liiketoiminta, Rahoitusmarkkinat ja -palvelut, Globalisaatio ja kilpailukyky sekä Tietotalous. HSE:n tutkimuksen tavoitteena on yhdistää tieteellinen kontribuutio, käytännön relevanssi ja tutkimustiedon levittäminen ja vaikuttavuus.

ARENA2006 15 vuotta 8.11.2006

ARENA2006-messut järjestettiin 15. kerran. Messut ovat

Tapahtumia vuonna 2006

11.1. Highly Commended Award HSE:n tutkijoille

25.1. Pekka Korhosen ja Jukka Laakson artikkelille kansainvälinen tunnustus

9.2. Vararehtori Olli Ahtola kauppakorkeakoulujen laatu-arvioijan hallitukseen

9.4. Helsingin kauppakorkeakoululle uusi strategia

19. 1.–21.5 HSE:n 15. Promootio

29.5. StratMark-hanke käynnistyi

9.9. KTT Anton Helander

palkittiin IMP:ssä

**22.9. Professori Markku Virtasesta
Tieteenkesyittäjä 2006**

**10.10. Kaupan ohjelma
uudistui**

**31.10.
Lahjoitusprofessori
innovaatiotoimintaan**

**8.11. ARENA-messut 15
vuotta: osallistujia
ennätysmäärä."**

vuosien varrella vakiinnuttaneet paikkansa tärkeimpänä ja suurimpana kaupallisen alan opiskelijoiden ja yritysten kontaktitapahtumana. Vuonna 2006 messuilla oli mukana 57 yritystä ja tuhansia kauppatieteellisen alan opiskelijoita.

Strategia: HSE – maailmanluokan kauppakorkeakoulu

Uusi strategia valmistui keväällä 2006 poikkeuksellisen avoimessa prosessissa. Strategia koottiin innovatiivisen web-pohjaisen työkalun avulla satojen eri sidosryhmien edustajien näkemyksistä. Lopulliseen muotoonsa se hiottiin HSE:n neuvottelukunnassa ja hallituksessa.

Väitökset

Vuonna 2006 HSE:ssä väiteltiin 20 kertaa. Helsingin kauppakorkeakoulusta valmistuneita tohtoreita palkittiin vuoden 2006 aikana sekä kotimaassa että ulkomailla. Muun muassa seuraavien tohtoreiden väitöskirjat saivat tunnustusta:

KTT **Anton Helander**, 10 parhaan väitöskirjan joukkoon EDAMBA:n väitöskirjakilpailussa

KTT **Katariina Kemppainen**, HSE:n Tukisäätiön vuoden 2006 väitöskirjapalkinto korkealaatuisimmasta väitöskirjasta HSE:ssä vuonna 2005

KTT **Jouko Kinnunen**, HSE:n Tukisäätiön vuoden 2006 väitöskirjapalkinto korkealaatuisesta väitöskirjasta vuonna 2005

KTT **Kirsti Kuisma**, HSE:n Tukisäätiön vuoden 2006 väitöskirjapalkinto korkealaatuisesta väitöskirjasta vuonna 2005

Kuvassa promootiokulkue matkalla Temppeliaukion kirkkoon.
Kuva: Aino Huovio

Päivitetty 13.6.2007

TILINPÄÄTÖSASIAKIRJA VUODELTA 2006

Toimintakertomus ja
tilinpäätöslaskelmat

TILINPÄÄTÖSASIAKIRJA VUODELTA 2006

Toimintakertomus ja
tilinpäätöslaskelmat

Dno 63/0/022/07

Sisällysluettelo

1 Toimintakertomus	1
1.1 Johdon katsaus.....	1
1.2 Vaikuttavuus.....	3
1.2.1 Toiminnan vaikuttavuus.....	3
1.2.1.1 Tutkimustoiminta	3
1.2.1.2 Perus- ja jatkotutkintokoulutus	7
1.2.1.3 Alueellinen kehittäminen	9
1.2.1.4 Kansainvälinen toiminta	10
1.2.1.5 Elinikäisen oppimisen palvelut	11
1.2.1.6 Yhteiskunnallinen vuorovaikutus	13
1.2.1.7 Taloustieteelliset kirjasto- ja tietopalvelut: Helecon -tietokeskus	14
1.2.1.8 Kestävä kehitys.....	17
1.2.2 Siirto- ja sijoitusmenojen vaikuttavuus	17
1.3 Toiminnallinen tehokkuus	17
1.3.1 Toiminnan taloudellisuus.....	17
1.3.2 Toiminnan tuottavuus	19
1.3.2.1 Tutkimus ja jatkotutkintokoulutus	19
1.3.2.2 Perustutkintokoulutus	20
1.3.2.3 Kansainvälistyminen.....	21
1.3.2.4 Yhteiskunnallinen vuorovaikutus	21
1.3.2.5 Elinikäisen oppimisen palvelut	22
1.3.2.6 Taloustieteelliset kirjasto- ja tietopalvelut: Helecon -tietokeskus	23
1.4 Tuotokset ja laadunhallinta.....	23
1.4.1 Suoritteiden määrät ja aikaansaadut julkishyödykkeet	23
1.4.1.1 Tutkimus ja jatkotutkintokoulutus	23
1.4.1.2 Perustutkintokoulutus	28
1.4.1.3 Kansainvälistyminen.....	32
1.4.1.4 Yhteiskunnallinen vuorovaikutus	33
1.4.1.5 HSE:n laatu järjestelmä.....	34
1.4.1.6 Helsingin kauppakorkeakoulun tietohallinto.....	35
1.4.1.7 Helsingin kauppakorkeakoulun tilat	36

1.4.2	Palvelukyky sekä suoritteiden ja julkishyödykkeiden laatu	37
1.5	Henkisten voimavarojen hallinta ja kehittäminen.....	39
1.5.1	Henkilöstön määrä ja rakenne.....	39
1.5.2	Terveys ja työkyky	42
1.5.3	Henkilöstöstrategia ja kehittämistoimenpiteet.....	43
1.6	Tilinpäätösanalyysi	44
1.6.1.	HSE:n rahoituksen rakenne	44
1.6.2.	Talousarvion toteutuminen.....	44
1.6.3.	Tuotto- ja kululaskelma.....	47
1.6.3.1	Toiminnan tuotot	47
1.6.3.2.	Toiminnan kulut.....	48
1.6.3.3.	Rahoitustuotot ja -kulut	48
1.6.3.4.	Siirtotalouden tuotot ja kulut	48
1.6.3.5.	Tuotot veroista ja pakollisista maksuista	48
1.6.3.6.	Tilikauden tuotto- ja kulujäämä	49
1.6.4	Tase.....	49
1.7	Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan arviointi	49
1.8	Arviointien tulokset.....	51
1.9	Yhteenveto havaituista väärinkäytöksistä.....	53
2	Talousarvion toteutumalaskelma	54
3	Tuotto- ja kululaskelma	55
4	Tase	56
5	Liitetiedot.....	58
6	Allekirjoitus.....	65

Liitteet

Liite 1	Kustannusvastaavuuslaskelmat ja maksullisen toiminnan tunnuslukutaulukko
Liite 2	Talousarvion toteutuma talousarviotileittäin
Liite 3	Siirtyvät määrärahat
Liite 4	Menot ja ulkopuoliset tulot

1 Toimintakertomus

1.1 Johdon katsaus

Yliopistojen toimintaympäristön muutos on kuluneena vuonna kiihtynyt erityisesti rakenteellisesta kehittämisestä käydyn vilkkaan keskustelun ja sen synnyttämien kehittämisajatusien myötä. Samanaikaisesti kansainvälinen yliopistokenttä sekä Euroopassa että globaalisti on voimakkaassa muutoksessa ja kilpailu opiskelijoista kiristyy yli rajojen. Monien nopeasti kehittyvien maiden yliopistot esimerkiksi Aasiassa ja siirtymätalousmaissa ovat nousemassa nopeasti kehittyneiden maiden yliopistojen tasolle. Opiskelijarekrytointi muuttuu kansainväliseksi ja rahoitus monipuolistuu edelleen. Suomalaisten yliopistojen on monista rajoitteista johtuen yhä haastavampaa varmistaa asemansa maailman parhaiden yliopistojen joukossa.

HSE vastaa edessä oleviin haasteisiin toteuttamalla keväällä 2006 valmistuneen uuden strategian mukaisia linjauksia. Vuoden aikana on ollut keskeisesti esillä huippuyliopiston luomiseen tähtäävä suunnittelutyö, jonka tuloksia voitaneen arvioida vuoden 2007 alkupuolella. HSE:n tutkimustoiminta on koordinoitu tiiviiksi, teemapohjaiseksi HSE Research -konseptiksi, jota tukee tutkimuksen tukipalvelutiimi. Tutkimuksen painoalueet vuosina 2006–2009 ovat:

- Globalisaatio ja kilpailukyky
- Rahoitusmarkkinat ja -palvelut
- Tietotalous
- Verkostoitunut liiketoiminta

Täydentävän rahoituksen kasvu oli erityisen voimakasta ja rahoitushakemusten läpimenoaste erittäin korkea. Opetuksen strategia pohjautuu vahvasti ohjelmapohjaisen tutkinnonuudistuksen varaan. Tutkintoja uudistettaessa on otettu huomioon eri sidosryhmiltä ja kansainvälisiltä arviointiryhmiltä akkreditointien yhteydessä saatu palaute. Tutkimusta ja opetusta tukee HSE:n perinteisesti vahva yhteiskunnallinen palvelutoiminta sen eri muodoissa.

HSE:n vuosi 2006 oli tuloksellinen ja kaikki keskeiset toiminnalliset tavoitteet saavutettiin maisteritavoitetta lukuun ottamatta. Tutkimuksessa korkeatasoisten kansainvälisten referoitujen artikkeleiden määrä kasvoi 15 % ja oli yhteensä 85 kpl. Muita julkaisuja syntyi vuoden aikana yhteensä 360, joista 175 on KOTA-luokituksen mukaisia. Suomen Akatemialta saatu rahoitus kasvoi 268 %, Tekesin rahoitus 87 % ja EU-hankkeisiin saatu rahoitus 1167 % eli lähes 12-kertaiseksi edelliseen vuoteen verrattuna.

HSE:n uusi laitos Business Technology sai erittäin hyvät arviot SA:n tutkimuksen huippuyksikköarvioinneissa.

Tohtoreita valmistui yhteensä 20, mikä ylitti tavoitteen yhdellä ja kolmivuotiskauden 2004–2006 tavoite toteutui täysin. Väitöskirjat saivat tunnustuspalkintoja. Pitkäkestoiseen kansainväliseen vaihtoon korkeatasoisissa yliopistoissa osallistui vuoden aikana 12 jatko-opiskelijaa.

Maisterintutkintoja valmistui 347 tavoitteen oltua 380. HSE:ssä on kirjoilla 495 vanhan tutkintosäännön mukaan maisterin tutkintoa suorittavaa opiskelijaa, joilla on yli 160 opintoviikkoa. Valmistumisaste on kuitenkin edelleen maamme yliopistojen korkeinta tasoa. Laadullisella puolella HSE ja erityisesti CEMS-MIM -tutkinto menestyivät hyvin Financial Timesin rankingissa. Menestystä on saatu myös kansainvälisissä case-kilpailuissa.

Kauppätieteiden kandidaattien määrä on noussut odotusten mukaan. Suunnittelukaudella 2004–2006 Mikkelin englanninkielisessä kandidaattiohjelmassa valmistumisaste 3 vuoden normiajassa oli keskimäärin 68 %. Maisterintutkintoekvivalentilla (tri=7,5 maisteria) mitaten tuottavuus kasvoi kolmivuotiskaudella 2004–2006 HSE:ssä 11 % verrattuna kolmivuotiskautteen 1995–1997.

HSE:n johtamiskoulutustoiminta arvioitiin Taloustutkimus Oy:n tutkimuksessa jo 9. kerran peräkkäin Suomen parhaaksi. Myös kansainvälinen toiminta erityisesti Aasian koulutusmarkkinoilla on ollut menestyk-

sellistä. Pienyrityskeskusten toiminta kotimaassa sekä Pietarissa ja Virossa laajeni edelleen. Yksikön liikevaihto oli noin 5,7 milj. euroa ja sen ohjelmiin osallistui 3 400 opiskelijaa ja koulutettavapäiviä oli lähes 20 000. Yrityshautomo New Business Centerin toiminta jatkui vakaana. Avoin yliopisto laajeni edelleen ja opetuksen määrä vastasi 521 kokopäiväistä opiskelupaikkaa. Kirjasto palveli suurelta osin itse hankituin resurssein koko maamme kauppatieteellistä alaa ja oli kaikilla tunnusluvuilla mitaten alan ylivoimaisesti tehokkain kirjasto.

Center for Knowledge and Innovation Research (CKIR) järjesti yhdessä EU:n komission ja Suomen pääministerin toimiston tietoyhteiskuntaohjelman kanssa kaksi virallista Suomen puheenjohtajuuskauden tapahtumaa. Tilaisuudet kehittivät eurooppalaista innovaatiostrategiaa ja politiikkaa, ml. niiden edellyttämät Euroopan innovaatioiden perustuvaa kansainvälistä kilpailukykyä vahvistavat institutionaaliset ja rakenteelliset muutokset. CKIR on vuoden 2006 aikana vahvistanut verkostoitumistaan ja osaamistaan EU-rahoitteisissa hankkeissa, CKIR:llä oli 9 merkittävää EU-hanketta vuonna 2006.

Hallinnon kehittämisen lähtökohtana HSE:ssä on jatkuva parantaminen. HSE toimi koordinoitavastuussa pääkaupunkiseudun seitsemän yliopiston PAVE-hankkeessa. HSE on toiminut pioneerina monissa valtakunnallisissa kehittämishankkeissa mm. elektronisessa taloushallinnossa sekä IT- ja hankintatoimen aloilla. Vuonna 2006 otettiin käyttöön verkkolaskut ja valtion uudet maksuaikakortit sekä elektroninen matkatoimistoportaali. HSE pilotoi jatkossa Valtiokonttorin kanssa valtionhallinnon sähköisen tilaushallinnan kehitystyötä.

Tuottavuushankkeissa HSE:n suurin uudistus oli kansainvälisen koulutuskeskuksen lakkauttaminen ja MBA-toimintojen yhdistäminen HSE Executive Education Oy:n toimintoihin vuoden 2007 alusta lukien. Vuoden aikana toteutettiin UPJ-palkkausjärjestelmä uudistus sekä valmisteltiin tulospalkkauksen pilotointia kahdessa yksikössä.

Vuonna 2006 toteutettiin brandiuudistus, jossa kaikkien yliopistomme yksiköiden nimeen liitetään HSE-tunnus ja HKKK-lyhenteen käytöstä luovutaan. Yritysyhteistyö toimi edelleen hyvin ja uusia yhteistyökumppaneita saatiin vuoden aikana. Erityisen onnistunut oli yhteistyössä Hankenin kanssa toteutettu Arena-verkostointitapahtuma yrityksille ja opiskelijoille. HSE:n ja sen tutkijoiden näkyvyys mediassa on hyvä ja julkikuva positiivinen.

Uusi portaali otettiin käyttöön keväällä ja seuraavassa vaiheessa keskitytään sisäisten palvelujen tehostamiseen. IT-järjestelmien käyttäjähallinnan kehittämisen myötä tavoitteena on sähköisen asiointin voimakas kehittäminen "real time management" -hankkeen puitteissa. HSE on pyrkinyt hoitamaan kilpailutukset esimerkillisen hyvin.

Laatuhankkeissa keskityttiin vuoden 2006 aikana erityisesti AACSB-järjestön (The Association to Advance Collegiate Schools of Business) laatuakkreditointiin liittyvään itsearviointiin, jonka tulokset saadaan kevään 2007 aikana. EFMD-järjestö hyväksyi HSE:n antaman EQUIS-laatuakkreditoinnin väliraportin, jossa arvioitiin edistymistä seuraavien yhteisesti sovittujen kehittämiskohteiden suhteen: (1) ohjelmajohdattainen tutkinnonuudistus, (2) palkkaus- ja kannustinjärjestelmän uudistaminen sekä (3) tutkimushallinnon kehittäminen "HSE Research" -konseptin pohjalta. HSE oli mukana kansainvälisessä hallinnon ESMU-benchmarking-hankkeessa jo viidennen kerran ja järjesti palauteseminaarin tammikuussa 2007 osallistuville yliopistoille. HSE järjesti myös yhdessä Helsingin yliopiston ja Euroopan yliopistojen hallintojohtajien verkoston kanssa kaksi Helsinkiin suuntautunutta opintomatkaa, joiden puitteissa esittelimme yliopistojemme parhaita käytäntöjä 15:sta eri Euroopan maasta tulleille osallistujille.

Henkilöstötyytyväisyystutkimus tuotti valtionhallinnon ja yliopistolaitoksen keskitasoa olevan tuloksen (yleisarvio 3,26), mitä voi pitää tyydyttävänä tuloksena suurten muutosten keskellä. Positiivisia arvioita saivat työn itsenäisyys ja haastavuus, työtilat ja -välineet, työilmapiiri sekä työnantajakuva. Erityisen ilahduttavaa oli, että professorien ja muun akateemisen henkilöstön tyytyväisyys kokonaisuutena parani selvästi, samoin kuin johtamisen taso useissa yksiköissä. Kehittämiskohteiksi nousivat erittäin heikoksi arvioidun palkkauksen ohella tiedon kulkuun ja kehittymisen tukeen sekä edelleen myös johtamiseen liittyvät kysymykset. Tuloksia hyödynnetään kehitystyössä.

HSE on asettanut tavoitteekseen kannustavan, kansainvälisesti korkeatasoisen työympäristön, yhteisöllisyyden ja työhyvinvoinnin kehittämisen sekä henkilöstön jaksamisen edistämisen. Näitä on tuettu mm. eri

lähteistä rahoitetuilla sapattivapailla, virkistäytymistilaisuuksilla, liikuntapalveluilla ja kuntoutuksella. Keskeistä on yksilöllisten tarpeiden kartoittaminen ja huomioon ottaminen kehityskeskustelujen ja palautejärjestelmien kautta ja havaittujen kehittämiskohteiden korjaaminen. Esteettömyyssuunnitelma on toteutusvaiheessa. Tilahallinnossa tehtiin uusia pitkän aikavälin ratkaisuja.

Vuoden huipentumana oli toukokuussa järjestetty upea promootiojuhla, jossa promovoiitiin 5 ulkomaista ja 4 kotimaista kunniatohtoria, 50 tohtoria ja 100 maisteria.

HSE on osaltaan pyrkinyt edistämään yliopistojen autonomiakehitystä. Yliopistojen rahastojen toimintaedellytysten parantamista koskeva esitys hyväksyttiin eduskunnassa. Huippuyliopistokeskustelun yhteydessä on pidetty esillä myös koko yliopiston toimintaedellytysten kehittämisen tarvetta. Vain riittävä toimintavapaus voi luoda edellytykset vastata nopeasti muuttuvan toimintaympäristön haasteisiin, jolloin yliopistojen kyky edistää tuloksellisuuttaan voi edelleen parantua.

1.2 Vaikuttavuus

1.2.1 Toiminnan vaikuttavuus

1.2.1.1 Tutkimustoiminta

Helsingin kauppakorkeakoulun tutkimustoiminnassa vuosi 2006 on ollut uusien ennätysten ja avausten vuosi. Tutkimustoiminnan erityinen tukeminen, HSE Research -verkoston ja tutkimuksen painoalueiden perustaminen sekä ponnistelut tutkimuksen vaikuttavuuden parantamiseksi ja kansainvälistämiseksi ovat tuottaneet tuloksia.

Kansainvälisiä EU-projekteja ja EU-rahoitusta on enemmän kuin koskaan aikaisemmin. Myös kansainväliset huippututkijat ovat löytäneet HSE:n. Tekesin ja Suomen Akatemian Liiketoimintaosaamiseen kohdenetut tutkimusrahoitushaut ovat tuottaneet tulosta, ja HSE:llä on huomattavasti enemmän Tekesin ja Suomen Akatemian rahoittamia tutkimusprojekteja kuin aiemmin. Seuraavissa taulukoissa on vertailtu ulkopuolisen tutkimusrahoituksen rahoituspäätöksiä rahoittajakohtaisesti.

Taulukko 1 Ulkopuolisen tutkimusrahoituksen rahoituspäätökset vuosittain (kpl)

Tutkimusrahoituspäätökset (kpl)	2006	2005	2004
EU	7	5	3
Tekes	12	14	7
Suomen Akatemia	18	8	14

Taulukko 2 Ulkopuolisen tutkimusrahoituksen rahoituspäätökset vuosittain (milj. euroa)

Tutkimusrahoituspäätökset (milj. euroa)	2006	2005	2004
EU	4,8	0,4	0,6
Tekes	2,4	1,3	1,3
Suomen Akatemia	2,8	0,7	1,1

Tutkimusrahoituspäätökset heijastavat tutkimustoiminnan **tieteellistä vaikuttavuutta** kansallisesti ja kansainvälisesti, koska em. tahojen tutkimusrahoitus on erittäin kilpailtua. HSE on menestynyt ko. kilpailussa erinomaisesti. Rahoitushakemusten läpimeno-prosentti on ollut huomattavasti keskimääräistä (24–26 %) korkeampi: EU-hakemuksissa yli 80 %, Tekes -hankkeissa yli 60 % ja Suomen Akatemian hakemuksissa 53 %. Yhteensä tutkimusrahoituspäätöksiä on saatu n. 13,6 milj. euroa, mikä on yli kolminkertainen määrä edellisvuosiin verrattuna. Alla olevassa taulukossa on esitetty tiedot tutkimusrahoituspäätöksistä kolmelta edelliseltä vuodelta.

Taulukko 3 Ulkopuolisen tutkimusrahoituksen rahoituspäätökset vuosina 2004–2006

	2006	%	2005	%	2004	%
EU	4 768 800	35 %	376 278	8 %	603 909	13 %
Tekes	2 420 985	18 %	1 297 350	29 %	1 317 072	29 %
Suomen Akatemia	2 824 960	21 %	768 359	17 %	1 136 050	25 %
Yritykset	1 088 041	8 %	541 625	12 %	418 315	9 %
Säätiöt ja rahastot	1 213 400	9 %	146 000	3 %	533 000	12 %
Muu julkinen rahoitus	1 307 910	10 %	1 313 307	30 %	516 000	11 %
Yhteensä	13 624 096	100 %	4 442 919	100 %	4 524 346	100 %

HSE asetti hallituksen hyväksymien linjausten mukaisesti vuoden 2006 tavoitteeksi korkeatasoisen tieteellisen tutkimuksen lisäämisen siten, että tutkimustulokset edistävät sekä kansainvälistä tieteellistä tutkimusta että talouselämän kehitystä ja liiketoiminnan johtamisen käytäntöjä, eli tutkimus on samanaikaisesti sekä tieteellisesti korkeatasoista että relevanttia. Tässä tutkimustoiminnan tavoitteessa on onnistuttu hyvin.

Menestymistä kilpailluissa tutkimusrahoitushauissa voidaan pitää osoituksena tutkimuksen korkeasta **tieteellisestä tasosta ja vaikuttavuudesta**. Tätä voidaan arvioida myös julkaisujen ja niihin tehtyjen viittausten avulla. Helsingin kauppakorkeakoulun tutkijat ovat julkaisseet vuonna 2006 taas ennätysmäärän korkeatasoisia tieteellisiä artikkeleita arvostetuissa kansainvälisissä jurnaaleissa, joihin on myös viitattu huomattavasti enemmän kuin muihin kauppatieteellisen alan julkaisuihin keskimäärin Suomessa. Alla olevassa taulukossa on esitetty vuosina 2004–2006 julkaistut tieteelliset referee-artikkelit sekä muiden tutkijoiden tekemät viittaukset kyseisinä vuosina HSE:n tutkijoiden HSE:n nimissä tekemiin julkaisuihin, jotka ovat mukana ISI-tietokannassa.

Taulukko 4 Tieteelliset julkaisut ja viittaukset vuosina 2004–2006

	2006	2005	2004
HSE:n tutkijoiden kaikki referee-artikkelit (RESCAT)	94	86	76
Viittaukset HSE:n tutkijoiden artikkeleihin ko. vuosina ISI-tietokannan mukaan (Web of Science)	363	315	220

HSE:n tutkimustoiminnan **vaikuttavuus yrityksille ja talouselämälle** heijastuu myös tutkimushankkeiden kautta, koska yritykset ovat sitoutuneet hankkeisiin joko panostamalla omia resurssejaan tai antamalla arvokkaita aineistoja tutkijoiden käyttöön. Uudet tutkimushankkeet ovat suuntautuneet HSE:n määrittellemille painoalueille Verkostoituneeseen liiketoimintaan, Tietotalouteen, Rahoitusmarkkinoihin ja -palveluihin sekä Globalisaation ja kilpailukyvyn aiheuttamien haasteiden ratkaisemiseen ja houkutelleet joukon Suomen suurimpia yrityksiä mukaan EU- ja Tekes -hankkeisiin. Esimerkkeinä käytännön relevanssista ja yritysten sitoutumisesta HSE:n tutkimushankkeisiin ovat seuraavat käynnissä olevat tutkimushankkeet, joissa on mukana suuri joukko suomalaisia yrityksiä:

- Yritysten yhteiskuntavastuu laajenevassa Euroopassa
- Teknologinen kehitys, tuottavuus ja talouskasvu Suomessa
- Verkottuneet vanhusten hyvinvointipalvelut
- Energiamarkkinat ja ympäristöpolitiikka
- Kaupan kilpailukäyttäytyminen
- Strateginen markkinointi ja markkinoinnin vaikuttavuus
- Teollisten järjestelmien suorituskyky ja dynaamisten verkostojen johtaminen

- Palveluliiketoimintojen vuorovaikutteinen organisointi ja johtaminen
- Globalisaation haasteet: kilpailukyvyyn parantaminen strategioiden ja johtamisen avulla
- Mobiilit markkinointisovellukset
- Monitavoiteoptimointi ja monitieteellinen päätöksenteon tuki

Center for Knowledge and Innovation Research, CKIR

HSE:n Center for Knowledge and Innovation Research (CKIR) oli vuonna 2006 mukana 9 EU-rahoitteisessa hankkeessa. Sisällöllisesti EU-hankkeet ovat liittyneet (1) tietotyön tuottavuuteen, globalisoitumiseen sekä niiden vaikutuksiin tapoihin organisoida työ sekä yritysten että yksilöiden kannalta tehokkaasti, koska työn ja vapaa-ajan rajat ovat hämärtyneet. Työhön ovat liittyneet myös näkemykset uusista yritysten avoimista organisaatorakenteista sekä niiden edellyttämistä teknologioista. CKIR on tutkinut myös tietöyhteyksien verkottuneisuudesta ja ihmiskeskeisistä lähestymistapaa palvelu- ja teknologiakehitykseen, ml. T&K ja innovaatio-toiminta globaalissa tietotaloudessa. EU-rahoitteisesti CKIR tutkii ja kehittää myös (2) palvelu- ja tietoyhteiskunnan uusia liiketoiminta- ja palvelumalleja sekä niiden vaikutuksia avointen ICT-pohjaisten referenssiarkkitehtuurien toiminnallisuuksiin ja teknologioiden integrointiin. Erityiskohteena ovat haja-asutusalueiden tietoyhteiskuntapalvelut ja liiketoiminnot. Tässä tutkimuskokonaisuudessa on mukana 120 huippututkijaa, 20 Eurooppalaista kaupunkia tai aluetta sekä 40 johtavaa eurooppalaista yritystä. Projekti-kokonaisuuteen kuuluu 5 IP:tä (integroituja projektia).

EU-rahoitteisissa hankkeissa CKIR kehittää ihmis- ja käyttäjäkeskeistä tutkimus- ja kehitysmetodia, jota sovelletaan myös avoimissa innovaatioympäristöissä keskellä ihmisten arkielämää. CKIR on siten mukana kehittämässä tutkimusotetta ja metodia avoimissa ympäristöissä tapahtuvaan tutkimus- ja innovaatiotoimintaan, jossa siirrytään yritysten tai yliopistojen laboratorioista keskelle "elävää elämää" mahdollisesti jo perustutkimusvaiheessa. Tämä ote liittyy toistaiseksi ensisijaisesti ICT- teknologioihin perustuvaan palvelu- ja liiketoimintakehitykseen. ICT on sosiaalisesti ja yhteiskunnallisesti laajalti levinnyt teknologia, joka on myös "penetroitunut" syväälle työn ja arjen rakenteisiin ja prosesseihin.

Tämän projektikonaisuuden pohjalta CKIR on osallistunut Suomen EU-puheenjohtajuuskaudella, ja osallistuu edelleenkin, Euroopan laajuisen verkottuneen ihmis- ja käyttäjäkeskeisen avoimien innovaatioympäristöjen, niiden edellyttämien verkkojen, sekä tarvittavien johtamis-, orkesterointi-, organisointi- ja "governance"- mallien kehittämiseen. Kyseessä on uusi tutkimus- ja innovaatiopoliittinen eurooppalainen aloite, joka on johtamassa uudenvälisiin tutkimus- ja innovaatiotoiminnan rakenteisiin Euroopassa. Tämä kehitys on noussut käynnissä olevan EIT:ta (European Institute for Technology and Innovation) koskevan keskustelun rinnalle.

Kolmas EU-rahoitteisen tutkimuksen osa-alue CKIR:ssä on (3) ihmis- ja yhteisökeskeisen teknologian luonne ja vaikutus (design rules) teknologiakehitykseen. FUGA - projektissa kehitetään uusia mittausmenetelmiä digitaalisten pelien herättämän käyttäjäkokemuksen mittaamiseksi tarkalla ajallisella resoluutiolla tapahtuvaa arviointia varten. PASION projektissa tutkitaan ja kehitetään menetelmiä, joilla parannetaan mobiilia kommunikaatioteknologiaa käyttävien sosiaalisten ryhmien toiminnan tehokkuutta. MINET koordinoi kompleksisten ja holististen, kvantiteettien ja kvaliteettien mittaamiseen keskittyvien tieteenalojen aktiviteetteja siten, että niiden keskinäinen metodin kehittäminen olisi Euroopassa integroidumpaa. CKIR tutkii myös emootioiden ja tiedostamattomien prosessien vaikutusta taloudelliseen päätöksentekoon.

CKIR on HSE:n akateeminen, kansainvälinen ja monitieteellinen erillistutkimuslaitos. CKIR:n tutkimus on ilmiö- ja ongelmalähtöistä. CKIR on toimintansa aikana kehittänyt ja pilotoinut uusia toiminta- ja yhteistyömalleja yritysten, kaupunkien, alueiden ja eurooppalaisten ja globaalien toimijoiden kanssa toteutettavaan tutkimukseen, joka tähtää innovaatioihin. CKIR:n kansainväliset ja kotimaiset yhteistyöverkostot ovat poikkeuksellisen laajat. Toimintansa alusta asti CKIR on ollut läheisessä yhteistyössä TKK:n ja muiden kotimaisten yliopistojen ja yritysten tutkijoiden kanssa. CKIR on toimintansa alusta asti houkuttanut myös kansainvälisiä vierailijoita ja tutkijoita. Tämä tendenssi on viime vuonna voimakkaasti vahvistunut.

Center for Markets in Transition, CEMAT

CEMAT on tutkimusyksikkö jonka koko toimintaidea perustuu akateemisen osaamisen ja yhteiskunnallisen relevanssin yhdistämiseen. CEMAT toteuttaa tätä ideaa paneutuessaan nopeasti kehittyvien Venäjän, Baltian, Aasian ja Latinalaisen Amerikan markkina-alueiden perustutkimukseen ja soveltavaan tutkimukseen.

CEMAT:n kansainvälisiä markkina-alueita käsittelevä tutkimus toteutetaan osin kansainvälisenä tutkimusyhteistyönä kohdealueen, kuten Luoteis-Venäjän ja Kiinan, parhaiden tutkimuslaitosten kanssa. CEMAT on osallistunut kansainväliseen korkeakoulu yhteistyöhön CEEMAN (Central and East European Management Development Association) – ja BMDA (Baltic Management Development Association) -järjestöissä.

Suomen Akatemian kohdennettu raha: HSE on tällaisen rahoitusmuodon osalta yksi Suomen suurimpia valtakunnallisen Venäjä-osaamishjelman toimijoita. CEMAT sai kolmanneksen OPM:n Venäjä-hankerahoista. CEMAT on saanut myös säätiörahoitusta erityisesti Venäjän tutkimukseen.

Elinkeinoelämän kannalta relevantteja tutkimusaiheita ovat listattujen lisäksi esim ”nopeasti kehittyvien markkina-alueiden kehityksen vertailu kansainvälistyvien suomalaisyritysten näkökulmasta”

Pienyrityskeskus ja CEMAT ovat yhteistyössä kehittäneet mm. Venäjän markkinoille kansainvälistymistä käsittelevää koulutusta.

Yritysyhteistyötä tiivistettiin tutkimuksen saralla myös kauppakorkeakoulun Kansainvälisten Markkinoiden Tutkimuskeskuksessa (CEMAT) tehostamalla aihetta käsittelevien opinnäytteiden ja tutkimusraporttien tuottamista yhdessä elinkeinoelämän kanssa.

CEMAT osallistuu valtakunnallisen Venäjän ja Itä-Euroopan tutkijakoulun sekä Itä- ja Kaakkois-Aasian tutkijakoulun toimintaan. HSE on CEMAT:n kautta tutkijakoulun johtoryhmässä ja kehittämässä aiheen osaamista valtakunnallisesti. Ko tutkijakouluissa on mukana myös HSE:n jatko-opiskelijoita.

Osaamisen siirto/Tutkimus- ja opetustoimintaan pohjautuvat liiketoimintaa luovat tai edistävät innovaatiot

Helsingin kauppakorkeakoulu on suunnannäyttävä ja auttaa talouselämää ja yrity maailmaa kehittämään uusia liiketoiminta- ja ongelmanratkaisumalleja. Tämä on edellyttänyt aktiivista vuorovaikutusta HSE:n ja yritysten välillä ja pitkäaikaista sitoutumista valittuihin tutkimuksen painopistealueisiin ja tavoitteisiin. Tavoitteet ovat toteutuneet pitkäaikaisissa kumppanuussopimuksissa yritysten kanssa, mutta myös ajan-kohtaisten tutkimushankkeiden kautta, joihin yritykset ovat aktiivisesti osallistuneet. Näistä innovaatiotoimintaa edistävästä hankkeista esimerkkeinä ovat seuraavat käynnissä olevat tutkimushankkeet:

- Kansainvälistymisen vaikutus yrityksiin ja niiden työntekijöihin (Kolmen suuryrityksen henkilöstöä koskeva tapaustutkimus)
- Kohti kestävästä kehitystä edistävästä liiketoimintaa: Ekotehokkaat liiketoiminnan mallit
- Materiaalitehokkuudesta liiketoimintaa
- Kaupan arvoketjun liiketoimintamallien innovointi
- Innovatiivisen teknologian kaupallinen hyödyntäminen

EU-hankkeissa innovaatiotoimintaa edistävät mm. Collaboration@Rural ja CoreLabs-hankkeet, joissa kansainvälisten suuryritysten kanssa kehitetään haja-asutusalueiden palvelu- ja liiketoimintarakenteita tietoliikenneteknologian sovellutusten avulla.

Osaamisen siirtoa on tapahtunut myös tutkimukseen perustuvassa opetuksessa yritysjohdolle tarkoitetuissa seminaareissa (HSE Executive Education Oy ja LTT Oy), oppikirjojen ja muiden käytäntöön suuntautuneiden artikkeleiden ja kirjojen muodossa sekä avoimen yliopiston toiminnan kautta.

HSE:n tutkijat ovat julkaisseet vuonna 2006 yli 200 käytäntöön suuntautunutta kirjoitusta tai artikkelia alan ammatillisissa julkaisuissa ja pitäneet esitelmiä yritysjohdolle tarkoitetuissa seminaareissa ja koulutustilaisuuksissa.

Yrittäjyyden edistäminen

Pienyrityskeskus on toiminut erittäin aktiivisesti yrittäjyyden edistämiseksi eri puolilla Suomea ja myös ulkomailla. Toiminnasta on tarkempi kuvaus kohdassa 1.2.1.5. Elinikäisen oppimisen palvelut. Pienyrityskeskusten yhteydessä toimii NBC (New Business Center) -yrityshautomo, jossa on ollut keskimäärin 30 yritystä vuoden aikana. Noin puolet yrityksistä vaihtuu vuosittain.

Välittäjäorganisaatiot

HSE toimii yhteydessä useiden välittäjäorganisaatioiden kanssa. Esimerkiksi Culminatumin kanssa on ollut yhteistyötä mm. TULI-hankkeessa (tutkimuksesta liiketoimintaa) sekä Helsinki School of Creative Entrepreneurship -hankkeessa yhdessä TKK:n ja TaiKin kanssa. HSE toimii tiiviisti yhteistyössä myös Venture Cup -hankkeen kanssa yrittäjyyden edistämiseksi.

1.2.1.2 Perus- ja jatkotutkintokoulutus

Case-opetusmenetelmät

Case Studies -yksikön päärooli on tehdä case-opetusmenetelmiä tunnetuiksi ja edistää niiden käyttöä opetuksessa. Yksikön tausta yliopiston yhteisenä hankkeena tukee sen roolia case-opettamista, -kirjoittamista sekä -kilpailuja koordinoivana yksikkönä.

HSE on liittynyt vuonna 2001 European Case Clearing House:en (ECCH), joka on suurin maailmanlaajuisen case-tehtävien jakelukanava ja erinomainen niin HSE:n, kuin myös Suomen näkyvyyden kannalta. Vuoden 2006 lopussa ECCH:lla oli 130 HSE:n case-tehtävää. Uusien suomalaisten case-tehtävien tarve on jatkuva.

Case on erinomainen väline opetuksen kehittämiseksi ja tukemiseksi. Case-opetusmenetelmän ydin on case-analysiosaaaminen ja siihen liittyvät workshopit, lyhyet kurssit ja seminaarit, joita järjestetään enenevässä määrin yliopiston eri ohjelmissa ja eri tason opiskelijoille. Case – kirjoittamisen tukemiseksi järjestetään seminaareja paitsi opiskelijoita myös akateemista henkilökuntaa varten. Case-analysiosaaaminen tukee case-tehtävien tuottamisprosessia ja case-tehtävien kirjoittamisen motivointia.

Vuodesta 2002 lähtien HSE:ssä on järjestetty Skills-seminaari CEMS-opiskelijoita varten yhteistyössä Kansainväliset asiat-yksikön kanssa. Skills-seminaarin sisältö ja vaatimukset perustuvat case-analysiin ja siihen osallistuvat sekä HSE:n, että kansainväliset opiskelijat.

Opiskelijoiden case-analysiosaaamista tuetaan myös järjestämällä case-kilpailuja HSE:ssä sekä lähettämällä HSE:n opiskelijajoukkueet kansainvälisiin case-kilpailuihin. Kotimaisia ja kansainvälisiä case-kilpailuja varten HSE:ssä järjestetään opiskelijajoukkueille harjoitusohjelmat. Erittäin hyvin toimiva yhteistyö HSE:n ylioppilaskunnan (KY:n) kanssa on jatkunut myös vuonna 2006, mm. case-kilpailujen yhteydessä.

Lukuvuonna 2005–2006 HSE:n opiskelijat sijoittuivat erittäin hyvin kansainvälisissä case-kilpailuissa. Vuonna 2006 HSE:n opiskelijajoukkueet edustivat yliopistoa graduate-tason sekä undergraduate-tason kilpailuissa. Graduate-tason (KTM, MBA) tärkein kilpailu on edelleen John Molson International Case Competition sen ollessa korkealaatuinen ja kansainvälisesti laajin case-kilpailu. HSE on sijoittunut kuudenneksi 36:njoukkueen seurassa. Undergraduate-tason kansainväliseen NIBS kilpailuun (Network of International Business Schools), sekä Copenhagen Business School International Case Competition- kilpailuun HSE osallistuu vuosittain ja on sijoittunut kolmen parhaan joukkoon. Sen lisäksi HSE:n joukkue sijoittui toiseksi keväällä 2006 WELL'contest06 -kilpailussa, jonka keskittymisalueena on Corporate Social Responsibility (Copenhagen Business School).

Kilpailuihin osallistuminen tuo opiskelijoille kansainvälisiä kontakteja, ja antaa mahdollisuuden harjoittaa esiintymis- ja ongelmanratkaisutaitoja tuoden arvokkaan silauksen HSE:n tarjoamaan opetukseen.

Vuonna 2006 järjestettiin ensimmäinen Corporate Credit International Case Competition-kilpailu (HSE CCICC2006) pankki- ja finanssisektorin alalta, joka vahvasti tukee opiskelijoiden erikoisosaamista luotto- päätöksien ja riskienhallinnan alueella globaaliympäristössä. Tämä kilpailu järjestetään joka vuosi yhteistyössä laskentatoimen ja rahoituksen laitoksen kanssa.

Tämän ja muiden case-kilpailujen järjestäminen antaa tilaisuuden määrittellä HSE edelläkävijänä, parantaa sen kilpailuedellytyksiä sekä kotimaassa että ulkomailla ja tehdä yliopistoa sekä Suomea ja sen talouselämää tunnetummaksi maailmalla.

Pidemmällä aikavälillä case-tehtävien kirjoittaminen ja case-analyysi -workshopit sekä case-kilpailut, joihin osallistuvat yritysedustajat ulkopuolisina asiantuntijoina tukevat HSE:n imagoa kotimaassa ja ulkomailla. Tämä vaikuttaa yliopiston innovatiivisuuteen, näkyvyyteen ja kestäviin yritys-suhteisiin, samoin kuin myös opiskelijoiden työllistymismahdollisuuksiin.

Vuoden 2007 alusta Case Studies -yksikkö on siirtynyt Kansainvälisestä koulutuskeskuksesta Opetuksen innovaatiokeskukseen.

Uudistettu tohtoriohjelma

HSE:n Tohtoriohjelma uudistui tutkintouudistuksen myötä ja tukee HSE:n uutta visiota "HSE – maailman luokan kauppakorkeakoulu". Tavoitteena on tutkijakoulutuksen korkea kansainvälinen taso ja laatu. Tohtoriohjelman kansainvälisyyttä on edistetty ohjelman uudella joustavammalla rakenteella, opetusohjelman kansainvälisyyttä entistäkin paremmin tukevilla uusilla kursseilla sekä mittavasti uudistetuilla sekä suomen- että englanninkielisillä jatko-opiskelijan opinto-oppailla. Yliopisto on lisännyt englanninkielistä opetustarjontaa vahvuusaloillaan. Lisäksi tohtoriohjelman kansainväliseen näkyvyyteen tohtorikoulutuksen englanninkielisillä www-sivuilla on panostettu vuonna 2006.

Yliopistosta työelämään – Opintojen työelämäyhteyksien kehittäminen

Helsingin kauppakorkeakoulu pyrkii ottamaan työelämän haasteet huomioon kehittäessään tutkintojaan. Alumnien tuoma työelämäkokemus on keskeisesti mukana opiskelun eri vaiheissa, jopa ennen opiskelijaksi hakeutumista. Potentiaalisille hakijoille suunnatussa abi-infossa on mukana vastavalmistuneen, työelämään siirtyneen alumnin puheenvuoro. Samoin uusien opiskelijoiden orientaatiopäivillä on perinteisesti käytetty alumnipuheenvuoro. Myös silloin, kun ensimmäisen vuoden opiskelijat hakeutuvat koulutusohjelmiin, on infotilaisuudessa mukana sekä alumnikunnan edustaja että SEFE:n edustaja. Opiskelijalle pyritään tarjoamaan mahdollisuus kuulla erilaisissa valintatilanteissa alumnien kertomana, mihin erilaiset työelämään liittyvät päätökset voivat johtaa.

Opetuksen kehittämisessä on otettu huomioon vastavalmistuneilta ekonomeilta saatu palaute mm. lisäämällä maisterin tutkinnon pakolliseksi osaksi taitosalkku, jonka tarkoituksena on kattaa työelämässä esiin tulleita osaamisvajeita. Opintojakso sisältää johtamiseen, projektihallintaan, argumentointiin ja kansainväliseen yritysviestintään liittyviä asioita.

Työelämäyhteydet ovat keskeisenä mukana myös uudessa koulutusohjelmajohdossa tutkintorakenteessa. Jokaisessa koulutusohjelmassa on ohjelmaryhmä, johon kuuluu alumni tai muu työelämän edustaja. Tällä pyritään varmistamaan se, että koulutuksen sisältö vastaa ja ennakoii työelämän tarpeita. HSE seuraa myös tarkkaan SEFE:n hankkimaa työnantajapalautetta.

Yritysprojektit tarjoavat HSE:n opiskelijoille ja ohjaajille mahdollisuuden osallistua yritysasiakkaiden toimeksiannoista erilaisten tutkimusten ja selvitystöiden tekemiseen. Noin puolet vuosittain tehdyistä pro gradu -tutkielmista on tehty yrityksiltä saatuna toimeksiantoina.

Työllistämiselvitykset

Helsingin kauppakorkeakoulusta valmistuneiden (työllistyneiden) sijoittuminen (vastaajia 1367 kpl) lähde: SEFE, Palkkatasotutkimus 2006

- Helsingin talousalue 85 %
- Turun talousalue 1 %
- Tampereen talousalue 2 %
- Muu kaupunki, yli 50 000 as. 4 %
- Muu kaupunki, alle 5000 as. 5 %
- Muu kunta 2 %

- Toimipaikka ei Suomessa 0 %
- Ei vast. 1 %

SEFE:n raportteja 2/2006 mukaan Helsingin kauppakorkeakoulusta valmistuneista 96 % asui tai työskenteli edelleen Uudella maalla. Saman tutkimuksen mukaan kaikista kyselyyn vastanneista vuonna 2005 valmistuneista ekonomeista 76 % prosenttia työskenteli yksityisen yrityksen palveluksessa. Helsingin kauppakorkeakoulusta valmistuneista sijoittui 8 % julkiselle sektorille. Kaikista vastaajista koulutusta vastaavissa töissä jo valmistumishetkellä oli 43 %. Helsingin ja Turun kauppakorkeakouluista valmistuneiden joukossa oli suhteessa eniten (HSE: 53 % ja TSE: 52 %) vastaajia, joilla oli valmistumishetkellä koulutusta vastaava työpaikka.

1.2.1.3 Alueellinen kehittäminen

Osallistuminen alueellisten strategioiden valmisteluun

HSE on osallistunut alueellisten strategioiden valmisteluun pääkaupunkiseudulla sekä Etelä-Savossa. Mikkelin International business -kandidaattiohjelma on osallistunut alueellisten strategioiden valmisteluun Mikkelin yliopistokeskuksen kautta. Mikkelin alueella on tiivistä yhteistyötä alueen muiden yliopistojen, ammattikorkeakoulujen sekä elinkeinoelämän välillä. Toimintamuotoja ovat Mikkelin yliopistokeskus, osaamiskeskittymät, sekä Miktech -tiedepuisto. Mikkelin International business -kandidaattiohjelma on toteuttanut yhteistyöprojekteja Kansalliskirjaston mikrokuvaus- ja konservointilaitoksen ja HSE:n Pienyrityskeskusten kanssa.

Helsingin kauppakorkeakoulu on mukana Helsingin seudun yliopistojen ja ammattikorkeakoulujen HERA (Helsinki Education and Research Area) -hankkeessa.

Yliopistojen välinen yhteistyö

International Design Business Management IDBM -ohjelma on HSE:n, TaiK:n ja TKK:n yhteinen opetus- ja tutkimusohjelma, jonka tavoitteena on antaa kansainvälisen muotoilu- ja liiketoiminnan tuleville ammattilaisille poikkitieteellistä valmennusta. Lukuvuosittain ohjelmaan valitaan 10–15 opintojensa loppuvaiheessa olevaa opiskelijaa, jotka suorittavat sivuaineen kahdesta muusta yliopistosta valittavien kurssien ja poikkitieteellisissä ryhmissä toteutettavien yritysprojektien muodossa.

Syksyllä 2005 ohjelmaan valittiin 13 opiskelijaa kustakin yliopistosta ja yksi opiskelija Turun kauppakorkeakoulusta. Suomalaisten ohella ohjelmaan osallistui opiskelija Koreasta, Kiinasta, Italiasta ja Turkista. Keväällä 2006 valmistui 10 yritysprojektia, joista yksi toteutettiin yhteistyössä Kyoto Institute of Technologyn kanssa japanilaisen Panasonic-yhtiön toimeksiannosta.

Syksyllä 2006 ohjelmaan valittiin 13 opiskelijaa HSE:stä ja TKK:lta, 12 TaiK:n opiskelijaa sekä yksi opiskelija Jyväskylän yliopistosta, Helsingin yliopistosta, Turun kauppakorkeakoulusta ja kaksi opiskelijaa Bocconista Milanosta. Italian ohella Kiinasta, Kanadasta ja Ranskasta oli mukana vaihto-opiskelija. Syksyllä 2006 käynnistettiin 10 yritysprojektia.

Suomessa toteutettujen projektien lisäksi lukuvuonna 2005–2006 yksi IDBM-ryhmä osallistui Stanfordin yliopiston ME-310 ohjelmaan. Lukuvuonna 2006–2007 ME-310-ohjelmassa on mukana kaksi IDBM-ryhmää.

IDBM-ohjelma on ollut suunnittelemassa ja käynnistämässä IDBM-yliopistojen yhteistä Helsinki School of Creative Entrepreneurship -ohjelmaa ja osallistunut aktiivisesti Innovaatioyliopisto ja -instituutti -hankkeiden suunnitteluun.

1.2.1.4 Kansainvälinen toiminta

Kansainvälinen tutkimus- ja koulutusyhteistyö

Tutkimuksen kansainvälistyminen on edennyt toimintakertomusvuonna edelleen toivottuun suuntaan. Erillisiä tutkimusyhteistyösopimuksia on solmittu eri maiden kanssa ja yhä suurempi osa tutkimuksesta tehdään kansainvälisenä yhteistyönä.

Yli 90 %:a tieteellisistä tutkimusartikkeleista on julkaistu ulkomaisissa referee -prosessia käyttävissä tieteellisissä julkaisuissa ja yli 25 %:ssa artikkeleista on mukana ulkomaisia tutkijoita.

EU -hankkeiden määrä on moninkertaistunut kolmen viimeisen vuoden aikana EU- hankkeiden vuosittaisen päätösten määrä ja kehitys käy ilmi taulukoista 1-3. EU -tutkimushankkeita oli toimintakertomusvuonna käynnissä kaikkiaan 15, joista neljässä (4) Helsingin kauppakorkeakoulu on koordinaattorina. Partnereita kyseisissä hankkeissa on useita kymmeniä, sekä suuryrityksiä että yliopistoja ja korkeakouluja eri Euroopan Unionin maista. Hankkeet, joissa HSE on mukana, ovat seuraavat:

- EUKLEMS - INT - STREP politiikkoja tukeva tutkimus
- ECOTARGET, EU- IP- kestävä kehitys
- Minerva-ODLAC 225219-CP
- TransLearn, EU Citizen –STREP (HSE koordinaattorina)
- FUGA, EU-NEST IP (HSE / CKIR koordinaattorina)
- network4value, EU- IST_ CA- tender (HSE / CKIR koordinaattorina)
- Brainbridge- ERA_NET, CA (HSE / CKIR)
- Comist, CA ERA-NET (HSE / CKIR)
- COSI ITEA, CA, HSE mukana Tekes-rahoituksella
- Collaborative Work, Collaboration4Innovation (C@I) IST-tender (HSE / CKIR koordinaattorina)
- Collaboration@rural Living Labs, EU -IST- IP (HSE /CKIR Block Leadership –vastuu)
- PASION , EU –IST, IP, (Psychologically Augmented Social Interaction Over Networks) (HSE / CKIR)
- Measuring the Impossible NETwork (MINET) (HSE / CKIR)
- UPGEM (Understanding Puzzles in Gendered European Map Brain Drain in Physics through the Cultural Looking Class), EU Citizen, IP
- CoreLabs Co-creative Living Labs for CWE (IST - CA) (HSE / CKIR)

Kahdenväliset sopimukset eri maiden välillä, uudet avaukset

HSE:llä on yli sata yhteistyösopimusta ulkomaalaisten kauppatieteellisen alan yliopistojen kanssa. Yhteistyösopimukset kattavat opiskelijavaihdon ja/tai muita yhteistyömuotoja kuten tutkimusyhteistyötä, opettaja- ja tutkijavaihtoa. Vuoden 2006 aikana solmittiin seuraavat uudet yhteistyöaloitteet opiskelijavaihdon alalla: Universidad del Pacífico (Lima, Peru), Tsinghua University (Peking, Kiina) ja Fudan University (Shanghai, Kiina).

HSE:n Kansainväliset asiat -yksikkö toteutti yhteistyössä Helsingin kauppakorkeakoulun Ylioppilaskunnan Laulajien (KYL) kanssa kiertueen Kiinassa keväällä 2006. Kiertueen tavoitteena oli HSE:n tunnettuuden edistäminen kiinalaisten sidosryhmien keskuudessa sekä maitten välisen kulttuurivaihdon lisääminen. Kiinan Helsingin suurlähetystö edisti suurlähettiläs rva Ma'n johdolla merkittävästi HSE:n ponnisteluja Kiinassa, ja tämä arvokas panostus on otettu yliopistossa suurella kiitollisuudella vastaan.

Verkostohankkeet ja vaihto-ohjelmat

HSE on jäsenenä useissa kansainvälisissä yliopistoverkostoissa. Vuoden 2006 aikana HSE jatkoi aktiivista toimintaa PIM-verkostossa (Partnership in International Management), joka on maailmanlaajuinen huippu-

yliopistojen yhteistyöverkosto. HSE vetää PIM-verkoston piirissä Branding-työryhmää, johon kuuluu edustajia eri PIM-yliopistoista.

HSE on jäsenenä Fudanin yliopiston pohjoismaisessa keskuksessa (Fudan University, Nordic Centre). Pohjoismaisen keskuksen toiminnan tavoitteena on tarjota koulutusta ja tutkimusmahdollisuuksia jäsenyliopistojen opiskelijoille ja tutkijoille Shanghaissa.

HSE jatkoi aktiivista osallistumista CEMS-verkostossa (Community of European Management Schools). HSE vetää CEMS-verkoston tutkimusyhteistyökomiteaa sekä osallistuu aktiivisesti Euroopan ulkopuolisten liitännäisjäsenyliopistojen rekrytointiin globalisaatiokomitean jäsenenä.

EU:n tutkimus- ja koulutusyhteistyö

Vuonna 2006 päättyi kolme vuotta kestänyt EU:n ja Kanadan väliseen opiskelijavaihtoon keskittynyt EU-rahoitteinen CEMEC-projekti. Sen myötä yhteensä 25 Mikkelin International business -kandidaattiohjelman opiskelijaa teki opintomatkan Kanadaan ja toteutti business-projektin yhteistyössä HSE:n Mikkelin yksikön ja neljän kanadalaisen yliopiston kanssa.

1.2.1.5 Elinikäisen oppimisen palvelut

Kansainvälinen koulutuskeskus

Kansainvälinen koulutuskeskus toteutti koko-aikaista ja osa-aikaista MBA-ohjelmaa vuoden 2006 aikana. Keskus päätettiin lakkauttaa 1.1.2007 lukien ja toiminnot yhdistää HSE Executive Education Oy:n kanssa.

Avoin yliopisto

Avoimen yliopistotoiminnan avulla levitetään liiketoimintaosaamista laajan yleisön keskuuteen. Erilaisen pohjakoulutuksen saaneet henkilöt voivat avoimen opetuksen kautta hankkia perustietämystä liiketoiminnan eri osa-alueista ja voivat siten ymmärtää paremmin organisaatioiden toimintamekanismeja ja toimia tuloksettaammin. Avoin yliopisto-opetus lisää tasa-arvoa tarjotessaan kouluttautumismahdollisuuksia eri elämänvaiheissa ja -tilanteissa oleville. HSE järjestää avointa yliopisto-opetusta Helsingissä ja Mikkelissä. Monimuoto- ja verkko-opetuksen avulla lisätään alueellista tasa-arvoa parantamalla osallistumismahdollisuuksia asuinpaikasta riippumatta.

Pienyrityskeskus vahvistui vuonna 2006

Pienyrityskeskus on yrittäjyyden edistämiseen ja pk-yritysten kehittämiseen keskittynyt yksikkö, joka toimii tiiviissä yhteistyössä yrittäjien ja pk-yritysten kanssa niin alueellisesti kuin valtakunnallisesti. Kauppatieteellistä osaamista siirretään maamme pk-yritysten hyväksi koulutuksen, yrityshautomotoiminnan ja tutkimuksen kautta. Pienyrityskeskuksen toiminta liittyi kiinteästi valtakunnallisen yrittäjyysohjelman toteuttamiseen.

Pienyrityskeskuksella on toimipisteet Mikkelissä, Helsingissä ja Pietarissa sekä Tallinnassa. Näin ollen se toimii hyvin monipuolisesti Itämeri-keskeisen liiketoiminnan edistäjänä. Syksyllä 2006 Pienyrityskeskus vietti uusien toimitilojen vihkiäisiä niin Helsingissä kuin Mikkelissä.

Pk-yritysten liiketoimintaosaamiseen keskittynyt valtakunnallinen koulutustoiminta vahvistui edelleen. Pk-yrityksille suunnattuja ohjelmia toteutettiin maamme eri puolilla yhteensä noin 150 paikkakunnalla. Maantieteellisistä alueista voidaan mainita erityisesti Uusimaa, Savo, Keski-Suomi ja Häme. Pääkaupunkiseudulla Pienyrityskeskus on edelleen lisännyt koulutustarjontaansa yrittäjille ja pk-yritysten henkilöstölle. Lisäksi koulutustoimintaa toteutettiin maamme rajojen ulkopuolella Venäjällä, Virossa ja Latviassa. Yhteisenä punaisena lankana näissä ulkomailla toteutettavissa ohjelmissa on suomalaisten pk-yritysten kansainvälisen toiminnan vahvistaminen koulutus- ja kehittämistoiminnan avulla ko. maissa.

Pienyrityskeskuksen toiminnan kautta vaikutettiin niin yrittäjyysmyönteisyyden vahvistumiseen kuin uusien yritysten perustamiseen sekä tuettiin jo toimivien pk-yritysten kehitystä yritysjohton liiketoimintavalmiuksia parantamalla. Vuonna 2006 järjestettyjen yrittäjyysohjelmien osallistujien (yht. yli 1 000) toimesta

syntyy noin 200 uutta yritystä. Merkittävää kasvua saatiin akateemisen yrittäjyyden ohjelmatarjonnassa ja osallistujamäärissä.

Johtamisohjelmiin osallistui vuoden aikana noin 900 pk-yritysten ja muiden organisaatioiden esimiestä. Kansainvälistymistä ja vientiä edistävässä ohjelmassa osallistujia oli noin 600. Pietariin painottuvan Venäjän-kaupan kehittämistyön myötä edistettiin noin 100 suomalaisyrityksen Venäjän kauppaa. Sekä johtamis- että kansainvälistymisohjelmat vaikuttavat konkreettisesti yritysten liiketoimintaosaamiseen sekä ulkomaantoimintojen vahvistumiseen. Näin ollen johtamis- ja kansainvälistymisohjelmien kautta on vuoden aikana vaikutettu myönteisesti yli tuhannen pk-yrityksen menestymiseen. Lisäksi yritys kohtaisten ohjelmien ja avoimen yliopiston kautta liiketoimintaosaamisen oppia ovat saaneet kymmenet yritykset ja useat sadat yksityiset henkilöt.

Pienyrityskeskus oma tutkimustoiminta kehittyi myönteisesti Mikkeliin sijoitetun yrittäjyyden professorin, tutkimusjohtajan ja uusien tutkijatoimien ansiosta. Tutkimushankkeet painoutuivat kasvuyrittäjyyteen, pk-yritysten kansainvälistymiseen, Venäjän kauppaan sekä koulutustoimintaa palvelemaan tutkimukseen.

Akateemisten ja muiden pitkälle koulutettujen henkilöiden oman yrityksen perustamista tuettiin yritys-hautomotoiminnan kautta Helsingissä (New Business Center / NBC) ja Mikkelissä, jossa Pienyrityskeskus toimii yhteistyökumppanina Mikkelin teknologiakeskuksen Miktech -yrityshautomolle. Yrityshautomossa toimi vuoden lopussa yhteensä noin 30 yritystä. Yrityshautomotoiminta on osoittautunut toimivaksi menetelmäksi akateemisen yrittäjyyden vahvistamisessa. Näistä kahdesta hautomosta on syntynyt jo lähes 150 uutta yritystä. Vuoden aikana vahvistettiin edelleen yhteistyötä virolaisten yritys-hautomoiden kanssa.

Pienyrityskeskus osallistui vuoden aikana useisiin kansainvälisiin tutkimus- ja kehityshankkeisiin yhteistyössä EU -maissa toimivien pk-yritysten koulutus- ja kehitysorganisaatioiden kanssa. Näitä hankkeita rahoitettiin EU:n eri ohjelmista mm. Interreg, Tacis ja Leonardo.

Pienyrityskeskus vaikutti aktiivisesti myös Mikkelin yliopistokeskuksen kehittämiseen toimintavuonna ja yhteistyötä vahvistettiin yliopistokeskukseen kuuluvien yliopistoyksiköiden kesken sekä tutkimus- että kehityshankkeiden muodossa.

HSE Executive Education Oy

HSE Executive Education Oy (entinen JOKO Executive Education Oy) on Helsingin kauppakorkeakoulun rahastojensa kautta omistama yhtiö, joka hoitaa yliopiston täydennyskoulutusroolia tarjoamalla kehittämispalveluita ylimmälle liikkeenjohdolle. Toiminnan perustana on kiinteä yhteistyö yliopiston opetus- ja tutkimushenkilöstön kanssa, minkä lisäksi hyödynnetään kansainvälisten yliopistojen ja asiantuntijaorganisaatioiden vahvaa verkostoa. Yhtiöllä on Singaporessa tytäryhtiö, joka toimii myös mm. Kiinassa ja Taiwanissa.

Koko konsernin liikevaihto oli vuonna 2006 noin 6,8 miljoonaa euroa, josta emoyhtiön osuus oli noin 5,6 miljoonaa euroa. Liikevaihto kasvoi hieman edelliseen vuoteen verrattuna. Eryteisesti kasvoi yritys kohtaisien toteutusten osuus. Avointen ohjelmien puolella yhtiön vahvimmat brandit JOKO® ja HSE Executive MBA säilyttivät edelleen vahvan asemansa markkinoilla. EMBA -ohjelmaa toteutetaan Suomen lisäksi Singaporessa, Kiinassa, Koreassa, Taiwanissa ja Puolassa.

Vuoden aikana panostettiin yhtiön asiantuntijaprofiilin nostamiseen vahvistamalla oman henkilöstön osaamista ja roolia erilaisissa asiakasratkaisuisissa. Rekrytoinneissa ja henkilöstökoulutuksessa korostettiin konsultatiivisten taitojen merkitystä. Tätä suuntausta jatketaan edelleen. Kansainvälisen toiminnan edellytysten parantamiseksi ryhdyttiin rakentamaan yhteistyötä eurooppalaisen konsulttiverkoston kanssa ja kartoittamaan lähialueilta partnereita HSE Executive Education Oy:n aseman vahvistamiseksi asiakkaiden kehittämiskumppanina.

HSE:n hallitus teki syksyllä päätöksen full-time ja part-time -MBA -ohjelmien siirtämisestä 1.1.2007 lähtien osaksi HSE Executive Education Oy:n toimintaa ja näin koko HSE:n MBA -portfolion yhdistämisestä saman katon alle. Yhdistämisen valmistelu aloitettiin syksyn aikana.

Yhtiö jatkoi vuonna 2006 erinomaista menestystään yrityskuvatutkimuksissa sijoittuen yhdeksännen kerran peräkkäin ykköseksi Taloustutkimuksen liikkeenjohdon koulutuksen yrityskuvatutkimuksessa (Suur-Helsingin alue). Kansainvälisistä rankingeista yhtiö osallistui keväällä Financial Times Executive Education rankingiin sijoittuen avointen ohjelmien listauksessa sijalle 42 koko maailmassa ja sijalle 18 Euroopassa. Syksyllä yhtiö osallistui Financial Times Executive MBA rankingiin saaden kokonaislistauksessa sijan 80. Yksittäisistä tekijöistä HSE Executive MBA menestyi tässä rankingissa parhaiten kategoriassa uralla eteneminen (Career Progress), jossa tuloksena oli globaalisti yhdeksäs sija.

1.2.1.6 Yhteiskunnallinen vuorovaikutus

Helsingin kauppakorkeakoulun Markkinointi- ja viestintäpalvelut tarjoaa tukipalveluja yliopiston sisäisille ja ulkoisille asiakkaille. Yksikön ydin liittyy yhteiskunnalliseen vaikuttavuuteen, se yhdistää HSE:tä ja sen sidosryhmiä, luo konsepteja yhteistyölle, tarjoaa tietoa yliopiston toiminnasta, huolehtii HSE:n yhteisökuvasta, maineesta ja brandista. Yksikön tehtäviin kuuluvat urapalvelut, yrityspalvelut, viestintäpalvelut sekä innovaatiopalvelut.

HSE:n alumnitoiminta tuotti parikymmentä erilaista tapahtumaa kuten vuosikurssijuhlia, avoimia luentoja ja eri verkostojen tapaamisia. Vuositasolla toiminta tuo yliopistoon noin 2 000 vierasta. Tohtorialumnitoiminnan odotetaan aktivoivan tiedeyhteisöä tulemaan mukaan toimintaan ja hyödyntämään sitä myös omassa työssään. Verkoston kasvu ja toiminnan aktivoituminen mahdollistivat alumnitoiminnan entistä paremman hyödyntämisen HSE:n hyväksi.

Yritysyhteistyö

Yritykset ovat monin tavoin mukana tutkimuksen ja opetuksen kehittämisessä, ja yhteistyö auttaa yliopistoa saavuttamaan tavoitteen olla maailmanluokan kauppakorkeakoulu. HSE:n Yrityspalvelut -yksiköllä oli vuonna 2006 kaksi painopistealuetta: partneri- ja nimikkosalitoiminta sekä tutkimusyhteistyö.

Partnership-ohjelma tarjosi myös vuonna 2006 mahdollisuuden syvään ja strategiseen yhteistyöhön partneriyritysten ja HSE:n kesken. Tutkimustieto siirtyi HSE:stä yhteiskuntaan seminaareissa, Round Table -keskusteluissa ja muissa yrityksille järjestetyissä tapahtumissa. Partneriyritykset olivat edelleen kiinnostuneita rekrytoimaan vastavalmistuneita kauppatieteiden maistereita, mikä sekin vahvisti uuden tiedon ja osaamisen siirtymistä HSE:stä yhteiskuntaan. Kaikki entiset partnerit jatkoivat sopimuksiaan vuonna 2006 ja mukaan tuli yksi uusi, Deloitte, joten yhteensä partnereita oli 13.

Nimikkosalisponsoroinnin kautta opiskelijat tulevat tutuiksi yritysmaailman kanssa ja yritys saa näkyvyyttä tukemalla opetustilojen varustelua. Yritysten mukaan nimettyjä saleja oli vuoden 2006 alussa 22.

Yrityspalvelun toinen painopistealue on avustaa HSE:n eri yksiköitä tutkimus- ja koulutushankkeiden saamisessa ja niiden käynnistyksessä. HSE:ssä noin puolet vuosittain tehdyistä pro gradu -tutkielmista on tehty yrityksiltä saatuina toimeksiantoina. Yritysprojektit tarjoavat HSE:n opiskelijoille ja ohjaajille mahdollisuuden osallistua yritysasiakkaiden toimeksiantoista erilaisten tutkimusten ja selvitystöiden tekemiseen.

Mikkelin International business -kandidaattiohjelmassa tehtiin vuonna 2006 useita opinnäytetöitä paikallisiin yrityksiin. Lisäksi eri kurssien yhteydessä on yhteistyössä paikallisten yritysten kanssa toteutettu pieni- ja keuhkoisia tutkimus- ja kehittämisprojekteja ja hyödynnetty näin vierailevien opettajien tietotaitoa.

Partnereille ja tiedeyhteisölle suunnattuja tapahtumia vuoden 2006 aikana olivat:

- Round Table -keskustelut: Distributed leadership ja yhteiskuntavastuu
- What's New -kutsuseminaari: Low cost country sourcing
- FOORUMI 2006: Missä on T&K:n oikea koti?

Vuonna 2006 kahdennentoista kerran järjestetyn ITP-koulutusohjelman tavoitteena oli yhdistää akateeminen opetus ja käytännönläheiset yritysprojektit kokonaisuudeksi, joka tukee sekä opiskelijoiden että yhteistyöyritysten tavoitteita. ITP-ohjelmassa toteutetut yritysprojektit tukivat yhteistyöyritysten omia kehittämistarpeita sekä tarjosivat opiskelijoille mahdollisuuden vuorovaikutukseen yritysmaailman kanssa.

Yhteistyöyrityksiä kesän 2006 ITP-ohjelmassa oli yhteensä 11. Yhteistyöyritysten mukanaolo mahdollisti viimeisimmän tutkimustiedon hyödyntämisen yritysten toivomilla alueilla.

Rekryointipalvelut

HSE:n Rekryointipalvelujen päätehtävänä on opiskelijoiden ja yritysten palveleminen sekä työ- ja harjoittelepaikkojen turvaaminen. Yliopistosektorilla HSE rekryointipalvelujen asema on vahva. Vuodelle 2006 asetetut tavoitteet saavutettiin pääsääntöisesti hyvin. Toiminnan painopisteet olivat toisaalta opiskelijoiden peruspalveluiden turvaamisessa ja edelleen kehittämisessä ja toisaalta palveluiden tehokkaammassa markkinoinnissa yritysten suuntaan. Näiden lisäksi Rekryointipalvelut keskittyi erityisesti yrityksille jaettavan tiedon ja yritysyhteistyön lisäämiseen. Vuoden 2006 aikana toteutettiin yli 100 yritystapaamista.

Yritysesittelyt -konseptia kehitettiin edelleen. Esittelyistä kerättiin palautteet ja ne olivat pääsääntöisesti erittäin hyviä. Esittelyjen määrä kasvoi selvästi edellisvuoteen nähden, Arena-messut mukaan lukien toimintakertomusvuonna pidettiin yhteensä 33 esittelyä.

Uraweb-palvelun kautta välitettiin 2 858 työpaikkailmoitusta. Kasvua edelliseen vuoteen on yli 700 kpl. Tutkimusten mukaan yli 70 % HSE:n opiskelijoista käyttää Urawebia säännöllisesti. Urawebin kehitysprojekti käynnistyi loppuvuonna 2006 ja uusittu palvelu saadaan käyttöön keväällä 2007.

CV-hakujen määrä kasvoi voimakkaasti. Alkuvuonna toteutettu markkinointi toimi ja vuonna 2006 toteutettiin 28 suora hakutoimeksiantoa, jotka pääsääntöisesti johtivat HSE:n opiskelijan rekryointiin.

Arena-messuille osallistuvien yritysten määrä nousi 38:stä 57:een. Messujen sisältöä ja rakennetta sekä markkinointia kehitettiin aiemmin saatujen palautteiden pohjalta. Vuonna 2006 järjestettiin ARENA:n 15-vuotisjuhlamessut yhdessä Hankenin kanssa.

Uraohjaukset ja työnhaun koulutus – Opiskelijoiden uraohjaukseen ja työnhaun koulutukseen keskityttiin erityisesti. Yhteistyötä Mikkelin kampuksen opiskelijapalveluiden kanssa jatkettiin mm. osallistumalla Mikkeliissä järjestettyihin yritys messuihin. Pääkampuksella järjestettiin pääaine- ja toimialakohtaisia infoja ja yhteistyötä MBA-ohjelman kanssa kehitettiin.

Yritysprojektien määrä oli edellisvuosien tapaan noin kymmenen. Yritysprojekti koordinaattori vastasi mahdollisen toiminnan lisäksi CEMS-ohjelman yritysprojektien koordinoinnista.

Mentorointi – Vuoden 2006 mentorointiprojektissa huomioitiin aiempien vuosien kehitysehdotukset. Vuonna 2006 projektissa oli mukana 34 paria. Loppuvuodesta toteutettiin seuranta tutkimus toiminnan kehittämiseksi.

Verkostoituminen – HSE:llä on ollut aktiivinen rooli yliopistojen urapalveluiden muodostamassa Aarresääri-verkostossa. HSE oli vuoden 2006 koordinaattori.

1.2.1.7 Taloustieteelliset kirjasto- ja tietopalvelut: Helecon -tietokeskus

Kansainväliset tutkimuspalvelut

HSE:n kirjasto, Helecon -tietokeskus, edisti laadukkaalla monikanavaisella palvelu- ja aineistotarjonnalla yliopiston tutkimuksellista ja opetuksellista kilpailukykyä, tuki maan johtavana talouden tietokeskuksena liiketoimintaosaamista ja yrittäjyyskasvatusta, elinkeinoelämän eri tehtävissä toimivien ja täydennyskoulutettavien tiedontarpeita sekä Helecon -tutkimusseurantapalveluilla kauppatieteellistä tietohuoltoa. Aineisto- ja palvelutarjonnaltaan, palvelumääriltään, käyttöasteeltaan, kansainvälisiltä sidosryhmiltään sekä asiakkuuksiltaan tietokeskus oli Suomen johtava kauppatieteellinen tutkimuskirjasto.

Tietokeskus tuki HSE:n tutkimusstrategiaa välittämällä kokoelmien ja verkkokampuskirjaston yli 100 tietokannan kautta tiedeyhteisölle uusimmat kansainväliset tutkimustulokset. RSS-uutispalveluja kehitettiin tukemaan tutkimusseurantaa. Sähköisten tiedelehtien käyttö eteni. Kirjaston Journals -portaalin käyttäjien määrä on vuosittain jatkuvasti kasvanut. Lehtitietoihin integroidut ISI impact -factorit lisäsivät portaalin käyttöarvoa. HSE:n väitöskirjojen lehtiviiteanalyysi 2003–2005 osoitti väitöskirjatutkijoiden hyödyntävän

johtavien kansainvälisten tiedelehtien tutkimustuloksia. Räättälöidyillä tutkijoiden ja jatko-opiskelijoiden tiedonhaun koulutusohjelmilla välitettiin uusinta tietoa verkkopalvelujen tarjonnasta, sisällöistä, hakujärjestelmistä, tehokkaista hakukäytänteistä sekä viitteidenhallintajärjestelmistä. Tiedonhankinnan tuki ja koulutus on integroitu tarvelähtöisesti tutkimusprosessien ja tutkimusryhmien elinkaareen.

Tietokeskus edisti HSE:n tutkimustulosten kansainvälistä jakelua kehittämällä ja ylläpitämällä yliopiston avointa digitaalista julkaisuportaalia ja väitöskirjojen ja työpapereiden julkaisupankkia, jonka suosio jatkoi kasvuaan: käyttäjiä oli yli 72 000 ja käyttökertoja yli 101 000. Kirjasto on tutkimuksen avoimuutta kehittävien eurooppalaisten yhteistyöjärjestöjen EuroCrisin (Current Research Information Systems) ja SPARCin (The Scholarly Publishing and Academic Resources Coalition) jäsen. Heleconin oma kansainvälinen sisältötuotanto seuraa eurooppalaisia (Helecon -Scima) ja aasialaisia (Helecon Asia) tutkimustuloksia tiivistelmin. Palvelujen kaukaisimmat asiakkaat löytyvät Pekingistä, Qatarista ja Yhdysvalloista. Kirjasto on hyväksytty World Bankin, Asian Development Bankin ja South-American Development Bankin tallennekirjastoksi.

Informaatiolukutaito osana opintoja

Asiakkaiden muuttuvaan kanavakäyttäytymiseen vastattiin monikanavaisella palvelulla tavoitteena helppo saatavuus ja käytettävyys. Verkkokampuskirjaston laaja aineistotarjonta tukee myös opiskelijoiden tiedontarpeita. Mobiilipalvelut helpottivat asiointia.

Paikallispalvelut olivat tutkimuskirjallisuutta tarvitsevien kanavapreferenssinä, mutta laajentuva sähkökirjamarkkina integroi kurssikirjapalveluja opetus- ja oppimisjärjestelmiin ja aineistoihin. Joustavat opiskeluoikeudet, poikkitieteisyys, verkostoituminen, kansainvälistyvät opiskelijat ja lisääntyvä aikuiskoulutus haastoivat tiedekirjaston jatkuvaan palveluprosessien kehittämiseen. Opiskelun elinkaaren pidentyessä yrityksissä toimivien aikuisopiskelija-asiakkuuksien määrä kasvoi edelleen. Tarvelähtöisiä tiedonhaun koulutusohjelmia kehitettiin vastaamaan opetuksen ja opiskelun elinkaaren eri vaiheissa olevien opiskelijoiden tarpeita.

Tietokeskus toimi aktiivisesti eurooppalaisessa, amerikkalaisessa ja aasialaisessa kauppakorkeakoulukirjastojen verkostossa ja osallistui parhaiden käytäntöjen kansainväliseen vertailuun sekä laatujärjestelmien kehittämiseen. Vuonna 2006 käynnistettiin informaattikkojen vaihto-ohjelma INSEADin kanssa. LIBQUAL+ asiakastyytyväisyyskysely toteutettiin vuonna 2006 yhteistyössä eurooppalaisten ja amerikkalaisten kauppakorkeakoulukirjastojen kanssa. Kysely kohdennettiin sekä yliopiston sisäisille että ulkopuolisille asiakkaille. Vastausten määrä oli yli 1 800. HSE:n kirjasto menestyi hyvin kansainvälisessä vertailussa.

Taulukko 5 Kirjasto- ja tietopalvelut – vaikuttavuus

Mittari	Laskentaperuste	2006	2005	2004
Kansallinen vaikuttavuus:	Rekisteröityneet asiakkaat	23 892	22 131	19 503
Kansallinen talous-	joista			
tieteellinen kirjasto	HSE:n opiskelijat ja tutkijat	7 232	6 695	5 807
	%	30 %	30 %	30 %
	HSE:n ulkopuoliset asiakkaat	16 660	15 436	13 307
	%	70 %	70 %	68 %
	Rekisteröityneistä ulkopuolisista asiakkaista			
	ulkopuolisen yliopiston opiskelijoita ja			
	tutkijoita	9 336	8 800	7 705
	%	56 %	57 %	58 %
	ammattikorkeakoulun tai muun			
	oppilaitoksen opiskelija ja opettaja	3 222	3 045	2 459
	%	19 %	20 %	18 %
	elinkeinoelämän edustaja	2 643	2 506	1 964
	%	16 %	16 %	15 %
	julkishallinnon edustaja	475	433	346
	%	3 %	3 %	3 %
	muut asiakkaat	984	872	833
	%	6 %	6 %	6 %
Kansallinen vaikuttavuus:	Helecon tutkimusseurantapalvelut - viitteitä	772 000	693 200	580 000
Helecon taloustieteelliset	Kotimainen talouselämän artikkelitietokanta			
tietokannat ja tietokanavat	Helecon FINP - viitteitä	157 000	134 000	123 000
	Yliopistokirjastotilauksia %	10 %		
	Ammattikorkeakoulukirjastotilauksia	71 %		
	Yritystilauksia	13 %		
	Valtion tilauksia	6 %		
Yrittäjyyden tukeminen	Rekisteröityneet liike-elämässä toimivat			
Elinikäisen oppimisen	asiakkaat	2 643	2 506	2 337
tukeminen	Liike-elämässä toimivien asiakkaiden lainat	36 411	28 893	28 166
Alueellinen vaikuttavuus	Pääkaupunkiseudun yliopisto-opiskelijoiden			
	kirjaston käyttö (HSE:n ulkopuoliset) - lainoja	66 436	65 493	53 902
	% HSE:n ulkopuolisten	45 %	49 %	45 %
	yliopisto-opiskelijoiden käytöstä			
	Maan muiden yliopisto-opiskelijoiden			
	kirjaston käyttö - lainoja	79 825	69 505	65 541
	% HSE:n ulkopuolisten	55 %	51 %	55 %
	yliopisto-opiskelijoiden käytöstä			
	HSE:n opiskelijoiden ja tutkijoiden lainaus	222 382	227 426	248 940
	% kokonaislainauksesta	49 %	50 %	55 %
	HSE:n ulkopuolisten lainaus	233 615	224 083	207 538
	% kokonaislainauksesta	51 %	50 %	45 %

1.2.1.8 Kestävä kehitys

Helsingin kauppakorkeakoulu noudattaa kaikessa toiminnassaan korkeita eettisiä periaatteita, ottaa huomioon tasa-arvon ja kestävän kehityksen näkökohdat (HSE:n arvot). Kauppatieteellisen koulutuksen tehtävänä on tuottaa yrityksiin ja yhteiskuntaan tulevaisuuden asiantuntijoita ja päättäjiä. Yliopisto pitää tärkeänä, että koulutuksen keinoin vaikutetaan kestävään kehitykseen ja on panostanut kestävästä kehitystä edistävään opetus-, tutkimus ja kehitystyöhön.

Kestävä kehitys on pyritty rakentamaan sisään opetukseen kaikkien niiden opintojaksojen kohdalla, joihin se luontevasti istuu. Ympäristö- ja yhteiskuntavastuuseen liittyviä kursseja on mm. laskentatoimessa, johtamisessa sekä kansantaloustieteessä. Aihealue on sisällytetty myös filosofian ja kielten opetukseen. Opiskelijan on mahdollista suorittaa ympäristö- ja yhteiskuntavastuun sivuaine tai opintokokonaisuus ja yliopistossa on myös käynnissä useita kestävään kehitykseen liittyviä tutkimushankkeita.

HSE on julkaissut kestävän kehityksen oppaan, jonka uusiminen on tulossa ajankohtaiseksi. Yliopisto pyrkii yhteistyössä mm. ylioppilaskunnan kanssa erityisesti varmistamaan, että valmistuvilla on selkeä käsitys kestävästä kehityksestä ja ympäristöarvoista. Konkreettisesti toimet näkyvät mm. ravintolatoimen järjestelyissä ja hankinnoissa, joissa suositetaan kestäviä ratkaisuja. Tilahallinto pyrkii aktiivisesti tukemaan kestävää kiinteistöhoitoa ja energiansäästöä huolellisella seurannalla, oikea-aikaisilla huoltotoimenpiteillä ja säästäväillä ratkaisuilla. HSE on onnistuneesti peruskorjannut vanhoja kiinteistöjä hyvin toimiviksi kokonaisuuksiksi.

1.2.2 Siirto- ja sijoitusmenojen vaikuttavuus

Eri rahastot ja säätiöt, CIMO ja Suomen Akatemia ovat pääasiallisesti myöntäneet siirtomenoihin käytetyn rahoituksen. Helsingin kauppakorkeakoulu on maksanut vuonna 2006 apurahoja yhteensä 249 309 euroa.

HSE:n maksamat apurahat mahdollistivat kansainvälisen opiskelijavaihdon (perustutkinto- ja MBA-opiskelijat) toteutumisen nykyisessä laajuudessa. CIMO:n ja Suomen Akatemian myöntämän rahoituksen turvin voitiin toteuttaa kahden ulkomaisen tutkijan vierailu Suomeen. Liikesivistysrahaston määrärahoja käytettiin 70 203 euroa HSE:n tutkijoiden ja tohtoriopiskelijoiden kansainväliseen vaihtoon.

1.3 Toiminnallinen tehokkuus

1.3.1 Toiminnan taloudellisuus

Yliopiston toiminnan taloudellisuus kokonaisuudessaan

Taulukko 6 Toiminnan taloudellisuus vuosina 2004–2006

Mittari	2006	2005	2004
Jatkotutkintokoulutuksen kokonaisrahoitteiset kustannukset (4 v. ka) / tohtorin tutkinnot (viimeinen vuosi)	234	231	252
Täydentävä rahoitus / kokonaisrahoitus	32 %	31 %	32,30 %
Perustutkintokoulutuksen kokonaisrahoitteiset kustannukset (5 v. ka) / ylemmät korkeakoulututkinnot (3 v. ka)	37,54	34,91	33,77
Perustutkintokoulutuksen kokonaisrahoitteiset kustannukset / perustutkintotasolla suoritettut opintopisteet	0,12	0,1	0,1

Taulukko 7 Kokonaisrahoitteiset kustannukset tulosalueittain vuosina 2004–2006

Tulosalueittaiset kustannukset	2006	2005	2004
Perustutkintokoulutus	13 291 667	14 054 058	14 395 929
Aikuiskoulutus	9 138 802	9 068 410	8 444 698
Jatkotutkintokoulutus	5 446 709	4 893 871	4 572 866
Muu tutkimus	6 692 111	5 889 362	5 221 702
Yhteiskunnalliset palvelut	2 575 110	2 068 370	2 559 761
Yhteensä	37 144 399	35 974 071	35 194 956

Taulukko 8 Kokonaisrahoitteiset kustannukset tulosalueittain vuosina 2004–2006

	Kokonaisrahoitus	%	Budjettirahoitus	%	Ulkop. rahoitus	%
Perustutkintokoulutus	13 291 667	35,8 %	12 733 780	50,4 %	557 887	4,7 %
Aikuiskoulutus	9 138 802	24,6 %	2 729 533	10,8 %	6 409 269	53,9 %
Jatkotutkintokoulutus	5 446 709	14,7 %	4 468 020	17,7 %	978 689	8,2 %
Muu tutkimus	6 692 111	18,0 %	3 326 730	13,2 %	3 365 381	28,3 %
Yhteiskunnalliset palv.	2 575 110	6,9 %	2 000 095	7,9 %	575 015	4,8 %
Yhteensä	37 144 399	100,0 %	25 258 158	100,0 %	11 886 241	100,0 %

Avoim yliopisto

Taulukko 9 Avoimen yliopistotoiminnan suoritteiden kustannukset

	2006	2005	2004
Kurssipaikan kustannukset			
Budjettirahoitus / br.opiskelijamäärä	69	67	64
Kaikki kustannukset / br.opiskelijamäärä		122	114
LKO:n kustannukset			
Budjettirahoitus / LKO-toteutuma	802	680	631
Yliopistojen keskimääräinen budj.rahoitus / LKO-toteutuma (13 M€ / 14464, 15810, 16623)	899	819	782
Kaikki kustannukset / LKO-toteuma		1237	1127

LKO = laskennallinen kokopäiväopiskelija

Kurssipaikan kustannukset ovat nousseet suunnilleen yleistä kustannustason nousua vastaavasti.

LKO:iden kustannukset eivät ole vertailukelpoisia vuodesta toiseen, sillä LKO:n laskentatapaa muutettiin tutkinno uudistuksen yhteydessä (Jakajana on ennen ollut 35 opintoviikkoa ja nyt 63 opintopistettä eli kerroin on 1,8. HSE:ssä muunnos on kuitenkin tehty kertomalla opintoviikkojen määrää 1,5:llä.)

Sen sijaan vertailua voidaan tehdä kaikkien yliopistojen keskiarvoon. HSE:ssä LKO-kustannukset ovat olleet 10–20 % keskimääräistä alhaisemmat.

1.3.2 Toiminnan tuottavuus

1.3.2.1 Tutkimus ja jatkotutkintokoulutus

Tieteelliset julkaisut

Tieteellisiä julkaisuja on RESCAT- tietokannan mukaan 13.3.2007 mennessä vuodelta 2006 kaikkiaan 445 eli 1,96 opetus- ja tutkimushenkilötyövuotta kohti. RESCATon HSE:n oma tutkimustietokanta. Koska osa julkaisuista tulee viiveellä, kaikki vuoden 2006 julkaisut eivät ole vielä tutkimustietokannassa.

Koska kaikkia julkaisuja ei KOTA-luokittelussa voi ottaa huomioon, on alla oleviin taulukoihin kerätty KOTA-luokitusten mukaiset julkaisut 13.3.2007 tilanteen mukaan. Kuten aiemmin todettiin, korkeatasoisten tieteellisten artikkeleiden määrä on kasvanut toimintavuonna 2006 tavoitteiden mukaisesti. Tieteellisen tuotannon huippujulkaisuja, artikkeleita referoiduissa aikakauslehdissä on noin 10 % enemmän kuin vuonna 2005 ja peräti 27 % enemmän kuin vuonna 2004.

Suurin muutos on tapahtunut luokassa "Artikkelit kokoomateoksissa ja konferenssien kokoomateoksissa". Koska valtaosa konferensseista ei enää tuota kokoomateosta, vaan konferensseissa pidetyt esitykset julkaistaan tieteellisten konferenssien www-sivuilla, eivät tutkijat näin ollen ole ilmoittaneet niitä julkaisuina tietokantaan. Lisäksi osa konferenssien kokoomateoksista julkaistaan varsin pitkällä viiveellä ja ne ilmestyvät tietokantaan vasta vuoden kuluttua konferenssisista.

Ulkomaisissa konferensseissa pidettyjä korkeatasoisia tieteellisiä esityksiä pidettiin toimintakertomusvuonna 76, näistä 75 % ulkomaisissa tieteellisissä konferensseissa.

Alla olevissa taulukoissa on eriteltyä KOTA -määritelmän mukaiset julkaisut vuosina 2004–2006 luokiteltuna koti- ja ulkomailla julkaistuihin sekä julkaisut suhteessa opetus- ja tutkimushenkilökuntaan

Taulukko 10 HSE:n julkaisut KOTA-luokituksen mukaisesti

KOTA-TILASTO	2006 ¹⁾	2005	2004
Tieteelliset artikkelit			
Suomessa	9	12	5
Ulkomailla	85	74	69
Artikkelit tieteellisissä kokoomateoksissa tai kongressijulkaisuissa			
Suomessa	63	32	68
Ulkomailla	48	114	60
Monografiat			
Suomessa	19	25	33
Ulkomailla	5	8	9
Yliopiston oman sarjan julkaisut			
Suomessa	31	33	40
Yhteensä	260	298	284

¹⁾ Tilanne 13.3.2007

Taulukko 11 Julkaisut vuosina 2004–2006 suhteessa opetus- ja tutkimushenkilökunnan henkilötyövuosiin

KOTA-TILASTO	2006 ¹⁾	2005	2004
Tieteelliset julkaisut			
Yhteensä	260	298	284
Ulkomaiset	137	196	138
Opetus- ja tutkimushenkilöstö			
htv	227,41	219,21	218,94
Tunnusluvut			
Julkaisut yhteensä/htv	1,14	1,36	1,30
Ulkomaiset julkaisut/htv	0,60	0,89	0,63

¹⁾ Tilanne 13.3.2007

Jatkotutkintokoulutus

Taulukko 12 Jatkotutkintokoulutuksen tunnuslukuja

Mittari	2006	2005	2004
Tohtorin tutkinnot / professorit (kokonaisrahoitteiset htv)	0,39	0,37	0,36
Tohtorin tutkinto-opiskelijat / tohtorin tutkinnot	18,55	19,47	21,83

1.3.2.2 Perustutkintokoulutus

Perustutkinto-opiskelijoiden määrä on kasvanut vuodesta 2005 vuoteen 2006 samassa suhteessa kuin opetushenkilökunnan tekemien henkilötyövuosien määrä.

Uusien opiskelijoiden joukossa kasvaa nopeasti suoraan maisteritasolle aikaisemmin suoritettun kandidaatin tai maisterin tutkinnon perusteella valittujen määrä, jolloin tunnusluku heikkenee. Nämä opiskelijat hakevat usein täydennyskoulutusta eivätkä pyri tutkinnon suorittamiseen. Uusien opiskelijoiden osuus kaikista opiskelijoista on pysynyt suhteellisesti samana.

Tavoiteajassa suoritettujen tutkintojen määrä on kasvanut tarkasteluvuosina. Vuoden 2006 kohdalla tapahtunut muutos saattaa johtua siitä, että oikeus suorittaa tutkintoasetuksen (139/95) mukainen tutkinto lakkaa 31.8.2008.

Taulukko 13 Perustutkintokoulutuksen tunnuslukuja

Mittari	2006	2005	2004
Perustutkinto-opiskelijat (FTE) / opetushenkilökunta (budjettivaroin, sis. sivutoiminen tuntiopetus)	-	19	18,6
Ylemmät korkeakoulututkinnot / 5 vuotta aiemmin aloittaneet opiskelijat	0,86	0,84	0,90
Ylemmät korkeakoulututkinnot / opetushenkilökunta (kokonaisrahoitteiset htv)	2,06	2,41	2,18
Uudet opiskelijat / opetushenkilökunta (kokonaisrahoitteiset htv)	3,37	3,56	2,93
Uudet opiskelijat / opetushenkilökunta (budjettirahoitus htv)	3,50	3,60	3,10
Uudet opiskelijat / perustutkinto-opiskelijat	0,14	0,14	0,12
Suoritettut opintopisteet / läsnä olevat opiskelijat	30,24	33,96	35,04
Suoritettut opintopisteet / opetushenkilökunnan tekemät henkilötyövuodet (kokonaisrahoitteiset htv)	713,14	839,94	834,68
Tavoiteajassa suoritettut ylemmät korkeakoulututkinnot / ylemmät korkeakoulututkinnot yhteensä	34,97 %	30,87 %	30,20 %

1.3.2.3 Kansainvälistyminen

Ulkomaalaisten tutkinto-opiskelijoiden suhteellinen osuus kaikista opiskelijoista on pysynyt ennallaan.

Taulukko 14 Kansainvälistymisen tunnuslukuja

Mittari	2006	2005	2004
Ulkomaalaiset tutkinto-opiskelijat / tuhat opiskelijaa	38,60	41,63	28,32
Opettajien ja tutkijoiden työskentely ulkomailla (kk) / opetus- ja tutkimushenkilökunnan tekemät henkilötyövuodet (pl. laskennallinen tuntiopetus)	0,4	0,3	0,3
Ulkomaille lähteneet yli 3kk opiskelleet perustutkinto-opiskelijat / tuhat perustutkinto-opiskelijaa	340,08	312,47	287,72
Ulkomailta saapuneet yli 3kk opiskelleet perustutkinto-opiskelijat / tuhat perustutkinto-opiskelijaa	230,85	249,10	279,92
Ulkomaiset tieteelliset julkaisut / opetus- ja tutkimushenkilökunnan tekemät henkilötyövuodet	0,6	0,89	0,63
Opettajien ja tutkijoiden työskentely ulkomailla (kk) / ulkomailta saapuneiden opettajien ja tutkijoiden työskentely omassa yliopistossa (kk)	0,82	1,50	0,84
Perustutkinto-opiskelijoiden vieraskielisissä opintojaksoissa suorittamat opintopisteet / tuhat perustutkinto-opiskelijaa	121,94	102,28	104,59

1.3.2.4 Yhteiskunnallinen vuorovaikutus

Opetusministeriön asettama työryhmä tekee esityksensä yhteiskunnallista vuorovaikutusta kuvaavista tunnusluvuista myöhemmin.

1.3.2.5 Elinikäisen oppimisen palvelut

Aikuiskoulutus ja täydennyskoulutus

Avoim yliopisto

Taulukko 15 Avoimen yliopistotoiminnan tuottavuuslukuja

Avoimen yliopistotoiminnan tuottavuuslukuja	2006
Suoritetut opintopisteet / LKO	27,7
yliopistot keskimäärin	33,8
LKO / hallintohenkilöstö	84,0
yliopistot keskimäärin	60,8
Opiskeluun osallistuneiden määrä (nto-opisk.määrä) / hallintohlöstö	416
yliopistot keskimäärin	310
Opiskeluun osallistuneiden määrä (nto-opisk.määrä) / tutkinto-opiskelijoiden määrä, % (2005)	65,6
yliopistot keskimäärin	49,1

Yliopistojen keskiarvot on laskettu yliopistojen summaluvuista, tiedot ovat KOTA-tietoja verkkoloma-keet.info-sivuilta.

Yksi laskennallinen kokopäiväopiskelija suoritti keskimäärin 27,7 opintopistettä vuoden aikana. Luku on alhaisempi kuin yliopistoissa keskimäärin. HSE:n avoimessa yliopistossa opiskelee paljon henkilöitä, joiden tavoitteena ei ole kurssisuoritusten saaminen vaan ammatillisen osaamisen lisääminen. Siksi monet käyvät kurseja, mutta eivät suorita tenttejä. Opiskelijoista 2/3 on työelämässä toimivia. Työssäolon takia myös kurssien keskeyttämisprosentti on korkea.

Avoimen yliopiston hallinto on tehokasta. Yhtä hallintohenkilöä kohti oli HSE:ssä 84,0 laskennallista kokopäiväopiskelijaa, kun yliopistoissa keskimäärin oli vain 60,8. Opiskeluun osallistuneiden määrä (eri henkilöitä) yhtä hallintohenkilöä kohden oli HSE:ssä 416, yliopistoissa keskimäärin 310.

HSE:n avoin yliopisto on suuri suhteessa emoyliopistonsa kokoon. Avoimessa opiskelleiden henkilöiden määrä oli 65,6 % yliopiston tutkinto-opiskelijämäärästä, kun se yliopistoissa keskimäärin oli 49,1 %.

Pienyrityskeskus

Pienyrityskeskukseen koulutusohjelmiin osallistui vuonna 2006 noin 3 400 opiskelijaa, kurssipäiviä toteutui lähes 1 300 ja koulutettavapäiviä yhteensä vajaat 20 000. Tästä täydennyskoulutuksen osallistujia oli KOTA -tietokantojen mukaan 3 245 (kasvua 12 %; v. 2005 / 2 876 ja v. 2004 / 2 556) ja täydennyskoulutus-kurseja 156 (v. 2005 / 162 ja v. 2004 / 158) sekä täydennyskoulutuksen opetustunteja 8 604 (v. 2005 / 8 812 ja v.2004 / 9 232). Täydennyskoulutuksen osalta yksikkö saavutti sille asetetut tavoitteet ja pystyi kasvattamaan osallistujamääriä huolimatta kiristyneestä markkinatilanteesta. Osallistujamäärän kokonaiskasvu merkitsi myös kurssikohtaisten osallistujamäärien kasvua ja siten tuottavuuden kasvua toiminnassa. Täydennyskoulutustoimintaa on tuettu myös palvelututkimustoiminnalla ja Pienyrityskeskus julkaisi HSE julkaisusarjassa N vuonna 2006 yhteensä 16 julkaisua (vastaava luku v. 2005 oli 6). Eli tältä osin on myös pystytty tuottavuutta parantamaan. Yrityshautomotoiminnan tehokkuus vahvistui tilojen käyttöasteen nousun myötä.

Yksikön toiminnan tuotot olivat 5,7 milj. euroa ja henkilökunnan vahvuus oli vuoden vaihteessa 55 henkilöä. Yksikön toiminnalliset tuotot kasvoivat noin 5 % ja yksikkö saavutti sille asetetut tavoitteet tuottojen ja toiminnallisen tuloksen osalta.

1.3.2.6 Taloustieteelliset kirjasto- ja tietopalvelut: Helecon -tietokeskus

Taulukko 16 Kirjasto- ja tietopalvelut – tuottavuus

Mittari	Laskentaperuste	2006	2005	2004
Paikallispalvelut	Kokonaislainaus (sis. uusinnat) / kirjastohenkilöstön työvuodet	19 000	18 812	18 259
	Lainat / HSE perustutkinto-opiskelijat (FTE) ja opettajat KOTA (budj.)	47	48	53
	Lainat / kaikki asiakkaat	19	20	23
Paikallispalvelujen käyttöaste	Painetun kirjallisuuden käyttöaste - lainaukset / nidosmäärä	5,9	5,9	6,7
Tutkijan verkkopalvelut	Verkkotiedelehdistä tulostetut artikkelit / opettajat KOTA (budj.)	..	985	886
	Journals-tiedelehtiportaali - käyttökertoja / opettajat KOTA (budj.)	605	450	265
Verkkopalveluaste	Verkkousinnat - osuus kaikista uusinoista %	90 %	88 %	80 %
	Lainauksen asiakasviestinnästä sähköisesti %	96 %	96 %	93 %
Itsepalvelu	Itsepalvelulainaus - osuus kaikista lainoista %	24 %	19 %	16 %

1.4 Tuotokset ja laadunhallinta

1.4.1 Suoritteiden määrät ja aikaansaadut julkishyödykkeet

1.4.1.1 Tutkimus ja jatkotutkintokoulutus

Yliopiston tutkimuspolitiikka

Helsingin kauppakorkeakoulun hallitus on 18.11.2005 pitämässään kokouksessa päättänyt tutkimustoiminnan kehittämiseksi tehtävistä linjauksista ja päättänyt esittämään seuraavia toimenpiteitä:

1. Tutkimuksen painopistealueet

Helsingin kauppakorkeakoulun tutkimuksen erityisalana on liiketoimintaosaaminen, joka perustuu monialaiseen kansainväliseen tutkimukseen ja tiiviiseen yhteistyöhön yhteiskunnan ja elinkeinoelämän kanssa.

HSE keskittyy tutkimuksessaan neljään painopistealueeseen: Globalisaatio ja kilpailukyky, Rahoitusmarkkinat ja -palvelut, Tietotalous sekä Verkottunut liiketoiminta. Näillä alueilla Helsingin kauppakorkeakoululla on eri ainelaitoksissa ja tutkimusyksiköissä merkittävä tieteellinen vahvuus ja osaaminen. Niihin myös kohdistuu merkittäviä tulevaisuuden haasteita ja odotuksia taloustieteelliseltä kannalta. Tutkimusyhteisön kiinnostus kyseisiä alueita kohtaan on voimakasta ja yhteiskunnan tarve hyödyntää tutkimustuloksia

on ilmeinen. Painopistealueiden uusiutuminen ja uudet tutkimukselliset avaukset ovat mahdollisia painopistealueiden sisään rakentuvien uusien innovatiivisten tutkimusryhmien kautta. Alueita arvioidaan säännöllisesti.

Globalisaatio ja kilpailukyky (Globalization & Competitiveness)

Painopistealueen tutkimuskohteet liittyvät globalisaatioon ja sen vaikutuksiin taloudellisessa toiminnassa sekä yritystasolla että koko talouden tasolla. Siihen kuuluvat myös globaalit ympäristö- ja energiakysymykset. Erityiskohteenä nostetaan esiin kilpailukyky ja sen edistämisen keinot, innovaatiotoiminta, yrittäjyys ja johtaminen.

Rahoitusmarkkinat ja -palvelut (Financial Markets & Services)

Painopistealue sisältää rahoitusmarkkinoiden ja -palveluiden lisäksi monipuolisesti omistajuuteen, riskienhallintaan, taloudellisen tiedon tuottamiseen ja tulkintaan, tilintarkastukseen, yritys juridiikkaan sekä rahoituspalveluiden asiakaskäyttämiseen liittyvät tutkimusaiheet.

Tietotalous (Information Economy)

Painopistealue käsittää tieto- ja viestintäteknologian käyttöönoton, toimivuuden, merkityksen ja hyödyt sekä mikro- että makrotasolla tarkasteltuina. Tutkimuksen kohteena ovat sähköinen kaupankäynti ja markkinointi, uudet liiketoimintamallit sekä olemassa olevan toiminnan tehokkuuden parantaminen tieto- ja viestintäteknologian avulla.

Verkottunut liiketoiminta (Business Networks)

Painopistealueeseen kuuluu mm. uusien liiketoiminta-alojen syntymekanismien ja nykyisten alojen murroksen tutkimus, yrittäjyys, verkostotalous ja markkinointi, yritysten rakentamien strategisten liiketoimintaverkkojen kehittäminen ja johtaminen, sekä verkottuvan liiketoiminnan tuloksellisuus, ohjaus ja kilpailukyky.

2. Tuki- ja kannustinjärjestelmä

Helsingin kauppakorkeakoulun tavoitteena on rekrytoida parhaat jatko-opiskelijat ja tutkijat. Tätä tukemaan luodaan motivoiva ja urakiertoa edistävä palkkaus-, tuki- ja kannustinjärjestelmä, joka tukee myös strategian toteutumista. Järjestelmä voidaan jakaa kahteen osaan: voimavaratuki ja henkilökohtaiset kannustimet.

Voimavaratuki kohdistetaan painopistealueille sijoittuville tutkimusohjelmille. Tuki voi koostua suorasta taloudellisesta tuesta ja erillisrahoituksesta tutkimusohjelmille ja hankkeille, tutkimuspalvelutiimin tuesta, sekä tutkimusyksikkökohtaisista kannustimista ja palkinnoista.

Henkilökohtainen tuki kannustaa tutkijoita HSE:n kannalta laadukkaisiin suorituksiin ja kohdistuu suoraan yksittäisiin tutkijoihin.

Sekä voimavaratuen että henkilökohtaisten kannustimien kriteereinä sovelletaan 1) tutkimuksen laatua ja määrää 2) väitöskirjatuotannon laatua ja määrää sekä 3) ulkopuolisen rahoituksen määrää ja erityisesti voimavaratuen kohdalla 4) strategista harkintaa uusien avausten edistämiseksi ja tutkimusohjelmien uusiutumiseksi.

3. Tutkimuksen organisointi

HSE Research on tutkimuksen strategiaa ja toteuttamista kehittävä, organisoiva ja tukeva verkosto ja toimii HSE:n tutkimuksen yhteisenä alustana ja brandina.

HSE Research -verkosto koostuu neljästä toimintatasosta:

Neuvottelukunta arvioi ja esittää uudistuksia tutkimuksen strategiaan ja painopistealueisiin ja ottaa kantaa tutkimuksen päälinjauksiin ja toimii keskustelufoorumina yritysten ja Helsingin kauppakorkeakoulun välillä. Neuvottelukunnassa on mukana myös ulkopuolisia tutkimuksen ja tutkimusrahoituksen vaikuttajia.

Johtoryhmä tarkentaa strategiset linjaukset ja organisoii tutkimusta painopistealueiden mukaisiksi tutkimusohjelmiksi ja järjestää ohjelmat ja niiden hankkeet toimimaan koordinoituna kokonaisuutena.

Tutkimusohjelmat toimivat käytännön relevanssin ja tieteellisen huippututkimuksen yhdistäjinä ja sitoutuvat HSE:n tutkimuksen korkeaan laatutasoon ja tutkimustulosten laaja-alaiseen hyödyntämiseen. Tutkimusohjelma luo puitteet tutkijoiden ja tutkimustiimien yhteistyölle. Ohjelmilla on johtaja, johtoryhmä, koordinaattori, tutkimustiimit ja yhteiset tapahtumat. Väitelleiden nuorten tutkijoiden ns. post-doc -koulutusjärjestelmä luodaan osaksi tutkimusohjelmia.

Tutkimuspalvelutiimi tukee tutkimushankkeita, -ohjelmia ja tutkijoita hankkeen elinkaaren eri vaiheissa.

Laitokset ja aineet ovat mukana vastaamassa tutkimusosaamisesta ja sen kehittämisestä sekä rakentamassa tutkimusprojekteja. Ne osallistuvat myös aktiivisesti tutkimusstrategian ja tutkimusohjelmien kehittämiseen. Tohtorikoulutuskeskukseen kootaan sekä HSE:n omalla että ulkopuolisella rahoituksella työskenteleviä tohtoriopiskelijoita ja tutkijoita. Erillisyyksiköt voivat koota oman osaamisensa perinteisten aineiden sijaan myös laajempien kokonaisuuksien ympärille.

Tutkimuksen arviointi

Tutkimustoimintaa arvioidaan jatkuvasti sekä kansainvälisesti että oman yliopiston toimesta tutkimustoiminnan kehittämiseksi. Toimintavuonna AACSB- akkreditoinnin yhteydessä HSE:n tutkimustoimintaa arviointiin perusteellisesti erillisen tutkijapaneelin toimesta.

Kannustinjärjestelmiä on kehitetty erityisesti laadukkaamman tutkimuksen näkökulmasta ja kannustettu tutkijoita julkaisemaan korkeatasoisissa aikakausjulkaisuissa. Kuten edellä esitetystä analyysistä käy ilmi, toiminta on jo kertomusvuonna tuottanut tulosta: määrän sijaan on keskitytty huippulaatuun.

Tutkimuksen hyödyntäminen

Tutkimuksen hyödyntäminen liittyy kiinteästi HSE:n tutkimuspoliittisiin linjauksiin ja tavoitteisiin tutkimuksen korkeasta tasosta ja relevanssista. Edellä on jo kuvattu vaikuttavuuden ja osaamisen siirron yhteydessä tutkimustoiminnassa saatujen tulosten hyödyntämistä paitsi julkaisujen myös erilaisten koulutustapahtumien ja yritysjohton seminaarien kautta. HSE:n omistamat osakeyhtiöt yritysjohton koulutukseen erikoistunut HSE Executive Education Oy ja yritysten tutkimustarpeita ja palvelututkimusta tarjoava LTT-Tutkimus Oy ovat erikoistuneet juuri tähän puoleen.

Tutkimustoiminnan kansainvälisyys

Tutkimuksen kansainvälistyminen on edennyt toimintakertomusvuonna edelleen toivottuun suuntaan. Yhä suurempi osa tutkimuksesta tehdään kansainvälisenä yhteistyönä. Kaikista HSE:n julkaisuista lähes puolet on julkaistu ulkomailla ja yli 90 %:a tieteellisistä tutkimusartikkeleista on julkaistu ulkomaisissa refereer - prosessia käyttävissä tieteellisissä joulaleissa ja yli 25 %:ssa artikkeleista on mukana ulkomaisia tutkijoita.

EU -hankkeiden määrä on moninkertaistunut kolmen viimeisen vuoden aikana ja erillisiä tutkimusyhteistyösopimuksia on solmittu eri maiden kanssa. EU- hankkeiden vuosittaisten päätösten määrä ja kehitys käy ilmi taulukoista 1-3.

EU -tutkimushankkeita oli toimintakertomusvuonna käynnissä kaikkiaan 14, joista neljässä Helsingin kauppakorkeakoulu on koordinaattorina. Partnereita kyseisissä hankkeissa on useita kymmeniä, sekä suur-yrityksiä että yliopistoja ja korkeakouluja eri Euroopan Unionin maista.

Helsingin kauppakorkeakoulu sai Liiketoiminnan teknologian laitokselle vuonna 2006 Suomen Akatemian FIDIPRO-ohjelman rahoittamana ulkomaisen huippuprofessorin, Kalyanmoy Deb, joka aloittaa kahden vuoden tutkimustoiminnan HSE:n tutkimusryhmän kanssa Helsingin kauppakorkeakoulussa vuoden 2007 puolella.

Ulkomaisia professoreita on osallistunut pitkäaikaiseen tutkimusvierailuun ja tutkimusyhteistyöhön myös kansantaloustieteen ja kansainvälisen liiketoiminnan laitoksilla vuonna 2006.

HSE toimii aktiivisesti sekä kansallisissa että kansainvälisissä verkostoissa.

Kansainvälisistä verkostoista keskeisimpiä ovat CEMS-verkosto, EDAMBA, EIASM ja SCANCOR.

Suomalainen tutkijakoulujärjestelmä ("Graduate Schools") vaikuttaa positiivisesti yliopiston jatkokoulutukseen. Kauppatieteiden valtakunnallinen jatkokoulutusohjelma KATAJA, jonka organisoinnin ja hallinnoinnin yliopisto hoitaa, tuotti vuonna 2006 hyviä tuloksia täydentämällä yliopiston jatkokoulutusohjelman opetustarjontaa ja sen ohjausresursseja. GEBSI (Graduate School for Electronic Business and Software Industry) toimii toisena yliopiston hallinnoimana tutkijakouluna. Kansantaloustiede on puolestaan jo vuosia ollut mukana kansantaloustieteen valtakunnallisessa jatkokoulutusohjelmassa KAVA:ssa. Liikkeenjohdon systeemit ja taloustieteiden kvantitatiiviset menetelmät osallistuvat systeemanalyysin, päätöksenteon ja riskienhallinnan tutkijakouluun. Taloustieteiden kvantitatiiviset menetelmät toimii aktiivisesti valtakunnallisessa tilastotieteen tutkijakoulussa SIIDA.

Yliopisto on osallistunut seuraaviin tutkijakouluihin ja niissä on ollut Helsingin kauppakorkeakoulusta yhteensä 25 tutkijaa (yhteensä noin 17 henkilötyövuotta) vuonna 2006:

- Finnish Postgraduate Program in Economics KAVA
- Yhteiskunnallisen ympäristöalan valtakunnallinen tutkijakoulu YHTYMÄ
- The Finnish Graduate School of International Business FIGSIB
- The Finnish Graduate School of Marketing FINNMARK
- The Graduate School of Accounting GSA
- The Graduate School of Management and Information Systems Studies (GRAMIS)
- The Graduate School of Finance (GSF)
- The Graduate School in Systems Analysis, Decision Making and Risk Management SDR
- The Graduate School for Electronic Business and Software Industry GEBSI

Tutkijakoulujen rahoitus perustuu pääosin tulossopimukseen. Rahoituksen valtakunnallisen tutkijakoulun, RAHA (The Graduate School of Finance, GSF), päärahoittaja on kuitenkin Suomen Arvopaperimarkkinoiden Edistämissäätiö.

Jatkotutkintokoulutuksen laadunvarmistustyö

Yliopisto on viime vuosina lisännyt voimavarojaan jatkokoulutukseen. Viimeisen kymmenen vuoden aikana yliopisto on rahoittanut vuosittain yhteensä noin 65 - 75 henkilön päätoimisen tai lähes päätoimisen jatko-opiskelun (32 assistenttia, 8 tutkimusassistenttia, 10 - 25 tutkijakoulujen tutkijaa, 10 - 15 täyspäiväiseen tutkimustyöhön tarkoitettua tutkimusapurahaa sekä muilla apurahoilla tutkivat). Vuonna 2006 uutena rahoituksena tarjottiin yhteistyössä HSE:n rahastojen ja HSE:n tukisäätiön kanssa kolme apurahaa jatkokoulutusohjelmaan valittujen henkilöiden opintojen käynnistämiseksi kokopäiväisesti heti opintojen alussa.

Jatko-opintoihin on edelleen ollut erittäin suuri kiinnostus. Hakijoita on paljon ja heidän tasonsa on korkea. Kansainvälisiin hakijoihin on vuonna 2006 kohdistettu erityistä huomiota. Uusitut jatko-opiskelun sisäänpääsytäännot alkavat vaikuttaa, ja ohjauspanos keskittyy lupaavimpiin tutkijoihin. Niukoista voimavaroista huolimatta yliopisto on viime vuosina panostanut entistä enemmän kokopäiväisiin jatko-opiskelupaikkoihin ja sen tuloksena tohtorin tutkintojen määrä on noussut pysyvästi uudelle tasolle. Jatkokoulutusohjelmaan hakevien määrä oli vuonna 2006 73 hakijaa (79 hakemusta) (2005: 90 hakijaa, yht. 103 hakemusta, 2004: 89 hakijaa, yht. 104 hakemusta, 2003: 132 hakijaa, yht. 149 hakemusta). Kansainvälisyys näkyy jatkokoulutuksessa, kun ulkomaalaisten korkeatasoisten jatko-opiskeluun hakeutuvien määrä on viime vuosina kasvanut. Vuonna 2006 jatkokoulutukseen haki 18 muun kuin Suomen kansalaisuuden omaavaa hakijaa (vuonna 2005 13).

Kansainvälisen tason säilyttämiseksi viime vuosien aikana on siirrytty pääsääntöisesti ulkomaisten asiantuntijoiden käyttöön väitöskirjojen tarkastajina ja vastaväittäjinä. Tarkastajien ja vastaväittäjien hyvät arviot väitöskirjoista kertovat osaltaan Helsingin kauppakorkeakoulun tutkimuksen korkeasta laadusta. Myös

jatko-opiskelijoiden ulkomaanjaksojen ohella ulkomaiset tutkija- ja opettajavierailut ovat olleet edesauttamassa jatkokoulutuksen kansainvälistymistä

Useita palkittuja väitöskirjoja

Tohtorikoulutuskeskus on aktiivisesti kannustanut ja tukenut eri väitöskirjojen osallistumista kansallisiin ja kansainvälisiin kilpailuihin (mm. HSE:n tukisäätiö, EDAMBA). Helsingin kauppakorkeakoulusta valmistuneita tohtoreita palkittiin vuoden 2006 aikana sekä kotimaassa että ulkomailla. Mm. seuraavien tohtoreiden väitöskirjat saivat tunnustusta:

- KTT **Anton Helander**, 10 parhaan väitöskirjan joukkoon EDAMBA:n väitöskirjakilpailussa
- KTT **Katariina Kempainen**, HSE:n Tukisäätiön vuoden 2006 väitöskirjapalkinto korkealaatuisimmasta väitöskirjasta HSE:ssä vuonna 2005
- KTT **Jouko Kinnunen**, HSE:n Tukisäätiön vuoden 2006 väitöskirjapalkinto korkealaatuisesta väitöskirjasta vuonna 2005
- KTT **Kirsti Kuisma**, HSE:n Tukisäätiön vuoden 2006 väitöskirjapalkinto korkealaatuisesta väitöskirjasta vuonna 2005

KTT Anton Helanderin markkinoinnin alan väitöskirjaa ohjasi professori Kristian Möller, KTT Katariina Kempaisen logistiikan alan väitöskirjaa ohjasi professori Ari P.J. Vepsäläinen, KTT Jouko Kinnusen kansantaloustieteen alan väitöskirjaa professorit Pertti Haaparanta ja Pekka Ilmakunnas sekä KTT Risto Vaitinen. KTT Kirsti Kuisman kansantaloustieteen alan väitöskirjaa ohjasivat professorit Pertti Haaparanta ja Juuso Välimäki.

Väitöskirjojen ohjaajista Tukisäätiö palkitsi syksyllä 2006 professori Ari P.J. Vepsäläisen ansioista jatko-opiskelijoiden ohjauksessa.

Tohtoreita lupausten mukaisesti

Tohtoritutkintojen tavoitteeksi vuosille 2004–2006 on opetusministeriön kanssa sovittu 19 tohtoria/vuosi (2001–2003 tavoite oli 17 tohtoria/vuosi). **Tohtoreita valmistui vuonna 2006 yhteensä 20.** Kolmen vuoden keskiarvoksi saavutettiin sovittu tavoite, kun vuonna 2005 valmistui 19 tohtoria (tavoite 19) ja vuonna 2004 18 tohtoria (tavoite 19). **Lisensiaatin tutkintoja suoritettiin 3** vuonna 2006 (2 vuonna 2005, 6 vuonna 2004, 0 vuonna 2003, 10 vuonna 2002, 9 vuonna 2001, 11 vuonna 2000). Suuntana on ollut, että monet jatko-opiskelijat jättävät lisensiaatin tutkinnon suorittamatta ja väittelevät suoraan tohtoreiksi. Vuonna 2006 jatkotutkinto-opiskelijoiden määrä oli 371. Vuosina 2005 ja 2004 vastaavat luvut olivat 370 ja 393.

Tieteen tunnetuksi tekeminen

HSE on osallistunut aina aktiivisesti tieteen popularisointiin, ja Tieteen päiville omalla ”kauppatieteen iltapäivä”- teemallaan, jossa on esitelty ajankohtaisia ja suurta yleisöä kiinnostavia tutkimustuloksia.

Samoin 1-2 vuoden välein järjestettävät Studia Generalia ja Jaakko Honko Lectures – luentosarjat, joihin yleisöllä ollut vapaa pääsy, ovat vakiintuneet osaksi tieteen tunnetuksi tekemistä.

HSE:n tutkijat osat myös osallistuneet aktiivisesti yhteiskunnalliseen keskusteluun ajankohtaisista aiheista ja ovat kysytyjä haastateltavia eri uutisvälineissä liittyen talouteen, rahoitukseen, verotukseen tai liiketoimintaan sekä Venäjän, Baltian ja Aasian liiketoimintaympäristöihin liittyviin tutkimusuutisiin.

Tutkimuksen huippuyksiköt

HSE:n tutkimuksen huippuyksikköhakemus pääsi arvioinneissa vuonna 2006 aivan loppusuoralle, mutta ei kuitenkaan tullut valituksi. Toistaiseksi ei koko kauppatieteelliselle alalle ole vielä tullaan yhtään kokonaan omaa tutkimuksen huippuyksikköä.

1.4.1.2 Perustutkintokoulutus

Perustutkintokoulutuksen laadunvarmistustyö

Opetuksen laatujärjestelmät

Laatujärjestelmän kiinteä osa on opetuksen arviointi. Opetuksen arviointia on jatkuvasti kehitetty. Jokaiselta HSE:ssä järjestettävältä opintojaksolta (opetustavasta/muodosta riippumatta) kerätään kaikilta siihen ilmoittautuneilta opiskelijoilta keskitetysti sähköisesti palautetta heti jakson päättymisen jälkeen. Opiskelijoilta kerättävässä palautteessa painotetaan selkeästi opetuksen tärkeimmän tavoitteen ja tuloksen, opiskelijoiden oppimisen, merkitystä. Opiskelijat nähdään opetustilanteessa yhteistyökumppaneina, joiden tulee ottaa vastuuta omasta oppimisestaan. Jos kurssille osallistuneista opiskelijoista yli 60 % antaa palautetta, palaute tulee opiskelijoille julkiseksi. Opintojakson aikana opettajat keräävät palautetta kurssin kotisivujen kautta.

Myös opettajilta on pyydetty arviota siitä, toteutuvatko heidän omat odotuksensa opintojakson suhteen. Tavoitteena on tukea opettajia heidän opetuksensa kehittämisessä sekä kehittää opetustiloja ja -laitteistoa uusia tarpeita vastaaviksi. Opettajien antamasta palautteesta toimitetaan tietoa niille yliopiston piirissä työskenteleville henkilöille, joilla on mahdollisuuksia tukea opettajaa hänen toivomallaan tavalla tai korjata hänen ilmoittamansa epäkohdat.

Kerätty opiskelijapalaute toimitetaan opettajalle, oppiaineen vastaavalle, opintojakson tarjoavan laitoksen johtajalle, sekä sen koulutusohjelman johtajalle, jonka opintoihin opintojakso sisältyy. Ohjelmajohtajien kautta palaute tulee koulutusohjelman ohjelmaryhmän käsittelyyn. Ohjelmaryhmissä on opettajakunnan lisäksi ohjelman opiskelijoiden edustaja ja edustaja alumnikunnasta tai työelämästä. Tietoa palautteesta annetaan myös rehtoreille ja opetus- ja tutkimusneuvostolle, joka viime kädessä valvoo koulutuksen laatua. Saatu palaute otetaan huomioon kaikilla tasoilla tulevan lukuvuoden opetussuunnitelman valmistelussa.

Perustutkintojen laatua ja koulutuksen vaikuttavuutta arvioidaan jatkuvasti monin eri tavoin. Vuosittain selvitetään esim. opiskelijavalinnan ja valintakokeen toimivuutta, vastavalmistuneiden mielipiteitä, valmistuneiden työllistymistä ja rekrytoivien yritysten käsityksiä valmistuneista. Ylioppilaskunta seuraa omalta osaltaan opetusta ja palkitsee parhaan opettajan. Myös HSE valitsee vuoden opettajan.

Helsingin kauppakorkeakoulun hankkimat ulkomaiset akkreditoinnit ovat osa kansainvälistä laadun varmistamista.

Osana laadunvarmistusjärjestelmää (Quality Assurance System) Mikkelin International business - kandidaattiohjelmassa kerättiin jokaisen opintojakson yhteydessä arviointi sekä opiskelijoilta että luennoitsijoilta. Laadunvarmistusjärjestelmää (QAS) käytetään aktiivisesti luennoitsijarekrytoinnissa ja seuraavan lukuvuoden opetussuunnitelmaa suunniteltaessa ja hyväksyttäessä.

Opintojen ohjauksen kehittäminen

Helsingin kauppakorkeakoulu pyrkii opiskelijan koko opintopolun kattavan ohjausjärjestelmän kehittämiseen. Opintojen ohjauksella edistetään opiskelijan opiskelun suunnitelmallisuutta, tuetaan hänen koulutusohjelma- ja opintojaksovalintojaan sekä parannetaan hänen opiskelutaitojaan. Opintojen ohjauksen kautta pyritään erityisesti poistamaan opintojen etenemisen esteet, jolloin tutkintojen suoritusajat lyhenevät ja koko opiskeluprosessi tulee sujuvammaksi. Samalla kannustetaan opiskelijaa tämän opinnoissa ja ehkäistään opintojen keskeyttäminen jo ennen sen tapahtumista.

HSE on yhdessä ylioppilaskunnan kanssa järjestänyt uudestaan uusille opiskelijoille tarkoitetun (vertais)tutoroinnin; uutta suunnitelmaa on toteutettu parin vuoden ajan. Kun perustasolle valittu opiskelija vuoden opintojen jälkeen saa koulutusohjelman, hänelle osoitetaan koulutusohjelman opettajakunnasta opettajatutor, jonka tehtävänä on tukea opiskelijaa tämän erilaisissa valinnoissa ja käydä tämän kanssa kehityskeskusteluja käyttäen henkilökohtaista opintosuunnitelmaa välineenä. Suoraan maisteritason koulutusohjelmaan valitulle opiskelijalle osoitetaan opettajatutor heti opintojen alkaessa.

Opintojen ohjaus aloitetaan uusien opiskelijoiden orientaatiopäivillä. Kaikille opiskelijoille pakollisiin opintojaksoihin kuuluvaan Taitosalkkuun sisältyy osio "Orientaatio yliopisto-opiskeluun", johon sisältyy henkilökohtaisten opintosuunnitelmien (HOPS) tekeminen; hopseista annetaan myös palautetta. Tässä osiossa käydään läpi oppimista ja opiskelijat analysoivat itseään oppijana.

Henkilökohtaisen opintosuunnitelman avulla tuetaan opiskelijaa tämän opinnoissa ja samalla pyritään jo aikaisessa vaiheessa havaitsemaan milloin opiskelijan opinnot eivät etene. HSE palveluksessa oleva opintopsykologi voi auttaa sellaista opiskelijaa, jolla esimerkiksi tulee oppimisvaikeuksia, motivaatio-ongelmia tai ongelmia sovittaa yhteen opinnot, perhe ja työelämä.

Opintojen ohjauksen kehittämisessä on pyritty huolehtimaan siitä, että ulkomaalaiset tutkinto-opiskelijat tulevat ohjauksen. Mikkelin International business -kandidaatiohjelmissä opintojen ohjaukseen panostetaan koko opiskelijan opintojen ajan.

Tieto- ja viestintäteknikan opetuskäytön ja verkko-opetuksen kehittäminen

Vuonna 2002 hyväksytty Tieto- ja viestintäteknikan strategia päivitettiin kehittämissuunnitelmana vuonna 2006. Edellisen strategiakauden (2003–2006) aikana tietotekniikan ja verkon käyttö opetuksessa on lisääntynyt ja useimmille HSE:n opettajille se on jo tuttua.

Vuoden 2006 aikana on kartoitettu verkkokurssien määrää suhteessa koko yliopiston kurssitarjontaan. Reilusti yli puolella aktiivisista kursseista on verkkotyötilat käytössä ja infrastruktuuria on parannettu langattoman verkon, uuden portaalin ja ekstranet-hankkeen avulla.

Tavoitteena on hyödyntää sähköisen materiaalin jakelun ohella aktiivisemmin verkkotyötilojen vuorovaihteisia elementtejä opetuksessa ja opiskelussa. Verkko-opetuksen laadun, opetusmenetelmien ja -valmiuksien parantaminen ovat keskeisessä asemassa tulevilla suunnittelukaudella.

Kurssityötilojen käyttöliittymien ja ulkoasujen kaksi vuotta jatkunut standardointi valmistui vuoden 2006 aikana. Yhdenmukaistamisen tavoitteena oli opiskelijoiden verkko-opiskelun helpottamisen lisäksi myös työtilojen päivittämisen tehostaminen ja opettajien työn helpottaminen.

Verkko-opetuksen ja materiaalintuotannon tuen yhteydessä, erityisesti uusia verkkokursseja perustettaessa, opettajille on tarjottu henkilökohtaista pedagogista ja teknistä tukea aiempien vuosien tapaan. HSE:n ja Hankenin yhteinen Helsinki Business Campus -virtuaaliyliopistohanke on tarjonnut opettajien käyttöön työtilan, Medialaboratorion.

Tuen ja muun koulutuksen rinnalla järjestettiin Opetuksen hyvät käytännöt -seminaari, jossa opettajat esittelivät omilla kursseillaan käytössä olleita sovelluksia ja toimintatapoja. Teemalla "Opiskelijoiden osamistavoitteet" järjestettiin seminaari, johon otti osaa hallinnon, opettajien ja opiskelijoiden edustajia. HSE:n opettajat ovat osallistuneet TieVie-koulutukseen ja yliopistopedagogisiin koulutuskokonaisuuksiin. HSE osallistui myös usean yliopiston videoteknologian opetuskäytön koulutusyhteistyöhön. Opiskelijoiden tietoteknisten valmiuksien kehittäminen kuuluu perusopintoihin kuuluvaan Taitosalkku-opintokokonaisuuteen.

HSE on osallistunut kansalliseen virtuaaliyliopistotoimintaan konsortiossa, yhdyshenkilötoiminnassa ja asianomistajaryhmissä. Opetuksen innovaatiokeskuksen johtokunta on myöntänyt vuosittain laitoksille opetuksen kehittämisvaroja virtuaaliyliopistomäärärahoista. Keväällä 2006 yksikön johtokunta myönsi kuudelle hankkeelle virtuaaliyliopistomäärärahoja opetuksen kehittämiseen. Hankkeet sisältävät monipuolisesti opettajien koulutusta, uusia opetusmenetelmiä hyödyntävien kurssien toteuttamista ja infrastruktuurin kehittämishankkeita.

Sopimuskaudelle 2004–2006 asetetut määrälliset tavoitteet ja toteutumatiiedot

Uusien opiskelijoiden määrän suhteen HSE ylitti sopimuskaudella tavoitteen (580) selvästi. Mikkelissä sisäänotto oli keskimäärin 80 tarkasteltavina vuosina.

Uudet opiskelijat: tavoite / toteutuma 2006: 0,93 2005: 0,93 2004: 0,96

Samana vuonna tai edellisenä syksynä 2. asteen koulutuksen päättäneiden opiskelijoiden osuus päävalintaerissä hyväksytyistä (%)

2006: 50 % / 42 % 2005: 50 % / 35 % 2004: tieto ei saatavissa

Vuoden 2005 lukuun on laskettu samana vuonna 2. asteen koulutuksen päättäneet, kun vuoden 2006 luvussa ovat mukana samana vuonna tai edellisenä syksynä 2. asteen koulutuksen päättäneet. Uuden ylioppilaan määritelmän muutos on selvästi nostanut uusien ylioppilaiden osuutta uusista opiskelijoista. Uusille ylioppilaille annettavia lisäpisteitä on vaikea nostaa, koska hakijoiden tasapuolista kohtelua ei sovi unohtaa. Vuonna 2007 aloitettavalla "paperivalinnalla" pyritään nostamaan uusien ylioppilaiden osuutta uusista opiskelijoista. Myös valintakoetta on tarkoitus keventää, mikä saattaa innostaa uusia ylioppilaita hakeutumaan alalle entistä enemmän. Toisaalta vaakakupissa painaa toisen asteen koulutuksen samana vuonna tai edellisenä syksynä päättäneiden ilmeinen halu pitää opiskelussaan välivuosi.

Suoritettut ylempät korkeakoulututkinnot: tavoite / toteutuma

2006: 1,10 2005: 1 2004: 1,08

Ylempien korkeakoulututkintojen toteutuma vuonna 2006 oli noin 9 % alle tavoitteen. Valmistuneiden määrän muutokset näyttäisivät kulkevan kahden vuoden sykleissä. Tutkinnon suorittaneiden määrään vaikuttavat työmarkkinatilanteen lisäksi opintososiaaliset tekijät kuten esimerkiksi opiskelija-asunto, opiskelijaterveydenhoito ja opiskelija-alennukset. HSE:n tekemistä selvityksissä on käynyt ilmi, että yliopiston kirjoissa on huomattava joukko sellaisia opiskelijoita, joilla on kaikki tutkintoon vaadittavat opintosuoritukset, mutta jotka eivät syystä tai toisesta ota tutkintotodistusta. Yliopistolla ei ole käytössään mitään keinoa, jolla tutkinto voitaisiin tällaisissa tapauksissa katsoa suoritetuksi.

Vuonna 2006 suoritti ensimmäinen opiskelija tutkintoasetuksen (794/2004) mukaisen tutkinnon; opiskelija oli valittu suoraan maisteritasolle.

Suoritettut alemmat korkeakoulututkinnot: toteutuma

2006: 190 (hki 124 + mli 66)

2005: 180 (hki 127 + mli 53)

2004: 137 (hki 76 + mli 61)

Vuonna 2005 valmistui ensimmäinen tutkintoasetuksen (794/2004) mukaan opiskellut kauppatieteiden kandidaatti; vuonna 2006 näitä oli 10.

Kauppatieteellisellä alalla on perinteisesti käytetty mahdollisuutta suorittaa kandidaatin tutkinto matkalla maisteriksi, mikä selittää niiden suhteellisen suuret suorituskäärät.

Taulukko 17 Opiskelijavalinta, pää- ja erillisvalinnat: hakeneet, hyväksytyt, ja aloittaneet

Vuosi	Valinta	Hakemuksia	Hyväksytyt	Aloittaneet
2006	Avoimen yliopiston väylä	32	23	23
	SAT I	189	50	39
	Kauppatieteellisen alan yhteisvalinta	2003	357	355
	Maisteritason valinta	235	118	109
	Mikkelin KTK-tutkinto*	446	217	93

Vuosi	Valinta	Hakemuksia	Hyväksytyt	Aloittaneet
2005	Avoimen yliopiston väylä	43	35	34
	SAT I	149	51	51
	Kauppatieteellisen alan yhteisvalinta	2073	357	354
	Maisteritason valinta	219	101	95
	Mikkelin KTK-tutkinto*	420	203	96
2004	Avoimen yliopiston väylä	24	23	23
	SAT I	115	30	23
	Valintakoe	2130	357	354
	Lukiolaisten tiedekilpailu	1	1	0
	Tieto- ja palvelutalouden maisteriohjelma	75	31	31
	Pääainekohtainen maisterivalinta	276	84	82
	Mikkelin KTK-tutkinto*	274	193	95

* Mikkelin KTK -tutkintoon valinnassa on jonotusjärjestelmä, jolloin hyväksytyjen lukumäärä on suuri. Mikkelissä aloittaneiden joukkoon on laskettu myös edellisenä vuonna opintojensa alkamiseen lykkäystä saaneet opiskelijat.

Valintakokeen ja avoimen yliopiston väylän kautta hyväksytyt aloittavat melkein kaikissa tapauksissa opintonsa. Nämä hakijat ovat usein panostaneet jo hakuvaiheessa opintoihinsa, tietävät minkälaista alaa ovat tulossa opiskelemaan ja ovat siksi sitoutuneet opiskeluun. Yleisen SAT I -testin suorittajat eivät todennäköisesti panostaneet samalla tavalla testin suorittamiseen ja ovat siksi alttiimpia ottamaan toisen opiskelupaikan vastaan. Yhdeksän kymmenestä maisteritasolle valitusta hakijasta aloittaa opintonsa.

Perustutkinto-opiskelijoiden määrä

2006: 3955

2005: 3882

2004: 3844

Opiskelijamäärän muutos vuodesta 2004 vuoteen 2005 johtuu Mikkelin KTK -ohjelmassa tapahtuneesta opiskelijamäärän kasvusta. Kasvu vuosien 2005 ja 2006 opiskelijamäärässä johtuu sekä Helsingin että Mikkelin yksikössä tapahtuneesta kasvusta. Muutoksen syynä on todennäköisesti opiskelijoiden kiinnostus saada tutkintonsa valmiiksi ennen kuin oikeus suorittaa tutkinto tutkintoasetuksen (139/95) mukainen tutkinto lakkaa 31.8.2008.

Ylempien korkeakoulututkintojen keskimääräinen laajuus

2006: 186 opintoviikkoa

2005: 186 opintoviikkoa

2004: 186 opintoviikkoa

Ylempien korkeakoulututkintojen keskimääräinen suoritus-aika (mediaani)

2006: 5,29 vuotta

2005: 5,54 vuotta

2004: 5,78 vuotta

Ylempien korkeakoulututkintojen keskimääräinen suoritus-aika (mediaani) lyheni vuonna 2006. Muutoksen syynä on todennäköisesti opiskelijoiden kiinnostus saada tutkintonsa valmiiksi ennen kuin oikeus suorittaa tutkinto tutkintoasetuksen (139/95) mukainen tutkinto lakkaa 31.8.2008.

1.4.1.3 Kansainvälistyminen

Kansainvälistymisen laadunvarmistus

Yhteistyöverkostot

CEMS-verkoston piirissä HSE:ssä toteutettiin vertaisarviointiprosessi marraskuussa 2006. Vertaisarviointiprosessiin kuului itsearviointiraportin laatiminen, arviointiryhmän ohjelman toteuttaminen HSE:ssä paikan päällä, arviointiraportin vastaanottaminen sekä sen pohjalta toimenpideraportin laatiminen. Vertaisarviointiraportin tavoitteena on ylläpitää sisäisesti toteutettavan prosessin avulla yhtenäinen laadukas opetus CEMS MIM – maisteriohjelmassa kaikissa verkoston jäsenyliopistoissa. Vuoden 2006 aikana HSE osallistui lisäksi vertaisarviointitiimien jäsenenä seuraaviin arviointiprosesseihin: Copenhagen Business School, ESADE (Barcelona), University of Economics Prague ja Stockholm School of Economics.

Organisointi

HSE pyrkii aktiivisesti saavuttamaan kauppatieteellisen alan merkittävimmät laatuakkreditoinnit sekä jäsenyydet merkittävimmissä verkostoissa. Yliopisto on jo saavuttanut arvokkaat EQUIS- ja AMBA-akkreditoinnit sekä jäsenyydet CEMS- ja PIM-verkostoissa. Kansainvälistä toimintaa koskeva laadunvarmistustyö tapahtuu yliopiston johdon ja operatiivisten toimijoiden yhteistyönä. HSE laati vuonna 2006 AACSB-akkreditointihakemukseen liittyvän itsearviointiraportin. Tulokset saadaan keväällä 2007.

Mielipidekyselyt

Keskeinen osa HSE:ssä toteutettavaa opiskelijavaihto-ohjelmaa ovat vaihto-opiskelijoiden keskuudessa toteutettavat mielipidekyselyt, jotka toteutetaan yhteistyössä ylioppilaskunnan kanssa. Mielipidetiedustelut kattavat sekä HSE:n opetuksen että olemisen, asumisen ja muut opiskelijapalvelut.

Sopimuskaudelle 2004–2006 asetetut määrälliset tavoitteet ja toteutumatiiedot

Ylempää tai alempaa korkeakoulututkintoa suorittavien opiskelijoiden kansainvälinen opiskelijavaihto, yliopistosta lähteneet, vaihdon kesto yli 3 kk

2006: 302

2005: 280

2004: 252

Ylempää tai alempaa korkeakoulututkintoa suorittavien opiskelijoiden kansainvälinen opiskelijavaihto, yliopistoon saapuneet, vaihdon kesto yli 3 kk

2006: 194

2005: 201

2004: 209

Ulkomaalaisten perus- ja jatkotutkinto-opiskelijoiden määrä (tavoite 130)

2006: 167

2005: 177

2004: 106

Ulkomaalaisten perus- ja jatkotutkinto-opiskelijoiden määrä on vuosina 2005 ja 2006 ylittänyt selvästi asetetun tavoitteen.

Ulkomaalaiset tutkinto-opiskelijat ja vaihto-opiskelijat kansalaisuussittain

Vuonna 2006 eniten ulkomaalaisia tutkinto-opiskelijoita on Kiinasta, josta oli 44 opiskelijaa. Toiseksi suurin ryhmä tuli Venäjältä (32 opiskelijaa). Viro ja Yhdysvallat olivat seuraavaksi yleisimmät; kummastakin oli 9 opiskelijaa.

Tarjottu vieraskielinen perustutkinto-opetus opintopisteinä (KOTA)		
2006: 1 375	2005: 1 122	2004: 1 076
Vieraskielisissä opintojaksoissa suoritettut opintopisteet (KOTA)		
2006: 48 228	2005: 39 707	2004: 40 203
Opettaja- ja tutkijavierailujen määrä, lähteneet / saapuneet (KOTA)		
2006: 0,23	2005: 0,55	2004: 0,19

HSE:n vaihto-ohjelma tukee kansainvälistymistä

Kansainvälistä yhteistyötä tukemaan HSE on käynnistänyt vaihto-ohjelman nimellä "Visiting Scholar Program at the Helsinki School of Economics". Vaihto-ohjelman tarkoituksena on tarjota sekä tutkijoille että jatko-opiskelijoille mahdollisuus saada joustavasti rahoitusta erilaisiin tutkimusyhteistyön ja jatko-opiskelun merkeissä tapahtuvaan kansainväliseen tutkimusyhteistyöhön. Aktiivinen yhteistyö eurooppalaisessa ja globaalissa tohtorikoulutuksessa tukee tavoitetta kansainvälisesti korkealaatuisesta tutkimuksesta ja julkaisemisesta referoituissa aikakauslehdissä.

Tohtorikoulutuskeskus selvitti vuonna 2006 vaihdossa olleiden jatko-opiskelijoiden määrää ja vaihtoyliopistoja. Jatko-opiskelijoiden seurantakyselyn vastauksista kerättyjen tietojen perusteella vuonna 2006 pidempikestoisessa vaihdossa oli ollut 12 jatko-opiskelijaa (vuonna 2005 10). Pidempikestoiset vaihtojaksot vaihtelivat kolmesta kuukaudesta kokonaiseen vuoteen. Puolet vaihdossa olleista järjesti kontaktit ulkomaiseen yliopistoon itse ja kolme löysi kontaktin HSE:n laitosten ja yksiköiden avustuksella. Vaihtokohteista voitaneen päätellä, että HSE:n jatko-opiskelijoita kiinnostavat korkeatasoiset yliopistot: Stanford (3 jatko-opiskelijaa) LSE (London School of Economics) (2 jatko-opiskelijaa), Mississippi State University (1), HEC, Montreal (1), UC Berkeley (1), Hannover University (1), University of Reading ja University College London (1).

1.4.1.4 Yhteiskunnallinen vuorovaikutus

Avoim yliopisto

Muutos vuoden 2005 ja vuoden 2006 luvuissa johtuu yhtäältä hakijoiden määrän laskusta ja toisaalta uuteen kaksiportaiseen tutkintorakenteeseen siirtymisestä. Vaatimukset avoimen väylän kautta pyrkiville muuttuivat koulutusohjelmajohdanteen tutkintoon siirryttäessä eikä avoimen yliopiston kurssitarjontaa kyennyt reagoimaan muutokseen riittävällä nopeudella.

Taulukko Avoimen yliopistotoiminnan tavoitteita ja toteutumia 2004–2006

Tavoitteet ja toteutumat	2006	2005	2004
Avoimen väylän kautta tutkinto-opiskelijoiksi siirtyneet	24	41	25
Väylätavoite	45	45	45
Väylän toteuma %	53 %	91 %	56 %
Yliopistojen väylän toteuma % yht.		55 %	55 %
LKO-luku	521	603	646
LKO-tavoite	600	600	600
LKO:n toteutuma %	87 %	101 %	108 %
Yliopistojen toteuma % yht.	72 %	79 %	83 %
Avoimeen opetukseen osallistuneiden määrä (=nto-opiskelijamäärä)	2 548	2 581	2 693
Suoritettut opintopisteet (tai ov)	14 424	19 137 (ov/op)	11 268 (ov)

Opintoviikko- ja pistesuoritukset eivät ole vertailukelpoisia, sillä vuoden 2005 opintopistemäärä on saatu muuttamalla opintoviikot pisteiksi järjestelmän kertoimella 1,8, mikä ei vastaa HSE:n todellisuutta. Vuonna 2006 opintoviikot on muutettu pisteiksi kertoimella 1,5.

Myöskään LKO-luvut eivät ole vertailukelpoisia. LKO-tavoitteen toteutumaprosentti on laskenut johtuen LKO-luvun laskemistavan muutoksesta. Opetukseen osallistuneiden määrä on laskenut vain 1,3 %, mutta LKO-luku em. syystä 13,6 %. LKO-tavoitteen toteutumaprosentti on kuitenkin edelleen selvästi korkeampi kuin kaikkien yliopistojen yhteinen tavoitteen toteutuma (14,5 % -yksikköä korkeampi).

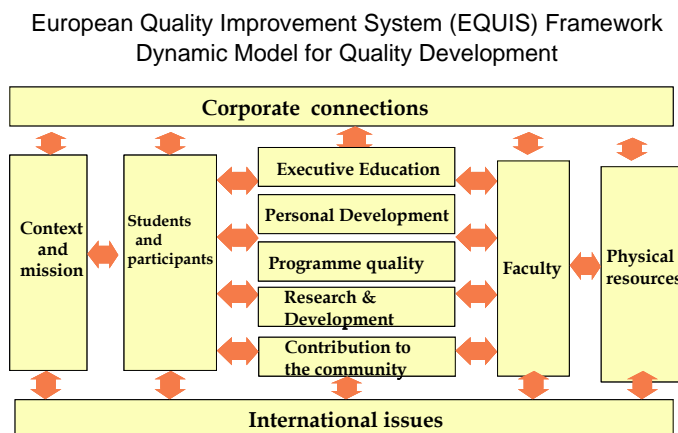
Väylän toteutumaprosentit ovat vertailukelpoisia. Niissä tapahtunut lasku johtui siitä, että tutkinnonuudistuksen yhteydessä otettiin käyttöön uudet väylävalinnan vaatimukset, ja opiskelijat eivät ehtineet yhden lukuvuoden aikana suorittaa uusissa vaatimuksissa edellytettäviä kursseja. Väylän toteutumaprosentti vastaa yliopistojen keskimääräistä tasoa.

1.4.1.5 HSE:n laatujärjestelmä

Laadun arvioinnin viitekehys HSE:ssä

- HSE:n laadunarvioinnissa käytetään keskeisesti pohjana EQUIS-arvioinnin viitekehystä ja arviointikriteerejä
- Perinteiset arviointimenetelmät sopivat hyvin EQUIS-kehykseen
- Arviointeja täydennetään muiden kriteeristöjen perusteella, esim. AMBA MBA-ohjelman osalta, Financial Timesin kriteerit johtamiskoulutuksen osalta
- Ulkomaiset verkostot luovat laatustandardeja, CEMS, PIM
- Ulkoiset tutkimukset, esim. taloustutkimus – JOKO

Kuvio 1 EQUIS-viitekehys laadunarviointiin

Laadunarviointi kaikilla EQUIS-osa-alueilla

- Missio, strategiat, johtamisjärjestelmä
- Opiskelijat, ohjelmat, tutkinnot, opetus, oppiminen, opiskelijoiden henkilökohtainen kehittyminen
- Tutkimus, opetus- ja tutkimushenkilöstö
- Yhteiskunnalliset palvelut, soveltava tutkimus
- Resurssit, palvelutoiminnot, tehokkuus
- Yritysyhteistyö, johtamiskoulutustoiminta
- Kansainvälistyminen

Kansainvälistyminen

- Kansainvälisen strategian johdonmukaisuus
- HSE:n kansainvälinen arvostus
- Aidosti kansainväliset opiskelijat ja opettajat
- Kansainvälisten valmiuksien parantaminen koko HSE:ssä
- Laatuakkreditoinnit, jäsenyydet verkostoissa
- Määrälliset arviointikriteerit (vrt. OPM tuloksellisuuskriteerit)

Tutkimuksen laadunarviointi

- Henkilöstön rekrytointi tutkimusansioiden perusteella
- Opinnäytetöiden arviointi
- Kansainvälisen tiedeyhteisön toimesta tapahtuva arviointi
- Julkaisujen refereesmenettely, korkeatasoisten tutkimustulosten kehitys
- Suomen Akatemian rahoitus ja muu kilpailtu rahoitus
- Tutkimuksen huippuyksiköt

Koulutuksen laadun arviointi

- Opetuksen ja ohjausprosessien laatu
- Henkilöstön rekrytointi opetuksen perusteella
- Työllistyminen
- Jatko-opinnot HSE:ssä ja muualla
- Kurssiarviointit eri muodoissa, lähtöhaastattelut
- Suomen Ekonomiliiton ym. benchmarking
- Arviointineuvosto, mm. koulutuksen huippuyksiköt
- Kokemusten huomioon ottaminen tutkintojen kehittämisessä

Yritysyhteistyö, johtamiskoulutustoiminta

- Tiiviit yhteydet yrityselämään, jatkuva arviointi
- Partnership-suhteet ja toiminnan arviointi
- Alumnisuhteet ja suora palaute alumneilta
- Opiskelijarekrytointitapahtumien onnistuminen
- JOKO:n menestyminen kotimaisissa ja kansainvälisissä arvioinneissa (esim. Taloustutkimus Oy, Financial Times)

1.4.1.6 Helsingin kauppakorkeakoulun tietohallinto

Helsingin kauppakorkeakoulun toimintoja on tehostettu tietohallinnon avulla alla esitetyllä tavalla.

Tietohallinto on ollut vuonna 2006 mukana myös sekä kansallisessa että kansainvälisessä yhteistyössä. Kansallisella puolella tietohallinto on osallistunut OPM:n tietohallintostrategian laadintaan, VM:n Vahti ja Valtit -hankkeisiin sekä yliopistojen IT-johtajien toimintaan. Kansainvälisellä puolella tietohallinto on ollut mukana eurooppalaisen EUNIS-järjestön toiminnassa. Tietohallintojohtaja on toiminut Suomen yliopistojen edustajana sekä kyseisen järjestön hallituksessa että edustajistossa. Vuodesta 2006 hän on toiminut myös järjestön rahastonhoitajana.

ATK -palveluiden toimintaa on kehitetty seuraavien hankkeiden yhteydessä:

1. ATK-palvelut aloitti työasemaylläpidon uudelleen organisoinnin vuonna 2006. Tarkoituksena on koota HelpDesk-toiminnot ja etäylläpitoryhmä saamaan tilaan. Toimenpiteellä tullaan tehostamaan koneiden asennuksia, ylläpitoa ja asiakastukea.

2. Tietohallinto ja ATK-palvelut jatkoivat Henkilön sähköinen identiteetti -projektia. Projekti on tarkoitus saada valmiiksi vuoden 2007 kesään mennessä. Projektissa parannetaan HSE:n IT-käyttäjähallintoa ja sen tuloksena HSE liittyy myös yliopistojen yhteiseen Shibboleth-federaatioon.
3. Palvelinlaitteiden rooleja ja tehtäviä on uudelleen järjestetty sekä palvelimia on konsolidoitu.
4. Levy-palveluja (fyysisiä tietovarastoja) ja niiden riittävyttä koskeva selvitystyö aloitettiin syksyllä 2006. Hankkeen tarkoituksena on tehdä selvitys tulevan levyjärjestelmähankinnan pohjaksi.
5. Paikallisverkkoa on uudelleen organisoitu sekä Helsingissä että Mikkelissä, lisäksi langattoman verkon palvelujen saatavuutta on parannettu.
6. HSE:n tietoturva on parannettu laajentamalla ISA-palomuurin käyttöä, aktiivisella virustorjuntatyöllä sekä kehittämällä tietoturvasääntöjä ja -ohjeita.
7. Opiskelijoiden työskentelyä on helpotettu uusimalla luokkakoneita. Laitehankinnoissa päätettiin siirtää leasingsopimusten käyttöön.
8. Yliopistojen välisenä yhteistyönä on kuvattu ATK-palveluiden toimintaprosesseja ITIL-mallin mukaisesti.
9. Syksyllä 2006 aloitettiin Atk-palveluiden ja HSE Printin selvitys tulostuksen ja kopioinnin paremmasta integroinnista.
10. AV- ja ATK-palvelut selvittivät syksyllä 2006 mahdollisuuksia lisätä yhteistyötä Helsingin yliopiston kanssa videoneuvottelu- ja mediapalvelinpalveluissa. Molemmista asioista tehtiin sopimus Helsingin yliopiston kanssa.
11. Puhelinpalveluissa lisättiin mobiilivaihteen käyttöä. Noin viidesosa HSE:n henkilökunnasta on siirtynyt käyttämään pöytäpuhelimien sijasta pelkästään matkapuhelinta.

Tietohallinto on ollut mukana kehittämässä hallinnon muiden yksiköiden prosesseja ja tietojärjestelmiä.

Opintohallinnossa kehitettiin kertomusvuonna edelleen OODI -tietojärjestelmää. OODI:in kehitettiin Hops-, Litu- ja tietovarasto- sekä raportointipalveluita.

Vuonna 2006 otettiin käyttöön uusi henkilöstöhallinnon tietojärjestelmä Personec F.V., jolla korvattiin vanhat HEVI- ja HELMI -järjestelmät.

Yhteistyössä viestintä- ja markkinointipalveluiden kanssa tietohallinto viimeisteli HSE-portaalihankkeen. Tässä hankkeessa kehitettiin yliopistolle täysin uusi sähköisen tiedottamisen ja asioinnin järjestelmä, joka korvaa mm. aikaisemman www-järjestelmän.

1.4.1.7 Helsingin kauppakorkeakoulun tilat

Helsingin kauppakorkeakoulun opetus- ja tutkimuslaitosten sekä hallinnon perustoimintojen tilat ovat pääosin hyvässä kunnossa ja toiminnallisesti tarkoituksenmukaiset. HSE on toimitilastrategiansa mukaisesti pyrkinyt löytämään ratkaisuja, joilla kaikki yliopiston toiminnot keskitetään kampusalueelle tai sen välittömään läheisyyteen. Tilamäärä kokonaisuutena ei kasva nykyisestä lukuun ottamatta mahdollisten uusien toimintojen tilatarpeita.

HSE on luopunut tohtorikoulutuskeskuksen ja CKIR:n käytössä olleista tiloista Ruoholahdessa vuokrasopimuksen päätyttyä kesällä 2006 ja vuokrannut lyhyellä vuokrasopimuksella korvaavat tilat Autotalosta läheltä kampusaluetta. Vuoden 2006 aikana on tehty päätökset tilaratkaisuista, joiden valmistuessa yhtenäinen kampusalue toteutuu. Tällä hetkellä Autotalossa olevat toiminnot sekä KY:n toimitalossa olevat Pienyrityskeskusten toiminnot siirtyvät vuonna 2008 valmistuvan peruskorjauksen jälkeen osoitteeseen Arkadiankatu 28. Tilat rahoitetaan luopumalla vastaavasta määrästä nykyisiä vuokratiloja sekä toiminnan tehostumisesta saatavilla säästöillä. Täydentävällä rahoituksella toimivat tutkimus- ja muut hankkeet vastaavat tilakustannuksistaan. Toimintamenoihin kohdistuvat rahoituspaineet ovat siten minimaalisia lukuun ottamatta eräiden yksiköiden vuokratason nousua.

Toimitilastrategian mukaisesti ja workplace-ajattelua toteuttaen HSE tekee jatkuvasti tilajärjestelyjä, joilla varmistetaan jatkuvasti tilojen tarkoituksenmukainen ja tehokas käyttö. Erityisesti lisääntyneet tutkimushankkeet sekä tohtorikoulutuksen kasvu ovat aiheuttaneet jatkuvaa painetta pienehköihin tilajärjestelyihin.

Helsingin kaupunki jatkoi vuoden 2006 lopulla HSE:lle aiemmin tehtyä varausta osoitteessa Pohj. Hesperiankatu 23 sijaitsevan asuntolarakennuksen hankkimiseksi HSE:n ja Helsingin yliopiston rahastojen muodostamalle kiinteistösaakeyhtiölle. HSE:n, HY:n ja Sibelius-Akatemian kansainvälisten opettajien, tutkijoiden ja opiskelijoiden asuttamista varten suunnitellun "International House" -hankkeen suunnittelua jatkettiin ja kaavamuutos on käsittelyssä. HSE:n tavoitteena on myös keskittää nykyisin eri puolilla kaupunkia olevia vieraileville professoreille tarkoitettuja asuntoja yhteen paikkaan HSE:n rahastojen ja tukisäätiön toteuttaman peruskorjaushankkeen valmistuessa Et. Hesperiankatu 4:n kiinteistössä.

HSE:n rahastojen omistamat yritykset (HSE Executive Education Oy ja LTT-tutkimus Oy) solmivat vuoden 2006 aikana esisopimuksen tilojen vuokraamisesta Leppäsuolle lähelle kampusaluetta vuonna 2008 valmistuvasta uudisrakennuksesta. Nykyiset vuokrasopimukset Ruoholahdessa ja Helsingin keskustassa päättyvät tilojen valmistuessa.

Mikkelin yliopistokampukselle valmistui vuonna 2006 uudisrakennus, jonka toteuduttua HSE:n Pienyrityskeskuksen Mikkelin toimipiste sai pysyvät, tarkoituksenmukaiset tilat. Samassa rakennuksessa toimii HY:n Mikkelin toimintoja. Kaikkien HSE:n Mikkelissä olevien toimintojen tilat ovat nykyisellään tarkoituksenmukaiset ja riittävät.

Taulukko 19 Tuloksellisuutta kuvaavia määrällisiä toteumatietoja ja tunnuslukuja

Mittari	31.12.2006
Yliopiston käytössä olevat tilat, huoneistoneliometriä	29 848 hum ²
Yliopiston käytössä olevat tilat, nettokäyttöala ¹	17 724 hum ²
Senaattikiinteistöjen omistamien tilojen osuus	22 790 hum ²
Opetustilojen käyttöaste ¹	89 %
Budjetti- ja täydentävällä rahoituksella tehdyt henkilötyövuodet / huoneistoala	0,016
Budjetti- ja täydentävällä rahoituksella tehdyt henkilötyövuodet / nettokäyttöala	0,027
Opiskelijat / opetustilojen nettokäyttöala (ei sis. täydennyskoulutus- ja avoimen yliopiston opiskelijoita)	0,76
Opetustilojen kapasiteetti / perustutkinto-opiskelija	0,84

¹⁾Määritelmä toimitilastrategian mukainen

1.4.2 Palvelukyky sekä suoritteiden ja julkishyödykkeiden laatu

Yliopiston palvelukyky ulkopuolisille asiakkaille ja opiskelijoille

Taloustieteelliset kirjasto- ja tietopalvelut: Helecon -tietokeskus

Tietokeskus profiloitui kansainvälisessä ja kansallisessa tiedekirjastoverkostossa avoimuudellaan ja suurella ulkopuolisten asiakkuuksien määrällä. Tällä on rakenteellista ja taloudellista merkitystä Heleconin palvelutoimintaan: yliopiston kokoon nähden laajan asiakaskunnan palvelutuotanto merkitsee käytännössä huomattavaa panostusta yhteiskunnalliseen palvelutoimintaan, jolla on alueellista ja kansallista vaikuttavuutta koko Suomeen. Rekisteröityneistä asiakkaista yli 70 % tuli oman yliopiston ulkopuolelta maan muista yliopistoista, ammattikorkeakouluista, yrityksistä ja julkishallinnosta. HSE:n ulkopuolisesta yliopisto-opiskelijakäytöstä 55 % on pääkaupunkiseudun ulkopuolelta.

Yliopistokirjastojen neuvostossa edistettiin järjestelmäintegraatiota sekä tiedekirjastojen laatua, rahoitusta ja vaikuttavuutta edistäviä hankkeita. Yhteistyö Teknillisen korkeakoulun ja Taideteollisen korkeakoulun

kirjastojen kanssa käynnistettiin. Helecon vastasi v. 2006 käytännössä suunnitellun huippuyliopiston paikallis- ja lainauspalveluista tuotantotalouden ja muotoilujohtamisen opiskelijoille. Helecon on tehnyt räätälöityä tietojärjestelmäyhteistyötä Helsingin yliopiston terveystieteiden keskuskirjaston sekä Mikkelin ammattikorkeakoulukirjaston kanssa. Helsingin yliopiston, HSE:n ja Hankenin kansantaloustieteen laitosten yhteistoimintaorganisaation HECERin v. 2004 toteutettu kirjastopalvelujen verkkokirjastomalli oli esimerkki kustannustehokkaasta tutkijapalveluratkaisusta. Heleconin tietokantatuotannolla on kansallista merkittävyyttä sekä yliopisto- että ammattikorkeakoulukirjastoverkostoille: tilauksista 71 % tuli ammattikorkeakoulukirjastoilta, 13 % yrityksiltä, 10 % yliopistokirjastoilta ja 6 % valtion laitoksilta.

Palveluprosessien ja asiakkuuksien kehittäjänä Helecon on toiminut edelläkävijänä. Tietokeskuksessa kehitetty sähköisten tietoaineistojen hallintajärjestelmä eRes tehosti ostotoimintaa ja verkkosivujen ylläpitoa. Innovaatiotalouden ja Yrittäjyyden tietokanavilla tuettiin liiketoimintaosaamisen uusien tutkimustulosten seuranta ja jakelua. Tämä näkyi kirjaston liike-elämässä toimivien asiakkaiden käytön suurena määränä: 2643 elinkeinoelämän asiakasta kuuluu Heleconin käyttäjäkuntaan. Ryhmään sisältyi HSE:n Pienyrityskeskuksen pääkaupunkiseudun asiakkaita sekä HSE:n avoimen yliopiston opiskelijoita, joiden kirjastopalvelut tietokeskus hoitaa. Kirjasto ylläpitää ja kehittää kansallista pörssiyritysten digitaalista tietokantapohjaista vuosikertomuspankkia – yrityspalvelinta.

Yliopiston asiakkaiden kokema laatu

Kansainvälinen yliopistokirjastokysely

HSE:n kirjasto osallistui vuonna 2006 osana Eurooppalaisten kauppakorkeakoulukirjastojen (European Business School Librarians Group) konsortiota kansainväliseen LIBQUAL yliopistokirjastokyselyyn, jossa asiakastyytyvyyttä mitattiin 22:lla palvelun osa-alueella. Kyselyssä oli mukana 212 vertailukirjastoa ja 116 000 asiakasta ympäri maailmaa, valtaosa Yhdysvalloista ja Euroopasta.

HSE:n kysely lähetettiin sähköpostitse 15 000 asiakkaalle, joista 1807 vastasi. Vastausprosentti oli 16,4. Yli 40 % vastaajista antoi myös vapaamuotoisia kommentteja. Kysely kohdistettiin muihin kirjastoihin verrattuna poikkeuksellisesti myös oman yliopiston ulkopuolisiin asiakkaisiin, joita on yli 70 % Heleconin asiakaskunnasta.

Asteikolla 1-9 HSE:n kirjaston palvelujen saama laatuarvio oli 7,17, mikä eurooppalaisittain ja keskimäärin on hyvä tulos: parempi kuin London Business Schoolin kirjaston, mutta huonompi kuin sveitsiläisen IMD:n kirjaston. Vastausten yhteismitallisuus ja vertailukelpoisuus on haasteellinen asia eurooppalaisellakin tasolla; esimerkiksi palvelujen avoimuudessa ja organisaatioiden koossa on suuria eroja. Toisaalta aiemmista tutkimuksista tiedetään, että USA:ssa vastaukset ovat yleensä positiivisempia kuin Euroopassa. Tämän kyselyn mukaan amerikkalaisista vertailukirjastoista HSE:n palvelujen saama palaute oli parempi kuin Arizona State Universityn ja Indianan yliopistokirjastojen, mutta alempi kuin Boston Collegien.

Parhaimman palautteen kirjasto sai valmiudesta vastata asiakkaiden kysymyksiin (7,40), huonoimman tilapalveluista (5,81), ts. ryhmätyöskentely- ja itseopiskelutilojen puutteesta. Vapaissa palautteissa kiitettiin hyvää asiakaspalvelusta, hyvistä verkkopalveluista ja kattavasta aineistosta. Kirjasto on profiloitunut ja räätälöinyt HSE:n tutkijoille ja henkilöstölle erikoispalveluja, mikä näkyi myönteisinä palautteina.

Konkreettisiin kehittämistöimiin ryhdyttiin heti analyysin jälkeen: palautteet käytiin läpi koko henkilöstön kanssa ja palvelun laadun teemaa on viety läpi prosessien eri osa-alueilla koko vuoden osana kirjaston laatuajattelun kehittämistä. Parannustoimenpiteistä pyrittiin verkkosivuilla kertomaan asiakkaille mahdollisimman pian. Samalla viestittiin palvelutarjonnasta, jota asiakkaat eivät näyttäneet tunnevan. Eurooppalainen kurssikirjojen saatavuusvertailu 2006 osoitti HSE:n tilanteen erittäin hyväksi. Itseopiskelupaikkoja lisättiin asiakastoiveiden mukaisesti ja päätelaitteita uusittiin.

Eurooppalainen kauppakorkeakoulukirjastoverkosto pyrkii jatkuvasti kehittämään LIBQUAL -prosessia. Päätös osallistumisesta uuteen kansainväliseen vertailukierrokseen tehtiin välittömästi vuodeksi 2008.

HSE:n palveluita koskeva sisäinen kysely

Syys-lokakuussa tehtyyn, kaikille avoimena olleeseen IT-keskuksen ja Opetuksen innovaatiokeskuksen palveluita koskeneeseen tyytyväisyyskyselyyn tuli vastauksia yhteensä 65, mikä tarkoittaa noin viittätoista prosenttia yliopistomme henkilökunnasta. Vastanneista noin kolmasosa oli opetuksen ja tutkimuksen laitoksilta, noin neljäsosa hallintopalveluista ja joka neljäs jätti vastaamatta yksikköä kysyttäessä. Loput vastaukset tulivat erillisilaitoksista tai yliopiston eri projekteista. Kaikki kehitysehdotukset ja palautteet otetaan huomioon näiden yksiköitten palveluja kehitettäessä.

1.5 Henkisten voimavarojen hallinta ja kehittäminen

1.5.1 Henkilöstön määrä ja rakenne

Henkilötyövuodet

Helsingin kauppakorkeakoulun henkilötyövuosien määrä vuonna 2006 oli 458. Tämän lisäksi opetusministeriön Kota -tilaston mukaisesti sivutoimisen tuntiopetuksen laskennallinen henkilötyövuosimäärä oli 28. Henkilötyövuosien määrä on kasvanut 8,0 % viimeisen neljän vuoden aikana.

Henkilötyövuodet rahoituslähteittäin

Helsingin kauppakorkeakoulussa tehtiin vuonna 2006 budjettivaroin 304 henkilötyövuotta, mikä oli noin 66 % kaikista henkilötyövuosista. Vuodesta 2003 budjettivaroilla tehtyjen henkilötyövuosien määrä on kasvanut 4,8 % ja ulkopuolisella rahoituksella tehtyjen henkilötyövuosien määrä on kasvanut 14,9 %. Edelliseen vuoteen verrattuna henkilötyövuosien kokonaismäärä kasvoi laajentuneen tutkimus- ja koulutustoiminnan vuoksi 0,9 %.

Taulukko 20 Henkilötyövuodet vuosina 2003–2006 eri rahoituslähteittäin

Rahoituslähde	2006	2005	2004	2003
Budjettivaroin	304	311	293	290
Maksullinen palvelutoiminta	73	66	64	67
Suomen Akatemia	18	16	20	14
Muu rahoitus	63	61	55	53
Yhteensä	458	454	432	424

Henkilötyövuodet henkilöryhmittäin

Vuonna 2006 opetus- ja tutkimushenkilöstön osuus henkilötyövuosista oli 50,6 % (246 htv) ja muun henkilöstön 49,4 % (240 htv). Vuonna 2006 suurin yksittäinen henkilöstöryhmä oli hallinto- ja toimistohenkilökunta, jonka osuus henkilötyövuosista oli 32 % (157 htv). Määrä on laskenut edellisvuodesta 2,2 %. Opetusministeriön Kota-luokituksen mukaan hallinto- ja toimistohenkilökuntaan lasketaan mukaan mm. täydennyskoulutusyksiköiden henkilökunta ja markkinointi- ja viestintähenkilöstö. Varsinaisen hallinto- ja toimistohenkilökunnan (opintoasiain toimisto, taloustoimisto ja henkilöstö- ja lakiasiat) osuus henkilötyövuosista oli 7 % (36 htv). HSE:ssä Pienyrityskeskukseen koulutuspäällikköjen ja -suunnittelijoiden tai vastaavien määrä on poikkeuksellisen korkea (yli 50 htv), mikä nostaa hallintohenkilökunnan osuutta.

Professorien henkilötyövuosien määrä on vähentynyt edellisvuodesta hieman, vaikka professorien virkojen määrä on kasvanut kahdella. Osittain henkilötyövuosien määrän lasku selittyy sillä, että vuonna 2006 professoreita on ollut osan vuodesta aikaisempia vuosia enemmän virkavapaana tutkimus- tai muissa varsinaisen virkansa ulkopuolisissa tehtävissä. Jatkokoulutusvirassa toimivien assistenttien henkilötyövuosien määrän lasku taas selittyy sillä, että jatkokoulutus on enenevässä määrin siirtynyt perinteisistä assistenttoureista tutkijakouluihin ja tohtorikoulutuskeskuksen tutkimusassistenttoureihin.

Taulukko 21 Henkilötyövuodet vuosina 2004–2006 henkilöryhmittäin (kaikki rahoituslähteet yhteensä). Sisältää sivutoimisen laskennallisen tuntiopetuksen

Henkilöryhmä	2006	2005	2004
Professorit	44,90	47,58	46,33
Lehtorit	37,76	36,28	39,31
Yliassistentit	17,37	14,84	16,58
Assistentit	23,96	25,15	26,21
Päätoimiset tuntiopettajat	0,00	0,00	1,00
Tutkimushenkilöstö	93,98	88,32	84,99
Opetuksen ja tutkimuksen apuhenkilökunta	19,81	18,12	10,32
Kirjastohenkilökunta	20,04	21,47	21,43
Atk-henkilökunta	30,77	28,67	27,52
Hallinto- ja toimistohenkilökunta	156,69	160,26	146,00
Huolto- ja kiinteistönhuoltohenkilökunta	13,15	13,27	12,07
Sivutoiminen laskennallinen tuntiopetus	28,16	26,57	28,00
Yhteensä	486,59	480,53	459,76

Henkilöstön ikärakenne

Vuonna 2006 Helsingin kauppakorkeakoulun palveluksessa olevan henkilöstön keski-ikä oli 42,1 vuotta (43,1 vuotta vuonna 2005). Vuonna 2006 yliopiston koko henkilöstöstä alle 35-vuotiaita oli 35 %, 55 vuotta täyttäneitä 20 % ja 60 vuotta täyttäneitä 9 %.

Taulukko 22 Henkilöstön ikärakenne vuosina 2004–2006

Ikä	2006		2005		2004	
	lkm	%-osuus	lkm	%-osuus	lkm	%-osuus
15-19	0	0,0	0	0,0	0	0,0
20-24	23	4,6	9	1,9	8	1,7
25-29	68	13,7	78	16,5	76	16,2
30-34	80	16,2	53	11,2	53	11,3
35-39	67	13,5	63	13,3	67	14,3
40-44	48	9,7	47	9,9	49	10,4
45-49	52	10,5	59	12,4	56	11,9
50-54	56	11,3	58	12,2	60	12,8
55-59	57	11,5	68	14,3	68	14,5
60-64	41	8,3	38	8,0	32	6,8
65-	3	0,6	1	0,2	0	0,0
Yhteensä	495	100,0	474	100,0	469	100,0
Keski-ikä	42,1		43,1		42,7	

Henkilöstön sukupuolijakauma

Naisten osuus Helsingin kauppakorkeakoulun henkilöstöstä oli 53,1 % vuonna 2006. Vuoteen 2003 verrattuna naisten määrä on kasvanut 7,3 % ja miesten määrä 8,4 %. Naisten suhteellinen osuus henkilöstöstä on pysynyt suurin piirtein samana neljän viime vuoden aikana.

Taulukko 23 Naisten ja miesten osuudet vuosina 2003–2006

	2006	2005	2004	2003
Naisia	232	254	257	245
Miehiä	263	220	212	214
Yhteensä	495	474	469	459

Henkilöstön koulutus rakenne

Vuoden 2006 lopussa Helsingin kauppakorkeakoulun henkilöstöstä korkeakoulututkinnon suorittaneita oli 66 % (alempi korkeakouluaste 8 %, ylempi korkeakouluaste 35 % ja tutkijakouluaste 23 %).

Uuteen palkkausjärjestelmään siirtyminen edellytti henkilöstön koulutustietojen tarkistamista ja ajantasais-
tamista henkilöstötietojärjestelmässä. Tämä selittää keskiasteen tutkinnon suorittaneiden suhteellisen
osuuden suuren kasvun verrattuna vuoteen 2005 (3,4 % vuonna 2005, 13,7 % vuonna 2006), samoin kuin
tutkinnon suorittaneiden osuuden kasvun.

Helsingin kauppakorkeakoulussa koulutustasoindeksi oli vuoden 2006 lopussa 5,8.

Taulukko 24 Henkilöstön koulutus rakenne koulutusasteittain vuosina 2004–2006

Koulutusaste	2006		2005		2004	
	lkm	%-jakauma	lkm	%-jakauma	lkm	%-jakauma
Perusaste	60	12,1	96	20,3	105	22,4
Keskiaste	68	13,7	16	3,4	11	2,3
Alin korkea-aste	39	7,9	39	8,2	39	8,3
Alempi korkeakouluaste	38	7,7	37	7,8	35	7,5
Ylempi korkeakouluaste	175	35,4	167	35,2	160	34,1
Tutkijakouluaste	115	23,2	119	25,1	119	25,4
Tutkinnon suorittaneet	435	87,9	378	79,7	364	77,6
Yhteensä	495	100,0	474	100,0	469	100,0
Koulutustasoindeksi	5,8		5,8		5,7	

Vakinaisen ja määräaikaisen henkilöstön määrä

Määräaikaisen henkilöstön osuus koko henkilökunnasta oli vuonna 2006 54,3 %. Edellisenä vuonna mää-
räaikaisen henkilökunnan osuus oli 49,6 %, joten osuus kasvoi jonkin verran. Tähän kasvuun on osaltaan
vaikuttanut ulkopuolisen projektirahoituksen voimakas kasvu suhteessa yliopiston kokonaisrahoitukseen.
Tällaisella projektirahoituksella palkatut henkilöt ovat tyypillisesti määräaikaisissa työsuhteissa. Määräai-
kaista henkilöstöä on kuitenkin pyritty aktiivisesti vakinaistamaan ja vakinaistamista jatketaan edelleen
mahdollisuuksien mukaan.

Lahjoitusprofessorit ja kutsumenettelystä täytetyt professorit

Helsingin kauppakorkeakoulussa perustettiin vuonna 2006 yksi lahjoitusprofessori (johtamisen, erityisesti
innovaatiotutkimuksen professorin virka 5 vuoden määräajaksi 1.1.2007 lukien) KAUTE säätiön lahjoituk-
sen turvin.

Helsingin kauppakorkeakoulussa ei täytetty kutsumismenettelyllä yhtään virkaa vuoden 2006 aikana. Kut-
sumismenettelyyn ryhdyttiin vuoden 2006 aikana yhden viran täyttämiseksi.

1.5.2 Terveys ja työkyky

Työtyytyväisyyskysely

Helsingin kauppakorkeakoulussa tehdään vuosittain työilmapiirikartoitus Valtiovarainministeriön toimesta kehitetyn verkkopohjaisen järjestelmän avulla. Syksyllä 2006 toteutetun kyselyn vastausprosentti aleni jonkin verran edellisistä vuosista ollen 51 % (57 % v. 2005 ja 60 % v. 2004). Kokonaisuutena HSE:n tulos oli samalla tasolla kuin koko valtionhallinnon keskiarvo. HSE:ssä parhaina puolina koetaan edelleen työn sisältö ja haasteellisuus, työolot, työnantajakuva sekä erityisesti työilmapiiri ja yhteistyö, joissa kaikilla osaluilla saatiin hyvä tulos. Pientä parannusta koettiin kyselyn perusteella johtamisen tasossa ja akateemisen henkilöstön työtyytyväisyydessä.

Kyselyssä tuli esille monia kehittämishaasteita esimerkiksi johtamiseen ja kehittymisen tukeen (tulos näiden osalta vaihteli yksiköittäin) sekä tiedonkulkuun liittyen. Tyytymättömmimpiä kyselyn mukaan oltiin edelleen palkkaukseen liittyviin asioihin, mikä edellyttää UPJ:n kehitystyön jatkamista resurssien ja muiden mahdollisuuksien sallimissa puitteissa.

Työn kuormittavuus

Työtyytyväisyyskyselyssä kartoitettiin myös työn kuormittavuutta. Kyselyn mukaan henkilöstön kokonaistyömäärä on edelleen lisääntynyt, vastanneista 25 %:lla paljon ja 37 %:lla jonkin verran. Yli puolella näistä työmäärän lisääntyminen on tarkoittanut pidentynyttä työpäivää. Noin 59 % vastanneista koki työmääränsä jonkin verran tai aivan liian suurena. Työpaineet kohdistuivat etenkin yliopiston esimiehiin, johtoon ja professoreihin. Kokonaistyökyky oli kuitenkin kohtuullisen hyvä: 78 % arvioi tämän hetkisen työkykynsä hyväksi tai erinomaiseksi, 8-10 (asteikolla 1-10).

Sairauspoissaolot

Rekisteröityjen sairauspoissaolojen määrä vuonna 2006 oli yhteensä 2472 työpäivää. Sairauspoissaolopäivät ovat vähentyneet selvästi vuodesta 2005 (13 %). Sairauspoissaolojen määrä henkilötyövuotta kohti oli yli 5 päivää (vuonna 2005 yli 6 päivää). Sairauspoissaaloista reilu viidennes oli alle neljän päivän sairauspoissaoloja, lyhyiden sairauspoissaolojen osuus on merkittävästi laskenut vuodesta 2005, jolloin alle 4 päivän sairauspoissaolojen osuus oli yli puolet. Opetushenkilökunnan työaika määräytyy kokonaistyöajan (1600 h/vuosi) mukaisesti ja siksi monet lyhytaikaiset sairauspoissaolot eivät ehkä tule rekisteröidyiksi kuten virastotyöaikaan tekevillä henkilöillä.

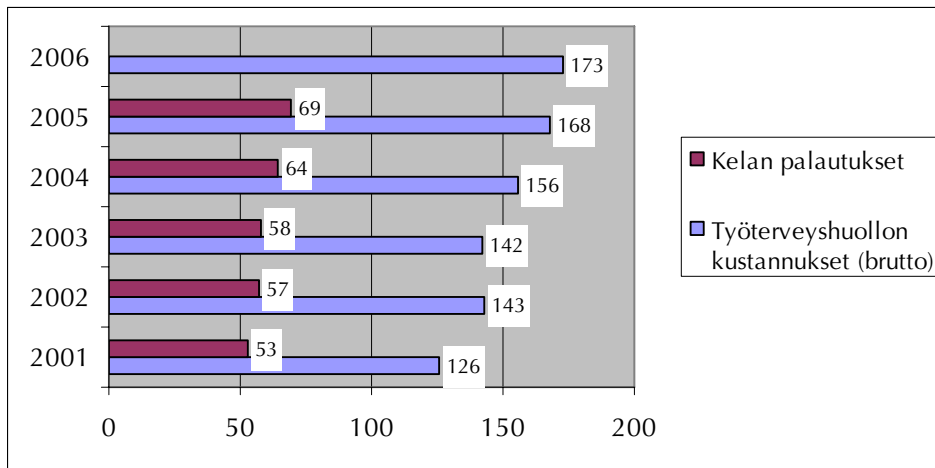
Työterveyshuollon kustannukset

Henkilöstön työterveyshuollosta vastaa Helsingin Lääkärikeskus Oy ja Medivire Työterveyspalvelut Oy Mikkelissä työskentelevien osalta.

Helsingin kauppakorkeakoulun tavoitteena on tarjota henkilökunnalle laadukkaat lakisääteisen työterveyshuollon ja työterveyshuoltopainotteisen yleislääkäritasoisien sairauenhoidon palvelut kustannustehokkaalla tavalla.

Työterveyshuollon laskuttamat kustannukset vuonna 2006 olivat 172 660 euroa (brutto), josta osan Kela korvaa sairausvakuutuslain nojalla (enintään 60 % hyväksytyistä lakisääteisistä kustannuksista ja enintään 50 % hyväksytyistä sairaanhoidon kustannuksista).

Kuvio 2 Työterveyshuollon kustannukset (1 000 euroa) vuosina 2001–2006

1.5.3 Henkilöstöstrategia ja kehittämistoimenpiteet

Helsingin kauppakorkeakoulussa on valmisteltu vuonna 2006 valmistuneeseen kokonaisstrategiaan perustuen henkilöstöstrategia, jonka hyväksyminen on esillä päättävissä elimissä vuoden 2007 alkupuolella.

Henkilöstö- ja johtamiskoulutus

Helsingin kauppakorkeakoulun henkilöstöpoliittisena tavoitteena on luoda yliopistoon sitouttava, kehitysmuuntoinen ja kannustava työilmapiiri. HSE:n strategian mukaisesti opetuksen kehittäminen, kansainvälisen toiminnan edellyttämä kielitaidon ja eri kulttuurinvälisen kommunikointitaitojen kehittäminen, tieto- ja viestintäteknikkavalmiudet sekä johdon ja esimiesten koulutus ovat olleet keskeisiä asioita henkilöstövoimavarojen kehittämisessä. Henkilöstön kehittämistoimikunnan tehtävänä on edellä mainittujen kehittämishankkeiden edistäminen siten, että ne tukevat yliopiston strategisia linjauksia.

Opetuksen kehittäminen on painopistealue, jota toteuttaa Opetuksen innovaatiokeskus yhteistyössä henkilöstön kehittämistoimikunnan kanssa. Pedagogisten valmiuksien ohella painopistealueena on tieto- ja viestintäteknisten opetusmenetelmien kehittäminen. Helsingin kauppakorkeakoulun toiminnan luonteesta johtuen erityisesti opetushenkilökunta ja jatko-opiskelijat panostavat osaamisensa kehittämiseen.

Yliopiston sisäisiä kehityshankkeita vuonna 2006 ovat olleet mm. laajamittainen strategiauudistus, jonka valmisteluun käytettiin koko henkilökunnan kattavaa, kaksivaiheista virtuaalikyselyä. Yliopiston portaali-hanke edistyi ulkoisten sivujen osalta loppuvaiheeseen. Pääkaupunkiseudun seitsemän yliopiston yhteistä palvelukeskushanketta valmisteltiin OPM:n ja erillisen yliopistojen projektiryhmän yhteistyönä. Syksyllä käynnistettiin valmistautuminen vaatimaan kansainväliseen AACSB -akkreditointiin. Näihin hankkeisiin liittyen henkilöstölle järjestettiin useita teemapäiviä. UPJ -palkkausuudistukseen liittyen HSE:ssä toteutettiin laaja johtamiskoulutuskokonaisuus. Tätä toimintaa on vuonna 2006 jatkettu pääkaupunkiseudun yliopistojen yhteistyöhankkeena.

Vuonna 2006 on erityisesti panostettu yliopistojen yhteistyöhön kurssien ja tapahtumien järjestämisessä. Keväällä HSE ja Svenska Handelshögskolan (Hanken) järjestivät yhdessä kaksipäiväiset valtakunnalliset yliopistojen tasa-arvopäivät ja syksyllä valtakunnalliset opintoasiainhallinnon teemapäivät. Henkilöstökoulutushankkeena Hankenin kanssa yhteistyössä on toteutettu kaksi englanninkielen kurssia henkilöstölle. Neljä pääkaupunkiseudun yliopistoa (SibA, TeaK, TaiK, HSE) ovat saaneet lähiesimieskoulutukseen Valtio-konttorilta Kaiku-hankerahaa, jonka avulla vuonna 2006 voitiin toteuttaa kaksi erillistä pitkäkestoista esimieskurssia.

Työkykyä ja työhyvinvointia ylläpitävä toiminta

Helsingin kauppakorkeakoulussa työkyvyn ylläpitäminen ja työssä jaksaminen ovat henkilöstön ikääntyessä erityisen tärkeitä painopistealueita, joihin on kohdennettu toimenpiteitä yhdessä työterveysaseman,

Helsingin Lääkärikeskuksen kanssa. HSE:n hyviä liikuntamahdollisuuksia (liikuntasali, kuntosali ja liikuntasuunnittelijan palvelut) on hyödynnetty tehokkaasti. Henkilökunnan virkistyskäyttöön on edullisin ehdoin tarjolla Vierumäen lomaosake.

Palkkausjärjestelmä uudistus

Vuosi 2006 oli yliopistojen henkilökunnalle monien muutosten vuosi. Koko yliopistolaitoksessa otettiin käyttöön uusi palkkausjärjestelmä (UPJ), joka korvasi A- palkkausluokkiin perustuvan järjestelmän. UPJ perustuu tehtävien vaativuuden ja henkilökohtaisen työsuorituksen arviointiin. UPJ:n käyttöönotto muuttaa merkittävästi yliopistojen henkilöstöhallintoa ja edellyttää voimakasta panostusta esimiestyön kehittämiseen.

Helsingin kauppakorkeakoulussa on vuoden 2006 aikana tarkasteltu myös valmiuksia tulospalkkauksen käyttöönottoon. HSE:n Pienyrityskeskukseen tulospalkkausjärjestelmää koskeva pilotointihanke kehitettiin vuoden 2006 syksyllä ja sitä ollaan ottamassa käyttöön vuoden 2007 alusta. Tulospalkkauksen käyttöönoton laajentamista muihin yksiköihin tullaan harkitsemaan pilotoinnista saatavien kokemusten perusteella.

1.6 Tilinpäätösanalyysi

1.6.1. HSE:n rahoituksen rakenne

Helsingin kauppakorkeakoulun rahoituksen rakenne on esitetty taulukossa *Määrärahojen käyttö rahoituslähteittäin ja Ulkopuoliset tulot rahoituslähteittäin*. Rahoituksen kokonaisuutta on tarkasteltu myös tuotto- ja kululaskelman yhteydessä.

Määrärahojen käyttö vuoteen 2005 verrattuna kasvoi noin 1,12 milj. euroa. Euromääräisesti eniten kasvoi toimintameno määrärahojen käyttö noin 0,6 milj. euroa. Tilitettävien talousarviomenojen osalta tapahtui suurin vähennys, mikä johtuu pääosin Pienyrityskeskukseen rakennerahastohankkeiden vähenemisestä.

HSE:n menoja ja niiden kehitystä on tarkasteltu lähemmin taulukossa *Menot toiminnoittain ja menot menolajeittain*.

Edellä mainitut taulukot ovat liitteessä 4

1.6.2. Talousarvion toteutuminen

Opetusministeriön ja Helsingin kauppakorkeakoulun sopimien tavoitteiden saavuttamiseksi HSE:n toimintamomentille myönnettiin vuoden 2006 tulossopimuksessa rahoitusta yhteensä 24.174.000 euroa. Vuoden 2006 lisätalousarviossa osoitettiin lisäksi 153.000 euroa ja osakemerkintöihin varattu määräraha 50.000 euroa kohdistettiin tilivuoden aikana momentille, joten käytettävissä oli yhteensä 24.377.000 euroa. Rahoitus jakautui seuraavasti:

Perusrahoitus	21.839.000 €
Valtakunnallisten ja alueellisten tehtävien rahoitus	
Valtakunnallisten ohjelmien rahoitus	1.422.000 €
Hankerahoitus	480.000 €
Tuloksellisuusraha	433.000 €

Perusrahoitukseen sisältyi 411.000 euroa avoimen yliopisto-opetuksen järjestämiseen, 976.000 euroa tutkijakoulujen palkkausmenoihin sekä 1.620.000 euroa muuhun yhteiskunnalliseen palvelutehtävään osoitettavaa rahoitusta. Perusrahoitukseen sisältyi lisäyksenä 345.000 euroa 16.12.2004 tehdystä virka- ja työehtosopimuksesta seuraaviin palkankorotuksiin.

Toimintamenomomentin määrärahasta siirtyy vuodelle 2007 yhteensä 6.577.594,37 euroa. Tästä siirtomäärärahasta on 1,5 milj. euroa sidottu OPM:n rahoittamiin hankkeisiin. Siirtyvän osuuden kasvu johtui suurelta osin siitä, että HSE:llä oli käytettävissä vielä vuonna 2006 siirtyviä määrärahoja kahdelta aikaisemmalta tilivuodelta. HSE:n yksiköt ovat käyttäneet määrärahojaan säästävaisesti pystyäkseen vuonna 2007 rahoittamaan mm. UPJ:n aiheuttamat palkankorotukset. Toimintamenomomentin siirtyvän osuuden kasvua selittää myös se, että ko. momentti on nykyisin vain kaksivuotinen eikä käyttämättä ole tällöin useamman vuoden rahoitusta.

Siirtomäärärahoista on erillinen taulukko liitteessä 3, *Siirtyvät määrärahat*.

Hankkeet ja valtakunnallinen rahoitus

Vuoden 2006 tulossopimuksessa osoitettiin 1.902.000 euroa seuraaviin hankkeisiin ja valtakunnallisiin ohjelmiin.

	Määräraha	Käyttö v. 2006
	Euroa	euroa (ml. siirtomäärärahat)
Tietoyhteiskuntaohjelma	103.000	226.853
Virtuaaliyliopisto	149.000	178.967
Tutkimustoiminnan perusedellytykset, tutkijakoulutuksen rakenteiden vakiinnuttaminen sekä valtakunnallinen yhteistyö	170.000	337.464
Tiedon ja innovaatioiden ohjelma	230.000	230.000
Yrittäjäosaamisen vahvistaminen	100.000	100.462
Verkottuneen liiketoiminnan tutkimusverkosto	200.000	158.838
Alueellisen kehittämisen ohjelma	220.000	191.320
Venäjän toimintaohjelma	200.000	229.996
Opiskeluprosessien kehittäminen	50.000	46.859
Maisteriohjelmien kehittäminen	150.000	250.433
Oppimisympäristöjen kehittäminen ja kansainvälistymisen edistäminen	230.000	264.191
Tutkimustoiminnan vahvistaminen	100.000	32.648

Hanke ja valtakunnallista rahoitusta käytettiin yhteensä 2.248.031 euroa.

Yliopiston varsinaista budjettirahoitusta täydentävän rahoituksen tavoitteeksi oli asetettu 37 % kokonaisrahoituksesta. Täydentävän rahoituksen, 14,1 milj. euroa, osuus kokonaisrahoituksesta (38,5 milj. euroa) 36,6 %.

Toimintamenot

Toimintamenomomentin nettomenot vuonna 2006 (ml. siirtyvien erien käyttö) olivat 26,2 milj. euroa (vuonna 2005 25,6 milj. euroa, vuonna 2004 24,3 milj. euroa). Vuositasolla perusrahoitus ei riitä kattamaan HSE:n perustoiminnan menoja. Toimintamenomomentin budjetti laadittiin vuodelle 2006 alijäämäisenä (534.000 euroa, vuonna 2005 vastaava alijäämä oli 752.000 euroa). Lisätalousarviossa myönnettyllä rahoituksella pystyttiin kattamaan alijäämästä lähes kolmannes ja loppuosa rahoitettiin siirtyvillä määrärahoilla.

Palkkausmenojen osuus oli 16 milj. euroa eli noin 61,2 % nettomenoista (vuonna 2005 63 %, vuonna 2004 63 %). HSE:n toimintamenomomentin määrärahasta maksettiin yhteensä 0,8 milj. euroa muille yliopistoille niiden tutkijakoulupaikoista sekä muita yhteistoiminnan korvauksia 0,5 milj. euroa.

Suomen Akatemian rahoitus

Suomen Akatemian rahoitushakemuksiin on panostettu erityisesti ja kannustettu henkilöstöä kehittämään uusia hankkeita.

Suomen Akatemian rahoitus on pysynyt melko tasaisena viime vuosina ja vuodesta 2002 lähtien se on ylittänyt miljoonan euron tason. Suomen Akatemian määrärahojen käyttö on kasvanut vuodesta 2003 peräti 28,7 %. Vuonna 2006 Suomen Akatemian projektien menot olivat 1,3 milj. euroa. Vuosille 2007 - 2010 on yhteensä rahoituspäätöksiä 2,8 milj. euroa.

Euromääräisesti suurimmat Suomen Akatemian rahoittamat hankkeet ovat

- Evoluutio- ja klassisesten menetelmät hybridit päätöksenteon tukemiseen (Kaisa Miettinen)
- Kansainvälistymisen vaikutus yrityksiin ja niiden työntekijöihin: laajojen rekisteriaineistojen analyysi (Pekka Ilmakunnas)
- Suomalaislähtöiset monikansalliset yritykset ja tytäryhtiöt (Juha Laurila)
- Active Net; verkottuneet vanhusten hyvinvointipalvelut (Kristian Möller)

Eri ministeriöiden myöntämä rahoitus

Yliopistolaitoksen yhteisistä menoista (29.10.22.1.) Tutkimus-, kehittämis- ja julkaisutoiminta) opetusministeriö myönsi yliopistolle 180.000 euroa uusien täydennyskoulutusohjelmien kehittämiseen. Opetusministeriö myönsi lisäksi 50.000 euroa TKK:n, HSE:n ja TaiK:n yhteistyön syventämiseen liittyvään suunnitteluyöhön.

OPM:n myöntämää muuta rahoitusta käytettiin 356.865 euroa.

Siirtomäärärahat

HSE:llä oli käytettävissä vuonna 2006 toimintamenomomentin, yhteisrahoitteisen toiminnan, julkisoikeudellisten suoritteiden ja media- ja imagohyödyn edellisten vuosien siirtomäärärahoja. Tarkempi erittely käytettävissä olleista siirtomäärärahoista löytyy taulukosta *Talousarvion toteutumalaskelma*.

1.6.3. Tuotto- ja kululaskelma

1.6.3.1 Toiminnan tuotot

Tuotto- ja kululaskelmassa esitetyt toiminnan tuotot muodostuvat maksullisen toiminnan tuotoista, vuokrista ja käyttökorvauksista sekä muista toiminnan tuotoista. Toiminnan tuotot alenivat 215.156 euroa edelliseen vuoteen verrattuna. (vuonna 2006 12,6 milj. euroa, vuonna 2005 12,4 milj. euroa). Muutos johtui pääosin liiketaloudellisen toiminnan tulojen vähentymisestä.

Toiminnan tuotot koostuvat seuraavista rahoituseristä:

Liiketaloudellinen maksullinen palvelutoiminta

Liiketaloudellisen maksullisen palvelutoiminnan tulot laskivat edelliseen vuoteen verrattuna 0,4 milj. euroa. Tuloja kertyi yhteensä 5,3 milj. euroa. Liiketaloudellisen maksullisen palvelutoiminnan talousarviotililtä maksettiin menoja 3,7 milj. euroa.

Helsingin kauppakorkeakoulun liiketaloudellisen maksullisen palvelutoiminnan kaikki kustannukset katettiin täysimääräisesti vastaavista tuotoista.

	2006 milj. euroa	2005 milj. euroa	2004 milj. euroa
Tuotot	5,3	5,8	5,9
Erilliskustannukset	3,7	3,7	4,1
Käyttäjämää	1,6	2,1	1,8

Tulosopimuksessa asetettu liiketaloudellisen maksullisen palvelutoiminnan kannattavuustavoite vuodelle 2006 oli 250.000 euroa (5 % tuloista) ja tulotavoite 5.000.000 euroa. Maksullisen palvelutoiminnan tavoitteet ylitettiin (liite 1 Maksullisen toiminnan kustannusvastaavuuslaskelma).

Liiketaloudellisen maksullisen palvelutoiminnan tulokertymä aleni hieman edellisestä vuodesta. MBA- ja ITP-ohjelmat keräsivät noin 1,3 milj. euroa eli 25 % vuoden 2006 tulokertymästä. Pienyrityskeskukseen ja siihen kuuluvan yrityshautomotoiminnan tulokertymä säilyi lähes ennallaan ollen 1,8 milj. euroa samoin Helecon -tietokeskuksen maksullisen toiminnan tulot (vuonna 2006 0,4, milj. euroa).

Summaan sisältyy myös media- ja imagohyödyistä saadut tulot yhteensä 124.017 euroa (vuonna 2005 121.243 euroa). Nämä tulot perustuvat nimikkosalisopimuksiin.

Julkisoikeudelliset suoritteet

Julkisoikeudellisista suoritteista kertyi avoimen yliopisto-opetuksen kurssimaksu- ja kirjaston kaukopalvelutuloja yhteensä 261.567 euroa (209,377 euroa vuonna 2005, 308.933 euroa vuonna 2004).

Yhteisrahoitteisen toiminnan tuotot

Yhteisrahoitteisen toiminnan tuotot olivat 2.707.001 euroa. Menoja maksettiin vuonna 2006 2,5 milj. euroa (vuonna 2005 2,1 milj.). Tutkimustoimintaa rahoitti vuonna 2006 mm. TEKES, EU, eri ministeriöt, kunnat ja yritykset. Yhteisrahoitteinen tutkimus- ja koulutustoiminta tukee yliopiston perustoimintoja ja profiloitumista. Toiminnan laajuus henkilöstön määrällä mitattuna oli noin 458 henkilötyövuotta vuonna

2006. Yliopisto vastaa lisäksi yhteisrahoitteisen toiminnan hankkeitten osarahoituksesta mm. virkatyön ja tilojen osalta.

Tilitettävät talousarviomenot

Helsingin kauppakorkeakoulun Pienyrityskeskukseen toteuttaman koulutus- ja yrityshautomotoiminnan osuus oli 81,3 % (2,5 milj. euroa) tilitettävistä talousarviomenoista (3,1 milj. euroa). Näihin rahoitus tuli pääosin Euroopan unionin rakennerahastojen määrärahoista. Tilitettäviin talousarviomeneihin sisältyy myös muiden yliopistojen hallinnoimien Graduate School -ohjelmien palkkamenoja yhteensä 0,2 milj. euroa. Tilitettävien talousarviomenojen määrä väheni noin 0,5 milj. euroa.

Suurin osa tästä rahoituserästä saadaan maksatushakemusten perusteella.

Muu ulkopuolinen rahoitus

Nämä tuotot saadaan pääosin eri rahastoilta ja säätiöiltä ja saatua rahoitusta käytettiin 1,2 milj. euroa.

1.6.3.2. Toiminnan kulut

HSE:n toiminnasta aiheutui kuluja vuonna 2006 yhteensä 38.646.642 euroa (vuonna 2005 37.376.324 euroa). Menojen kasvu oli 1,27 milj. euroa, mikä aiheutui pääosin henkilöstökulujen kasvusta. Henkilöstökuluihin kuuluvat tuotto- ja kululaskelmassa myös matkamenot, joita maksettiin vuonna 2006 yhteensä 1,3 milj. euroa (1,2 milj. euroa vuonna 2005).

Poistot vähenivät 171.419 euroa, mikä johtuu pääosin siitä, että uudet investoinnit ovat vähentyneet huomattavasti viime vuosina. Käyttöomaisuusinvestoinnit ja muut pitkäaikaiset sijoitukset olivat vuonna 2006 391.383 euroa (vuonna 2005 613.768 euroa, vuonna 2004 719.926 euroa).

Vuokrat ja sisäiset kulut pysyivät vuoden 2005 tasolla. Aine-, tavara- ja tarvikehankinnat kasvoivat 0,1 milj. euroa, palvelujen ostot 0,4 milj. euroa ja muut kulut 0,1 milj. euroa. Sisäiset kulut käsittävät muille yliopistoille ja tilivirastoille maksettavista yhteistoiminnan kulukorvauksista (1.501.964 euroa). Tähän lukuun sisältyy myös muille yliopistoille maksetut tutkijakoulujen palkkamenot.

1.6.3.3. Rahoitustuotot ja -kulut

Rahoitustuotot ja -kulut vähenivät vuoteen 2005 verrattuna.

1.6.3.4. Siirtotalouden tuotot ja kulut

Siirtotalouden kulut muodostuvat kotitalouksille maksetuista apurahoista. Helsingin kauppakorkeakoulu maksoi apurahoja yhteensä 249 309 euroa (vuonna 2005 190 769 euroa). Kansainväliseen vaihtoon lähteville perustutkinto-opiskelijoille maksettiin apurahoja 114 500 euroa (45 %). Loppuosa apurahoista kohdistettiin pääosin kansainväliseen tutkijanvaihtoon, MBA-ohjelman kansainväliseen vaihtoon sekä case -toimintaan. Toimintamomentin perusrahoitusta ei käytetty apurahojen maksamiseen. Helsingin kauppakorkeakoulun tukisäätiö ja rahastot osallistuivat kansainvälisen vaihdon järjestämiseen myöntämällä apurahoja suoraan opiskelijoille.

1.6.3.5. Tuotot veroista ja pakollisista maksuista

HSE on liiketoiminnastaan arvonlisäverovelvollinen ja yliopistoon sovelletaan tältä osin arvonlisäverolakia. Arvonlisäveroja perittiin vuonna 2006 356.255 euroa (vuonna 2004 393.427 euroa).

Arvonlisäveroja maksettiin yhteensä 2.155.758 euroa (vuonna 2005 2.086.965 euroa). Suurin osa suoritetuista arvonlisäveroista kirjataan eri ministeriöiden rahoituksen mukaisille arvonlisäveromomenteille ja pieni osa kohdistetaan yliopiston hankkimaan ulkopuoliseen rahoitukseen.

1.6.3.6. Tilikauden tuotto- ja kulujäämä

HSE:n kulujäämä kasvoi edellisestä vuodesta 4,5 % ollen 28.098.898 euroa (vuonna 2005 26.880.179 euroa). Kulujäämä on katettu toimintamenomomentin määrärahalta, Suomen Akatemian rahoituksella, eri ministeriöiden rahoituspäätöksillä ja yliopiston siirtomäärärahoilla.

1.6.4 Tase

Helsingin kauppakorkeakoulun taseen loppusumma oli vuoden 2006 lopussa 15.833.846,82 euroa. Taseen loppusumma kasvoi edelliseen vuoteen verrattuna 1.137.761,67 euroa.

Käyttöomaisuuden ja muiden pitkäaikaisten sijoitusten arvo pieneni vuoteen 2005 verrattuna (224.834,09 euroa). Käyttöomaisuutta on tarkasteltu lähemmin tilinpäätöksen liitteessä 7. Lyhytaikaiset saamiset kasvoivat 302.480,24 euroa. Rahat ja pankkisaamiset kasvoivat yhteensä 1.060.115,52 euroa.

Oma pääoma pieneni 325.587,14 euroa ja vieras pääoma kasvoi 1.463.348,41 euroa. Tilikauden kulujäämä kasvoi vuoteen 2005 verrattuna yhteensä 1.218.719,66 euroa. Tämän verran enemmän edelliseen vuoteen verrattuna HSE kattoi menoistaan talousarviorahoituksella ml. siirtomäärärahojen käyttö.

Lyhytaikainen vieras pääoma kasvoi 1.004.948,92 euroa. Lisäyksestä osa johtuu yliopiston lomapalkkavelasta, joka vuonna 2006 oli 2.805.166,25 euroa (vuonna 2005 2.555.398,28 euroa).

1.7 Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan arviointi

Helsingin kauppakorkeakoulu (HSE) suoritti vuoden 2005 lopulla sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tilan arvioinnin web-kyselyn, dokumenttien tarkastelun ja johdon haastattelujen avulla. Hanke saatiin päätökseen vuoden 2006 alussa. Sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa arvioitiin COSO ERM -viitekehyksen mukaisesti ja tätä kehystä on tarkoitettu hyödyntämään sisäisessä valvonnassa myös tulevina vuosina. Toukokuussa 2006 järjestettiin riskienhallinnasta koulutustilaisuus yliopiston ja sen yksikköjen johdolle ja vastuuhenkilöille yhdessä sisäistä tarkastusta hoitavan yrityksen kanssa.

Vuonna 2006 on jatkettu kehitystyötä myös niiden asioiden osalta, joita jo vuonna 2005 arvioitiin positiivisesti:

- Useita ulkopuolisia arviointeja ja akkreditointeja on tehty. Tätä työtä on jatkettu myös vuonna 2006 (tarkemmin luvussa 1.8).
- Keskeiset toimintapolitiikat ja menettelytavat sekä vastuut, tehtävät ja valtuudet on määritelty. Hyväksymismenettelyjen toimivuutta on tarkastettu vuonna 2006.
- HSE:n missio, arvot ja strategia on määritelty. Perusteellinen strategisten linjausten uudistustyö saatiin valmiiksi helmikuussa 2006.
- Tavoiteasetannassa on otettu käyttöön kehityskeskustelut kattavasti. Kehityskeskustelut on kytketty myös osaksi palkkausuudistusta.
- Taloushallinnossa on tehty prosessikuvauksia, hyväksymisvaltuudet on selkeästi määritelty ja niille luotu valvontakeinoja. Hyväksymisvaltuudet on tarkistettu vuoden 2006 lopussa.
- Ohjeistuksia on laadittu useimpiin tarkoituksiin ja olennainen informaatio on saatavilla.

Vuoden 2005 arvioinnissa tunnistettiin mm. seuraavia olennaisia kehittämiskohteita, joita on toteutettu vuonna 2006:

- Systemaattisen mallin, kuten COSO ERM, käyttöön ottaminen riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan työkaluna ja riittävän koulutuksen järjestäminen asiasta. Koulutusta on järjestetty vuonna 2006.
- Toimintasuunnitelman laatiminen olennaisimpien riskien hallitsemiselle ja suunnitelman toteutumisen seuranta. Ei ole vielä toteutettu.
- Riskianalyysin tulosten hyödyntäminen sisäisessä valvonnassa ja erityisesti toimintaympäristöriskien huomioon ottaminen strategiatyössä. Tuloksia on hyödynnetty vuosien 2006–2007 tarkastussuunnitelmia laadittaessa.

- Prosessikuvauksien jatkaminen ja linkittäminen riskeihin ja valvontamenettelyihin. Prosesseja on kuvattu mm. palvelukeskushankkeen, akkreditointihankkeiden ja muiden kehittämishankkeiden yhteydessä.
- Raportointi- ja seurantajärjestelmän sekä dokumentoinnin kehittäminen tavoitteiden kannalta keskeisten tulosten ja riskien seurannan parantamiseksi. Vuoden 2006 aikana on kartoitettu vaihtoehtoja projektinhallintajärjestelmän hankintaa varten.
- Riskien tunnistamisen ja arvioinnin systemaattisuuden lisääminen. Riskikartoitukset otetaan systemaattisemmin käyttöön vuonna 2007.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tilan kartoituksen yhteydessä toteutettiin (joulukuu 2005-helmikuu 2006) myös riskianalyysi, jonka tavoitteena oli tunnistaa HSE:n strategisten tavoitteiden saavuttamista uhkaavat olennaisimmat riskialueet. Riskianalyysi perustui itsearviointimetodologiaan, jossa avainhenkilöiden haastattelun pohjalta laadittiin HSE:n riskikäsitteistö ja riskit priorisoitiin ryhmäpalaverissa niiden merkittävyyden ja todennäköisyyden suhteen. Riskianalyysi, joka kattoi riskien tunnistamisen ja arvioinnin, on merkittävä askel HSE:n sisäisen valvonnan ja riskien hallinnan edelleen kehittämiseksi.

HSE jatkaa riskikartoitusta tulevina vuosina analysoimalla tarkemmin olennaisimpia riskejä ja niiden perimmäisiä aiheuttajia sekä kehittämällä riskien hallintatoimenpiteitä. Toiminnassa käytetään apuna sekä HSE:n sisäistä asiantuntemusta että sisäistä tarkastusta hoitavan yrityksen asiantuntijapalveluja.

Sisäisen valvonnan arviointi- ja vahvistuslausuma

Helsingin kauppakorkeakoulu on vuonna 2006 kehittänyt sisäistä valvontaansa ja riskienhallintaa COSO ERM -viitekehysten pohjalta. Kehittämistyön pohjana on ollut myös vuonna 2005 aloitettu sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tilan arviointi, joka saatiin päätökseen toimintavuoden 2006 alussa. Riskien tunnistaminen tehtiin itsearviointimenetelmällä ja se perustui HSE:n strategiaan tavoitteisiin. Arvioinnissa tunnistettuihin riskitekijöihin tullaan kiinnittämään erityistä huomiota tulevassa tarkastus- ja kehittämistoiminnassa.

HSE on vuonna 2006 järjestänyt yksikköjensä johdolle ja henkilöstölleen riskienhallinnan koulutusta yhteistyössä sisäistä tarkastusta hoitavan yrityksen kanssa laadukkaasti sisäisen toimintaympäristön varmistamiseksi. HSE jatkaa sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan kehittämistä analysoimalla tarkemmin olennaisimpia riskejä ja luomalla toimintasuunnitelmat niiden hallitsemiseksi. Suurten hankkeiden hankesuunnitelmiin tullaan liittämään jatkossa riskianalyysi ja riskit otetaan muutoinkin huomioon toiminnan suunnittelussa. Riskien hallintatoimenpiteitä kehitetään erityisesti niillä alueilla, joiden kohdalla arvioitu riski on olennainen ja sisäisen valvonnan toimenpiteitä kohdistetaan erityisesti näille alueille.

HSE on vuoden 2006 aikana uusinnut johtoryhmän työnjakoa koskevat ohjeet ja tarkentanut hyväksymismenettelyjään sisäisen valvonnan prosessien toimivuuden varmistamiseksi. Vuoden aikana on myös suoritettu sisäisen tarkastuksen toimesta hyväksymismenettelyjen tarkastus, jolla on arvioitu järjestelmän toimivuutta. Tarkastuksen perusteella voidaan todeta, että hyväksymismenettelyihin ei sisälly olennaisia puutteita.

HSE kehittää yhdessä Valtiokonttorin kanssa sähköisen hankintatoimen järjestelmää, jonka tavoitteena on tehostaa toimintaa ja parantaa samalla edelleen sisäistä valvontaa hankintatoimessa vahvistamalla etukäteen tapahtuvan hyväksymisen merkitystä.

Sisäisen tarkastuksen toimintaohjetta on valmisteltu vuoden 2006 aikana ja se hyväksytään vuoden 2007 alussa. Toimintaohjeen päivittämisen jälkeen sisäisen tarkastuksen havainnot ja suosituksia tullaan seuraamaan systemaattisesti audit login avulla. Tiedonkulkua ja seuranta tehostetaan siten, että sisäinen tarkastus raportoi havainnoista ja suosituksista sekä tarkastussuunnitelmista suoraan HSE:n hallitukselle vähintään vuosittain.

HSE on vuoden 2006 aikana valmistellut kattavan itsearviointiraportin kansainvälistä laatuakkreditointia varten. Valmistelutyössä on kartoitettu eri toimintoihin liittyviä prosesseja ja niiden kehittämistarpeita. HSE

jatkaa osallistumista useisiin kansainvälisiin ja kotimaisiin akkreditoiteihin ja benchmarking-hankkeisiin sen varmistamiseksi, että toimintaa kehitetään jatkuvasti parhaiden käytäntöjen mukaisesti.

HSE on pyrkinyt turvaamaan omaisuutensa nykyaikaisilla turvajärjestelyillä ja järjestelmien huolellisella vastuutuksella. IT-hallinnon turvajärjestelyihin on kiinnitetty huomiota. Vuonna 2006 on toteutettu kattava omaisuuden inventointi. HSE pyrkii vähentämään omaisuusriskejään leasing-järjestelyillä.

Raportointi- ja seurantajärjestelmiä sekä projektien hallintaa kehitetään siten, että tavoitteiden kannalta keskeisten tulosten ja riskien seuranta helpottuu. Myös tilinpäätösasiakirjaa on uudistettu näiden tavoitteiden mukaisesti.

1.8 Arviointien tulokset

Määräajoin tehtävien kokonaisarviointien tulokset

EQUIS-väliraportti

Helsingin kauppakorkeakoulu käyttää kokonaisarvioinnissaan ensi sijassa viiden vuoden väliajoin tehtävää EQUIS-akkreditointia (European Quality Improvement System). Olimme yksi EQUISin pilottiyliopistoista vuonna 1998 ja uudelleenarviointi hyväksyttiin vuonna 2003. Vuonna 2005 HSE antoi EQUIS-arvioinnista vastaavalle EFMD:lle (European Foundation of Management Development) väliraportin etenemisestä kehittämiskohteissa, joiden valinnan EFMD oli aiemmin hyväksynyt. Vuoden 2006 alussa EFMD ilmoitti hyväksyvänsä HSE:n antaman raportin ja kehittämistoimenpiteet.

Kehittämiskohteet olivat:

1. Systemaattisen koulutusohjelmien suunnitteluprosessin kehittäminen ja opetuksen muuttaminen ohjelmapohjaiseksi Bolognan mallin mukaisesti. Kehittämiskohteena on myös englanninkielisten kurssien tuottaminen sekä uusien ns. skills-kurssien ("opiskelijan taitosalkku") luominen.
2. Opetushenkilöstön kehittämisohjelman luominen, johtamisjärjestelmän ja esimiesvastuiden kehittäminen sekä niihin liittyen palkkausjärjestelmän uudistus.
3. Tutkimusaktiiviteettien koordinointi HSE Research -konseptin puitteissa sekä tiiviimpi koordinointi yliopiston ja sen yritysten välillä siten, että opetus- ja tutkimushenkilöstö osallistuu aiempaa enemmän myös johtamiskoulutukseen.

HSE on jatkanut kehittämistyötä näiden kohteiden suhteen vuonna 2006 ja ne ovat olennainen osa vuoden 2006 alussa hyväksyttyä uutta strategiaa.

AACSB-akkreditointi

HSE on toteuttanut vuoden 2006 aikana laajamittaisen itsearviointin amerikkalaisen AACSB - järjestön (The Association to Advance Collegiate Schools of Business) kansainvälisen laatuakkreditoinnin hankkimiseksi.

Kansainvälisen arviointiryhmän vierailun (tammikuu 2007) jälkeen järjestö päättää asiasta keväällä 2007.

Henkilöstön työtyytyväisyystutkimus

Henkilöstön työtyytyväisyystutkimus tehtiin VM:n nettipohjaisella työkalulla kolmannen kerran vuonna 2006. Yleisarvio oli 3,26, mikä oli hieman edellistä vuotta parempi ja vastaa varsin tarkasti sekä yliopistolaitoksen että valtionhallinnon keskimääräistä tasoa. Positiivisia arvioita saivat työn itsenäisyys ja haastavuus, työtilat ja -välineet, työilmapiiri sekä työnantajakuva. Erityisen ilahduttavaa oli, että professorien ja muun akateemisen henkilöstön tyytyväisyys kokonaisuutena parani selvästi, samoin kuin johtamisen taso useissa yksiköissä. Palkkaus- uudistuksesta huolimatta palkkaus sai edelleen erittäin heikon arvion. HSE:tä ei koeta palkkauksen suhteen kilpailukykyiseksi työnantajaksi yksityissektorin eikä ulkomaisten yliopistojen suhteen. Kehittämiskohteiksi nousivat

myös tiedon kulkuun ja kehittymisen tukeen sekä edelleen myös johtamiseen liittyvät kysymykset. Tuloksia hyödynnetään kehitystyössä.

Laatuyksikköhakemukset

Korkeakoulujen arviointineuvoston toimesta valitaan kolmen vuoden välein ehdolle korkealaatuisen tutkimuksen yksiköt, korkealaatuisen perus- ja jatkokoulutuksen yksiköt sekä korkealaatuisen aikuiskoulutuksen yliopistot arvioinnin perustuessa kokonaisvaltaiseen laatuarviointiin. Arviointi kattoi MBA-koulutuksen, johtamiskoulutuksen, yrittäjyyskoulutuksen ja avoimen yliopiston.

Helsingin kauppakorkeakoulu on valittu yhdeksi korkealaatuisen aikuiskoulutuksen yliopistoksi vuosille 2007–2009. Vastaava valinta on aiemmin tehty vuosille 1999–2001 ja 2002–2004.

Muut kansainväliset ja kotimaiset arvioinnit

HSE:n johtamiskoulutustoimintaa hoitava JOKO Executive Education Oy valittiin Taloustutkimus Oy:n tutkimuksessa 9. kerran peräkkäin Suomen parhaaksi johtamiskouluttajaksi.

HSE on menestynyt varsin hyvin Financial Timesin ranking-listoilla (www.ft.com) ottaen huomioon monia kilpailijoitamme rajallisemmat taloudelliset ja toiminnalliset reunaehdot. CEMS-MIM-maisteriohjelma, jonka suunnitteluun ja toteutukseen HSE on aktiivisesti osallistunut, arvioitiin vuonna 2006 Financial Timesin listalla Euroopan toiseksi parhaaksi maisteriohjelmaksi. HSE oli maisteriohjelmissa sijalla 24 Euroopassa, pohjoismaisista ohjelmista sijalla 4. Financial Timesin European Business Schools 2006 -rankinglistalla HSE saavutti sijan 24 ja oli toiseksi paras pohjoismainen kauppakorkeakoulu.

HSE Executive Education osallistui vuonna 2006 ensi kertaa FT Global EMBA-rankingiin ja pääsi maailmanlaajuisesti sijalle 80. HSE Executive Education Oy on "career progress"-kriteerin suhteen maailmanlaajuisesti FT top10 -listalla. Euroopassa kokonaissijoitus oli 30 parhaan joukossa. Muita suomalaisia yliopistoja ei ole tällä listalla.

HSE on osallistunut säännöllisesti ESMU-järjestön toteuttamaan hallinnon benchmarking-ohjelmaan. Vuonna 2006 osallistuimme seuraaviin aiheisiin:

- Internal quality processes in a context of external quality assurance
- Marketing Higher Education Institutions – Positioning your institution in a growing competitive higher education market
- Students' services
- Innovative Teaching and Learning

HSE sai tehtäväkseen järjestää kymmenelle ohjelmaan osallistuneelle yliopistolle palauteseminaarin Helsingissä tammikuussa 2007. Ohjelmasta saadaan hyvää tietoa parhaista käytännöistä omien prosessien kehittämiseksi.

Kaikilla HSE:n MBA- ja EMBA-ohjelmilla on brittiläinen AMBA-laatuakkreditointi.

Suomen Ekonomiliitto suorittaa säännöllisesti arviointeja kauppakorkeakouluista valmistuneista ja heidän työllistymisestään ja HSE hyödyntää aineistoa omassa toiminnassaan.

HSE on selvittänyt tohtorituotantonsa vaikuttavuutta kartoittamalla tohtorien sijoittumisen työelämään. Tutkimus, joka julkaistiin vuoden 2006 alkupuolella, osoitti, että keskimääräistä suurempi osa HSE:n tohtoreista sijoittuu yksityissektorille. Työttömänä oli tutkimuksen tekohetkellä vain 2 tohtoria.

Tulevat arvioinnit

Tulokset AACSB -arvioinnista saadaan kevään 2007 aikana.

HSE:n strategisena tavoitteena on panostaa jatkuvasti laatuun ja tarkentaa omaa laatujärjestelmäänsä käytännön tasolla EQUIS- ja AACSB- laatuarviointikehiköiden pohjalta. Seuraava EQUIS-arviointi toteutetaan HSE:ssä vuonna 2008, itsearviointiprosessi aloitetaan kuitenkin jo vuonna 2007.

HSE on sopinut korkeakoulujen arviointineuvoston kanssa, että yliopistossamme suoritetaan kokonaisarviointi keväällä 2008.

1.9 Yhteenveto havaituista väärinkäytöksistä

Havaittuja väärinkäytöksiä ei ole tapahtunut

Talousarvioon toteutumalaskelma

Osaston, momentin ja tilijaottelun numero ja nimi	Tilinpäätös 2005	Talousarvio 2006 (TA + LTA:t)	Tilinpäätös 2006	Vertailu Tilinpäätös - Talousarvio	Toteutuma %
11. Verot ja veroluonteiset tulot	370 978,52	324 646	324 645,91	0,00	100
11.04.01. Arvonlisäverotulot	370 978,52	324 646	324 645,91	0,00	100
12. Sekalaiset tulot					
12.29.99 Muut tulot	1 384,00	2 948	2 948,07		
12.39.10 Muut sekalaiset tulot	10 781,13	3 249	3 248,75	0,00	100
13. Korkotulot ja voiton tuloutukset					
13.03.01 Osinkotulot	570,00	665	665,00		
Tuloarviotilit yhteensä	383 713,65	331 508	331 507,73	0,00	100

Pääloukan, momentin ja tilijaottelun numero, nimi ja määrärahalaji	Tilinpäätös 2005	Talousarvio 2006 (TA + LTA:t)	käyttö vuonna 2006	siirto seuraavalle vuodelle	Tilinpäätös 2006	Vertailu Talousarvio - Tilinpäätös	Edellisiltä vuosilta siirtyneet	Käytettävissä vuonna 2006	Käyttö vuonna 2006 (pl. peruutukset)	Siirretty seuraavalle vuodelle
29. Opetusministeriön hallinnonala	20 227 784,87	27 523 566	20 736 359,80	6 787 205,98	25 604 690,00	0,00	6 394 701,71	31 999 391,71	25 212 185,73	6 787 205,98
29.01.19. Arvonlisäveromenot	1 835 584,62	1 918 876	1 918 875,78		0,00	0,00				
29.10.21 Yliopistojen toimintamenot										
29.10.21.1 Yleiset toimintamenot	17 651 260,41	24 377 000	17 799 405,63	6 577 594,37	24 377 000,00					
Momentti yhteensä	17 651 260,41	24 377 000	17 799 405,63	6 577 594,37	24 377 000,00	-	5 855 739,59	30 232 739,59	23 655 145,22	6 577 594,37
29.10.22.6 Yliopistojen aikuiskoulutuksen kehittäminen	5 170,80	180 000	61 671,49	118 328,51	180 000,00					
Momentti yhteensä	25 793,93	180 000	61 671,49	118 328,51	180 000,00	-	206 951,16	386 951,16	268 622,65	118 328,51
29.88.50 Suomen Akatemian tutkimusmäärärahat	735 769,04	1 047 690,00	956 406,90	91 283,10	1 047 690,00		332 010,96	1 379 700,96	1 288 417,86	91 283,10
32. Kauppa- ja teollisuusministeriön	0,00	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
32.10.19. Arvonlisäveromenot	8 815,72	0	14 684,43		0,00	0,00				
Momentti yhteensä	8 815,72	0	14 684,43	0,00	0,00	-	0,00	0,00	0,00	0,00
Määrärahatilit yhteensä	20 257 223,72	27 523 565,78	20 751 044,23	6 787 205,98	25 604 690,00	0,00	6 394 701,71	31 999 391,71	25 212 185,73	6 787 205,98

3 Tuotto- ja kululaskelma

	1.1.2006 - 31.12.2006	1.1.2005 - 31.12.2005
TOIMINNAN TUOTOT		
Maksullisen toiminnan tuotot	5 445 288,73	5 860 021,92
Vuokrat ja käyttökorvaukset	162 578,05	207 699,48
Muut toiminnan tuotot	6 984 568,20	6 310 156,95
Toiminnan tuotot yhteensä	12 592 434,98	12 377 878,35
TOIMINNAN KULUT		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat		
Ostot tilikauden aikana	-1 222 257,13	-1 087 420,72
Henkilöstökulut	-23 807 435,67	-23 049 283,24
Vuokrat	-4 755 530,95	-4 721 557,33
Palvelujen ostot	-4 960 697,68	-4 558 674,79
Muut kulut	-1 781 540,03	-1 670 444,02
Poistot	-616 216,76	-787 635,08
Sisäiset kulut	-1 501 964,07	-1 501 309,51
Toiminnan kulut yhteensä	-38 645 642,29	-37 376 324,69
JÄÄMÄ I	-26 053 207,31	-24 998 446,34
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT		
Rahoitustuotot	3 981,53	4 774,72
Rahoituskulut	-1 461,22	-2 200,06
Rahoitustuoto ja -kulut yhteensä	2 520,31	2 574,66
SATUNNAISET TUOTOT JA KULUT		
Satunnaiset tuotot	0,00	0,00
Satunnaiset kulut	-0,00	-0,00
JÄÄMÄ II	-26 050 687,00	-24 995 871,68
SIIRTOTALOUDEN TUOTOT JA KULUT		
Kulut		
Kotitalouksille	-248 708,80	-190 768,81
Kulujen palautukset	0,00	0,00
Siirtotalouden kulut yhteensä	-248 708,80	-190 768,81
JÄÄMÄ III	-26 299 395,80	-25 186 640,49
TUOTOT VEROISTA JA PAKOLLISISTA MAKSUISTA		
Perityt arvonlisäverot	356 255,13	393 427,31
Suoritetut arvonlisäverot	-2 155 757,62	-2 086 965,45
Verot ja pakolliset maksut yhteensä	-1 799 502,49	-1 693 538,14
TILIKAUDEN TUOTTO-/KULUJÄÄMÄ	-28 098 898,29	-26 880 178,63

4 Tase

	31.12.2006	31.12.2005
VASTAAVAA		
KÄYTTÖOMAISUUS JA MUUT PITKÄAIKAISET SijoITUKSET		
AINEETTOMAT HYÖDYKKEET		
Aineettomat oikeudet	151 431,33	150 998,74
Aineettomat oikeudet yhteensä	151 431,33	150 998,74
AINEELLISET HYÖDYKKEET		
Koneet ja laitteet	814 480,29	1 011 130,88
Kalusteet	191 970,97	220 687,06
Muut aineelliset hyödykkeet	11 655,42	11 655,42
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	1 018 106,68	1 243 473,36
KÄYTTÖOMAISUUSARVOPAPERIT JA MUUT PITKÄAIKAISET SijoITUKSET		
Käyttöomaisuusarvopaperit	8 879,41	8 779,41
K-om.arvopaperit ja muut pitkäaik.sijoitukset yhteensä	8 879,41	8 779,41
KAYTTOOMAISUUS JA MUUT PITKAAIKAISET SijoITUKSET YHTEENSÄ	1 178 417,42	1 403 251,51
VAIHTO- JA RAHOITUSOMAISUUS		
LYHYTAIKAISET SAAMISET		
Myyntisaamiset	1 681 339,82	1 506 150,66
Siirtosaamiset	172 587,62	79 637,53
Muut lyhytaikaiset saamiset	2 227 781,00	2 193 297,66
Ennakkomaksut	12 265,93	11 808,28
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	4 093 974,37	3 790 894,13
RAHAT, PANKKISAAMISET JA MUUT RAHOITUSVARAT		
Kassatilit	2 207,60	2 735,45
Muut rahat ja pankkisaamiset	10 559 847,43	9 499 204,06
Rahat ja pankkisaamiset yhteensä	10 562 055,03	9 501 939,51
VAIHTO- JA RAHOITUSOMAISUUS YHTEENSÄ	14 656 029,40	13 292 833,64
VASTAAVAA YHTEENSÄ	15 834 446,82	14 696 085,15

	31.12.2006	31.12.2005
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA		
VALTION PÄÄOMA		
Valtion pääoma 1.1.1998	120 418,97	120 418,97
Edellisten tilikausien pääoman muutos	-3 010 613,64	-2 363 104,51
Pääoman siirrot	26 712 667,78	26 232 669,50
Tilikauden tuotto-/kulujäämä	<u>-28 098 898,29</u>	<u>-26 880 178,63</u>
Valtion pääoma yhteensä	<u>-4 276 425,18</u>	<u>-2 890 194,67</u>
RAHASTOJEN PÄÄOMAT		
Muut valtion rahastot ja lahjoitetut varat	<u>10 559 847,43</u>	<u>9 499 204,06</u>
Rahastojen pääoma yhteensä	<u>10 559 847,43</u>	<u>9 499 204,06</u>
OMA PÄÄOMA	<u>6 283 422,25</u>	<u>6 609 009,39</u>
VIERAS PÄÄOMA		
LYHYTAIKAINEN		
Saadut ennakot	1 707 256,00	1 553 371,29
Ostovelat	1 375 044,50	1 424 665,91
Tilivirastojen väliset tilitykset	547 854,07	541 885,28
Edelleen tilitettävät erät	483 394,36	444 705,42
Siirtovelat	2 911 836,72	2 602 357,86
Muut lyhytaikaiset velat	2 525 638,92	1 520 090,00
Lyhytaikainen yhteensä	<u>9 551 024,57</u>	<u>8 087 075,76</u>
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	<u>9 551 024,57</u>	<u>8 087 075,76</u>
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	<u>15 834 446,82</u>	<u>14 696 085,15</u>

5 Liitetiedot

Helsingin kauppakorkeakoulun tilinpäätöksen liite 1: Selvitys tilinpäätöksen laatimisperiaatteista ja vertailtavuudesta

1 Helsingin kauppakorkeakoulun budjetointiperusteissa ei ole tapahtunut oleellisia muutoksia
2 Valuuttakurssi

Ulkomaanrahan määräiset velat ja saamiset on muutettu Suomen rahaksi käyttämällä EKP:n noteeraamaa vuodenvaihteen valuuttakurssia

3 Tilinpäätöstä laadittaessa noudatetut arvostus ja jaksotusperiaatteet ja menetelmät sekä erityisesti niissä tapahtuneiden muutosten vaikutukset tilikauden tuotto- ja kulujäämän sekä taseessa ilmoitettavien erien muodostumiseen

Varainhoitovuonna 2006

Saamiset ja velat arvostettiin nimellisarvoon
Käyttöomaisuus on arvostettu hankintamenoperusteisesti, aktivoituihin hankintamenoihin ei ole sisällytetty hankinnan ja valmistuksen kiinteitä menoja.
Tilikaudella ei ole tehty arvonlennuskirjauksia eikä myöskään arvonkorotuksia
Varainhoitovuoden tulot ja menot on kirjattu tuotoiksi ja kuluiksi suoriteperiaatteen mukaan

4 Edellisen varainhoitovuoden tiedot ovat vertailukelpoiset tilinpäätösvuoden tietojen kanssa

Tiliviraston tilinpäätöksen liite 2: Nettotulot ja menot

Momentin numero ja nimi		Tilinpäätös 2005	Talousarvio 2006 (TA + LTA:t)	Tilinpäätös 2006	Vertailu Tilinpäätös - Talousarvio	Toteutuma %					
Momentti	Bruttotulot	0,00	*	0,00							
	Bruttomenot	0,00	*	0,00							
	Nettotulot	0,00	0,00	0,00	0,00	0					
29.10.21.1.1.2		Tilinpäätös 2005	Talousarvio 2006 (TA + LTA:t)	Talousarvion 2006 määrärahojen käyttö vuonna 2006	siirto seuraavalle vuodelle	Tilinpäätös 2006	Vertailu Talousarvio - Tilinpäätös	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot			
Julkisoikeudelliset suoritteet								Edellisiltä vuosilta siirtyneet	Käytettävissä vuonna 2006	Käyttö vuonna 2006 (pl. peruutukset)	Siirretty seuraavalle vuodelle
Momentti	Bruttomenot	150 460,89	*	0,00		180 718,33				0,00	
	Bruttotulot	290 377,79	*	0,00		261 567,30				0,00	
	Nettomenot	-139 916,90	0	0,00		-80 848,97	-	139 916,60	401 483,90	320 634,93	80 848,97
29.10.21.1.2		Tilinpäätös 2005	Talousarvio 2006 (TA + LTA:t)	Talousarvion 2006 määrärahojen käyttö vuonna 2006	siirto seuraavalle vuodelle	Tilinpäätös 2006	Vertailu Talousarvio - Tilinpäätös	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot			
Liiketaloudellinen maksullinen palvelutoiminta								Edellisiltä vuosilta siirtyneet	Käytettävissä vuonna 2006 (pl. peruutukset)	Käyttö vuonna 2006	Siirretty seuraavalle vuodelle
Momentti	Bruttomenot	3 593 863,82	*	0,00		3 548 425,53					
	Bruttotulot	5 653 208,72	*	0,00		5 224 087,73					
	Nettomenot	-2 059 344,90	0	0,00		-1 675 662,20	0,00	2 059 344,90	7 283 432,63	5 607 770,43	1 675 662,20
29.10.21.1.3		Tilinpäätös 2005	Talousarvio 2006 (TA + LTA:t)	Talousarvion 2006 määrärahojen käyttö vuonna 2006	siirto seuraavalle vuodelle	Tilinpäätös 2006	Vertailu Talousarvio - Tilinpäätös	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot			
Yhteisrahoitteinen toiminta								Edellisiltä vuosilta siirtyneet	Käytettävissä vuonna 2006	Käyttö vuonna 2006 (pl. peruutukset)	Siirretty seuraavalle vuodelle
Momentti	Bruttomenot	1 954 163,94	*	0,00		2 173 344,14					
	Bruttotulot	2 109 977,24	*	0,00		2 707 001,57					
	Nettomenot	-155 813,30	0	0,00		-533 657,43		351 481,09	3 058 482,66	2 524 825,23	533 657,43
29.10.21.1.4		Tilinpäätös 2005	Talousarvio 2006 (TA + LTA:t)	Talousarvion 2006 määrärahojen käyttö vuonna 2006	siirto seuraavalle vuodelle	Tilinpäätös 2006	Vertailu Talousarvio - Tilinpäätös	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot			
Sponsoriyhteistyö								Edellisiltä vuosilta siirtyneet	Käytettävissä vuonna 2006	Käyttö vuonna 2006 (pl. peruutukset)	Siirretty seuraavalle vuodelle
Momentti	Bruttomenot	23704,28	*	0,00		17 708,95					
	Bruttotulot	121243,00	*	0,00		124 016,66					
	Nettomenot	-97 538,72	0	0,00		-106 307,71		97 538,72	221 555,38	115 247,67	106 307,71
29.10.21.1.5		Tilinpäätös 2005	Talousarvio 2006 (TA + LTA:t)	Talousarvion 2006 käyttö vuonna 2006	siirto seuraavalle vuodelle	Tilinpäätös 2006	Vertailu Talousarvio - Tilinpäätös	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot			
Muu ulkopuolinen rahoitus								Edellisiltä vuosilta siirtyneet	Käytettävissä vuonna 2006	Käyttö vuonna 2006 (pl. peruutukset)	Siirretty seuraavalle vuodelle
Momentti	Bruttomenot	681 897,01	*	0,00		1 199 983,12					
	Bruttotulot	681 897,01	*	0,00		1 199 983,12					
	Nettomenot	0,00	0	0,00		0,00		0,00	1 199 983,12	1 199 983,12	0,00

* Tässä saa esittää talousarvion mukaiset bruttotulot ja -menot.

Helsingin kauppakorkeakoulun tilinpäätöksen liite 3: Arviomäärärahojen ylitykset

Helsingin kauppakorkeakoululla ei ole arviomäärärahaa

Helsingin kauppakorkeakoulun tilinpäätöksen liite 4: Peruutetut siirretyt määrärahat

Helsingin kauppakorkeakoulu ei ole tehnyt siirtomäärärahan peruutuksia vuonna 2006.

Helsingin kauppakorkeakoulun tilinpäätöksen liite 5: Henkilöstökulujen erittely

	2006	2005
Henkilöstökulut	19 729 990,11	18 724 620,33
Palkat ja palkkiot	19 533 259,15	18 723 266,49
Tulosperusteiset erät	0,00	1 353,84
Lomapalkkavelan muutos	196 730,96	0,00
Henkilösivukulut	4 077 445,56	4 326 016,75
Eläkekulut	3 225 026,22	3 106 016,19
Muut henkilösivukulut	852 419,34	1 220 000,56
Yhteensä	23 807 435,67	23 050 637,08
Johdon palkat ja palkkiot, josta	568 842,01	565 750,68
- tulosperusteiset erät	0,00	0,00
Luontoisedut ja muut taloudelliset etuudet	1 381,68	1 353,84
Johto	480,00	480,00
Muu henkilöstö	901,68	873,84

Johdon palkat ja palkkiot:

Johdon määritelmää on tarkistettu. Vuoden 2005 luku on muutettu uuden määritelmän mukaiseksi vertailukelpoisuuden parantamiseksi.

Helsingin kauppakorkeakoulun tilinpäätöksen liite 6: Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet ja niiden muutokset

Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu Helsingin kauppakorkeakoulussa yhdenmukaisin periaattein kansallis- ja käyttöomaisuushyödykkeiden taloudellisen pitoajan mukaisina tasapoistoina alkuperäisestä hankintamenosta.

Poistosuunnitelmasta voidaan yksittäisen käyttöomaisuushyödykkeen osalta poiketa rehtorin päätöksellä, mikäli hyödykkeen teknistaloudellinen pitoaika poikkeaa merkittävästi omaisuuslajin pitoajasta.

Vähäiset käyttöomaisuushankinnat, joiden hankintahinta on alle 1000 euroa, on kirjattu vuosikuluiksi.

Omaisuusryhmä	Poisto- menetelmä	Poistoaika vuotta	Vuotuinen poisto %	Jäännösarvo € tai %
112 Aineettomat oikeudet	Tasapoisto	4	25	0
1250 Autot ja muut maajetälineet	Tasapoisto	5	20	0
1255 Atk-laitteet ja niiden oheislaitteet	Tasapoisto	4	25	0
1256 Toimistokoneet ja laitteet	Tasapoisto	4	25	0
1257 Puhelinkeskukset ja muut viestintälaitteet	Tasapoisto	5	20	0
1258 Audiovisuaaliset koneet ja laitteet	Tasapoisto	4	25	0
1259 Laboratoriolaitteet ja -kalusteet	Tasapoisto	4	25	0
126 Koneet ja laitteet	Tasapoisto	4	25	0
127 Kalusteet	Tasapoisto	5	20	0

Center for Knowledge and Innovation Research (CKIR) yksikössä noudatetaan seuraavia poistosuunnitelmasta poikkeavia poistoaikoja:

Omaisuusryhmä	Poisto- menetelmä	Poistoaika vuotta	Vuotuinen poisto %	Jäännösarvo € tai %
112 Aineettomat oikeudet	Tasapoisto	3	33,3	0
1255 Atk-laitteet ja niiden oheislaitteet	Tasapoisto	3	33,3	0
1256 Toimistokoneet ja laitteet	Tasapoisto	3	33,3	0
1258 Audiovisuaaliset koneet ja laitteet	Tasapoisto	3	33,3	0
1259 Laboratoriolaitteet ja -kalusteet	Tasapoisto	3	33,3	0
126 Koneet ja laitteet	Tasapoisto	3	33,3	0

Liite 7: Kansallis- ja käyttöomaisuuden sekä muiden pitkävaikutteisten menojen poistot

	Aineettomat hyödykkeet				Yhteensä
	112 Aineettomat oikeudet	
Hankintameno 1.1.2006	254 237,08	0,00	0,00	0,00	254 237,08
Lisäykset	63 591,51	0,00	0,00	0,00	63 591,51
Vähennykset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Hankintameno 31.12.2006	317 828,59	0,00	0,00	0,00	317 828,59
Kertyneet poistot 1.1.2006	103 238,34	0,00	0,00	0,00	103 238,34
Vähennysten kertyneet poistot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Tilikauden suunnitelman mukaiset poistot	63 158,92	0,00	0,00	0,00	63 158,92
Tilikauden suunnitelmasta poikkeavat poistot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Tilikauden arvonalennukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Kertyneet poistot 31.12.2006	166 397,26	0,00	0,00	0,00	166 397,26
Arvonkorotukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.2006	151 431,33	0,00	0,00	0,00	151 431,33

	Aineelliset hyödykkeet			Yhteensä	
	125-126 Koneet ja laitteet	127 Kalusteet	128 Muut aineel. hyöd.		
Hankintameno 1.1.2006	2 029 285,00	502 361,18	11 655,42	0,00	2 543 301,60
Lisäykset	263 559,54	64 131,62	0,00	0,00	327 691,16
Vähennykset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Hankintameno 31.12.2006	2 292 844,54	566 492,80	11 655,42	0,00	2 870 992,76
Kertyneet poistot 1.1.2006	1 018 154,12	281 674,12	0,00	0,00	1 299 828,24
Vähennysten kertyneet poistot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Tilikauden suunnitelman mukaiset poistot	460 210,13	92 847,71	0,00	0,00	553 057,84
Tilikauden suunnitelmasta poikkeavat poistot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Tilikauden arvonalennukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Kertyneet poistot 31.12.2006	1 478 364,25	374 521,83	0,00	0,00	1 852 886,08
Arvonkorotukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.2006	814 480,29	191 970,97	11 655,42	0,00	1 018 106,68

	Käyttöomaisuusarvopaperit ja muut pitkäaikaiset sijoitukset				Yhteensä
	130 Käyttöom.arvopaperit	
Hankintameno 1.1.2006	8 779,41	0,00	0,00	0,00	8 779,41
Lisäykset	100,00	0,00	0,00	0,00	100,00
Vähennykset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Hankintameno 31.12.2006	8 879,41	0,00	0,00	0,00	8 879,41
Kertyneet poistot 1.1.2006	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Vähennysten kertyneet poistot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Tilikauden suunnitelman mukaiset poistot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Tilikauden suunnitelmasta poikkeavat poistot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Tilikauden arvonalennukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Kertyneet poistot 31.12.2006	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Arvonkorotukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.2006	8 879,41	0,00	0,00	0,00	8 879,41

Helsingin kauppakorkeakoulun tilinpäätöksen liite 8: Rahoitustuotot ja -kulut

Rahoitustuotot	2006	2005	Muutos 2006-2005
Korot euromääräisistä saamisista	3316,53	4204,72	-888,19
Korot valuuttamääräisistä saamisista	0,00	0,00	0,00
Emissio-, pääoma- ja kurssierot saamisista	0,00	0,00	0,00
Osingot	665,00	570,00	95,00
Liikelayritysten voiton tuloutukset	0,00	0,00	0,00
Muut rahoitustuotot	0,00	0,00	0,00
Rahoitustuotot yhteensä	3981,53	4774,72	-793,19
Rahoituskulut	2006	2005	Muutos 2006-2005
Korot euromääräisistä veloista	1201,22	1825,06	-623,84
Korot valuuttamääräisistä veloista	0,00	0,00	0,00
Emissio-, pääoma- ja kurssierot veloista	0,00	0,00	0,00
SWAP-maksut veloista	0,00	0,00	0,00
tileistäpoistot	0,00	0,00	0,00
Muut rahoituskulut	260,00	375,00	-115,00
Rahoituskulut yhteensä	1461,22	2200,06	-738,84
Netto	2520,31	2574,66	-54,35

Helsingin kauppakorkeakoulun tilinpäätöksen liite 9: Talousarviotaloudesta annetut lainat

Helsingin kauppakorkeakoulu ei voi myöntää lainoja.

Tiliviraston tilinpäätöksen liite 10: Arvopaperit ja oman pääoman ehtoiset sijoitukset

Käyttö- ja rahoitusomaisuusarvopaperit

	Kappale määrä	Markkina-arvo	31.12.2006			Saadut osingot	31.12.2005	
			Kirjanpitoarvo	Omistusosuus %	Myyntioikeuksien alaraja %		Markkina-arvo	Kirjanpitoarvo
Osuudet								
Mikkelin puhelinosuuskunta MPY	18	0,00	8 779,41	0,0	0,0	665,00	0,00	8 779,41
Luottokunnan osuusmaksu	1		100,00					
Osakkeet ja osuudet yhteensä			8 879,41	0,0	0,0	665,00		8 779,41

Helsingin kauppakorkeakoulun tilinpäätöksen liite 11: Taseen rahoituserät ja velat

31.12.2006	Vaihtuvakorkoiset			Kiinteäkorkoiset			Yhteensä
	Alle 1 vuosi	1 - 5 vuotta	Yli 5 vuotta	Alle 1 vuosi	1 - 5 vuotta	Yli 5 vuotta	
Vastaavien rahoituserät							
Rahat, pankkisaamiset ja muut rahoitusvarat	0,00	0,00	0,00	10562055,03	0,00	0,00	0,00
Yhteensä	0,00	0,00	0,00	10562055,03	0,00	0,00	10562055,03

Helsingin kauppakorkeakoulun tilinpäätöksen liite 12: Valtiontakaukset ja -takuut sekä muut vastuut

Helsingin kauppakorkeakoulu ei voi myöntää valtion takauksia eikä takuita.

Helsingin kauppakorkeakoululla ei ole raha-asiainvaliokunnassa käsiteltyjä vastuusitoumuksia.

Helsingin kauppakorkeakoulun tilinpäätöksen liite 13: Taseeseen sisältyvät rahastoidut varat

Rahaston nimi	Varat 31.12.2006	Varat 31.12.2005	Käyttötarkoitus
HKKK:N RAHASTOT			
...	10 559 847,43	9 499 204,06	Matka ja tutkimusapurahojen jakaminen opiskelijoille ja henkilökunnalle sekä HSE:n palvelutoimintaan
Yhteensä	10559847,43	9499204,06	

Helsingin kauppakorkeakoulun tilinpäätöksen liite 14: Taseeseen sisältyvät rahastoidut varat

Helsingin kauppakorkeakoululla ei ole taseeseen sisältyttäviä rahastoituja varoja.

Helsingin kauppakorkeakoulun tilinpäätöksen liite 15: Velan muutokset

Helsingin kauppakorkeakoululla ei ole velkaa.

Helsingin kauppakorkeakoulun tilinpäätöksen liite 16: Velan maturiteettijakauma ja duraatio

Helsingin kauppakorkeakoululla ei ole velkaa.

Helsingin kauppakorkeakoulun tilinpäätöksen liite 17: Oikeiden ja riittävien tietojen antamiseksi tarvittavat muut täydentävät tiedot

Helsingin kauppakorkeakoululla ei ole esittää muita täydentäviä tietoja.

6 Allekirjoitukset

Helsingin kauppakorkeakoulun hallitus on tänään pitämässään kokouksessa hyväksynyt Helsingin kauppakorkeakoulun tilinpäätösasiakirjan vuodelta 2006.

Helsingissä helmikuun 16. päivänä 2007

Helsingin kauppakorkeakoulun hallitus

Eero O. Kasanen

Matti Honkala

Pekka Ilmakunnas

Virpi Tuunainen

Henriikki Tikkanen

Pontus Troberg

Tuija Nikko

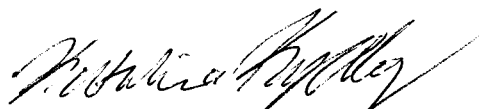

Arto Rajala

Matti Lappalainen

Petri Peltonen

Laura Tuutti

Tessa Viinanen

Katariina Kyckling

Juuso Leivonen

Liite 1

Yhteisrahoitteinen toiminta

Kustannusvastaavuuslaskelma vuosilta 2004–2006 ja tavoite vuodelle 2006

		Tavoite		
	2006	2006	2005	2004
TUOTOT				
Muilta valtion virastoilta saatu rahoitus	1 332 271	1 000 000	1 110 677	1 067 081
EU:lta saatu rahoitus	636 788	400 000	360 852	273 847
Muu valtionhallinnon ulkop. Rahoitus	737 941	100 000	638 449	755 901
Tuotot yhteensä	2 707 001	1 500 000	2 109 977	2 096 829
KUSTANNUKSET				
Aineet ja tarvikkeet	19 978	10 000	16 715	21 431
Henkilöstökustannukset	1 621 800	765 000	1 335 207	1 360 357
Matkat	193 377	78 000	135 790	98 387
Vuokrat	18 653	2 000	3 086	20 849
Palvelujen ostot	228 482	118 000	206 819	75 294
Muut erilliskustannukset	91 055	147 000	256 546	211 997
Erilliskustannukset yhteensä	2 173 344	1 120 000	1 954 164	1 788 316
KÄYTTÖJÄÄMÄ	533 657	380 000	155 813	308 513
OSUUS YHTEISKUSTANNUKSISTA				
Tukitoimintojen kustannukset	325 746	240 000	263 154	
Korot ja poistot	49 003	40 000	44 937	
Muut yhteiskustannukset	150 158	100 000	110 331	
Osuus yhteiskustannuksista yhteensä	524 907	380 000	418 422	0
KOKONAISKUSTANNUKSET YHTEENSÄ	2 698 251	1 500 000	2 372 586	1 788 316
YLI-/ALIJÄÄMÄ	8 750	0	-262 609	308 513

Laskelma ei sisällä siirtomäärärahojen käyttöä.

Liite 1

Julkisoikeudelliset suoritteet

Kustannusvastaavuuslaskelma vuosilta 2004–2006 ja tavoite vuodelle 2006

		Tavoite		
	2006	2006	2005	2004
TUOTOT				
Varsinaiset tuotot	261 567	300 000	290 378	308 922
Tuotot yhteensä	261 567	300 000	290 378	308 922
KUSTANNUKSET				
Erilliskustannukset				
Aineet ja tarvikkeet	2 923	3 000	26 295	3 323
Henkilöstökustannukset	564 726	550 000	539 616	558 908
Matkat	1 053	4 000	4 430	3 953
Tilakustannukset	51 803	50 000	51 803	56 046
Palvelujen ostot	61 784	45 000	46 296	55 609
Korot ja poistot	1 801	2 000	2 104	1 805
Muut erilliskustannukset	89 266	100 000	122 534	85 947
Erilliskustannukset yhteensä	773 357	754 000	793 078	765 590
KÄYTTÖJÄÄMÄ	-511 790	-454 000	-502 700	-456 668
OSUUS YHTEISKUSTANNUKSISTA				
Tukitoimintojen kustannukset	76 077	85 000	84 128	88 564
Tilakustannukset	91 201	95 000	93 268	100 725
Korot ja poistot	11 444	15 000	15 012	20 836
Osuus yhteiskustannuksista yhteensä	178 722	195 000	192 408	210 125
KOKONAISKUSTANNUKSET YHTEENSÄ	952 079	949 000	985 486	975 715
ALIJÄÄMÄ	-690 512	-649 000	-695 108	-666 793

Liite 1

Maksullinen toiminta

Kustannusvastaavuuslaskelma vuosilta 2004–2006 ja tavoite vuodelle 2006

	2006	Tavoite 2006	2005	2004
TUOTOT				
Myyntituotot	5 086 880	5 000 000	5 451 795	5 739 103
Vuokrat ja muut tuotot	137 207	0	201 414	157 587
Tuotot yhteensä	5 224 088	5 000 000	5 653 209	5 896 690
KUSTANNUKSET				
Maksullisen toiminnan erilliskustannukset				
Aineet ja tarvikkeet	131 638	130 000	127 007	180 136
Henkilöstökustannukset	1 812 836	1 842 000	1 765 809	2 277 675
Matkat	233 632	260 000	242 919	284 310
Vuokrat	146 801	450 000	425 550	417 828
Palvelujen ostot	1 070 330	1 200 000	1 129 592	978 428
Korot ja poistot	59 118	48 000	48 439	51 526
Muut erilliskustannukset	142 123	120 000	118 971	140 131
Erilliskustannukset yhteensä	3 596 477	4 050 000	3 858 287	4 330 036
KÄYTTÖJÄÄMÄ	1 627 610	950 000	1 794 922	1 566 654
OSUUS YHTEISKUSTANNUKSISTA				
Tukitoimintojen kustannukset	462 909	450 000	454 600	511 534
Tilakustannukset	335 281	200 000	176 993	245 618
Korot ja poistot	33 706	50 000	44 309	88 962
Osuus yhteiskustannuksista yhteensä	831 896	700 000	675 902	846 114
KOKONAISKUSTANNUKSET YHTEENSÄ	4 428 373	4 750 000	4 534 189	5 176 150
YLIJÄÄMÄ	795 715	250 000	1 119 020	720 540

Liite 1

Maksullinen toiminta

Tunnuslukutaulukko

	2006	2005	2004
Maksullisen toiminnan tuotot (€)	5 224 088	5 653 209	5 896 690
Maksullisen toiminnan erilliskustannukset (€)	3 596 477	3 858 287	4 330 036
Käyttäjämää (€)	1 627 611	1 794 922	1 566 654
% tuotoista	31 %	32 %	27 %
Osuus yhteiskustannuksista (€)	831 896	675 902	846 114
Ylijäämä (€)	795 715	1 119 020	720 540
% tuotoista	15 %	20 %	12 %
Tuotot % kustannuksista	118 %	125 %	114 %
Volyymin muutos	-8 %	-4 %	-1 %

Liite 2

Toteutuma talousarviotileittäin 2006

Talousarviotili	Määräraha tai tuloarvio		Käytettävissä	Käytetty tai kertynyt	Siirretty seur. vuodelle
	Varainhoitovuonna	Edellisiltä vuosilta			
11.04.01. Arvonlisäverotulot				324 645,91	
12.29.99. Muut tulot				2 948,07	
12.39.10 Muut sekalaiset tulot (VM)				3 248,75	
13.03.01. Osinkotulot				665,00	
29.01.19. Arvonlisäveromenot				1 918 308,07	
29.10.21.1.1.1. Toimintamenot	24 377 000,00	5 855 739,59	30 232 739,59	23 655 145,22	6 577 594,37
Maks.palv. 2004 ylijäämä		486 275,47	486 275,47	486 275,47	
Maks.palv. 2005 ylijäämä		2 059 344,90	2 059 344,90	2 059 344,90	0,00
29.10.22.1. Tutk.-, kehitt.- ja julkaisutoiminta		270 310,82	270 310,82	88 242,59	182 068,23
29.10.22.6. Aikuiskoulutuksen kehittäminen	180 000,00	206 951,16	386 951,16	268 622,65	118 328,51
29.88.50 Suomen Akatemia	1 047 690,00	332 010,96	1 379 700,96	1 288 417,86	91 283,10
32.10.19. Arvonlisäveromenot				14 684,43	
29.10.21.1.1.2. Julkisoikeudelliset suoritteet					
Julk.oik.suor. 2005 ylijäämä		139 916,90	139 916,90	0,00	
bruttomenot				180 718,33	
bruttotulot				261 567,30	
nettotulot				-80 848,97	80 848,97
29.10.21.1.2. Liiketal.maks.palvelutoiminta					
Maks.palv. 2005					
bruttomenot				3 548 425,53	
bruttotulot				5 224 087,73	
nettotulot				-1 675 662,20	1 675 662,20
29.10.21.1.3. Yhteisrahoitteinen toiminta					
Yht.rah. 2004 ylijäämä		195 667,79	195 667,79	195 667,79	
Yht.rah.2005 ylijäämä		155 813,30	155 813,30	155 813,30	0,00
Yht.rah.2006					
bruttomenot				2 172 744,14	
bruttotulot				2 706 401,57	
nettotulot				-533 657,43	533 657,43
29.10.21.1.4. Maksullinen toiminta/nimikkosalit					
Nimikkosalit 2005 ylijäämä		97 538,72	97 538,72	97 538,72	0,00
Nimikkosalit 2006					
bruttomenot				17 708,95	
bruttotulot				124 016,66	
nettotulot				-106 307,71	106 307,71
29.10.21.1.5. Muu ulkopuolinen rahoitus					
bruttomenot				1 199 983,12	
bruttotulot				1 199 983,12	
nettotulot				0,00	0,00

Liite 3

Siirtyvät määrärahat

Rahoitus lajeittain	2007	2006	2005
Toimintamenomomentin määräraha		24 377 000	23 507 000
Maksullisen toiminnan tulot		5 348 105	5 774 452
Julkisoikeudelliset suoritteet		261 567	290 378
Yhteisrahoitteisen toiminnan tulot		2 707 002	2 109 977
OPM:n rahoituspäätökset		230 000	410 000
UM:n päätös			120 000
Suomen Akatemia		1 288 418	1 145 694
TM:n päätös			10 659
Tilitettävät talousarviomenot		3 090 555	3 538 794
Muu ulkopuolinen rahoitus		1 199 983	681 897
Rahoitus yhteensä		38 502 630	37 588 851
Menot menolajeittain			
Palkkamenot		23 560 623	22 886 840
Matkat		1 310 218	1 240 197
Aineet ja tarvikkeet		1 222 257	1 087 421
Palvelujen ostot		4 960 698	4 558 675
Vuokrat		4 755 531	4 721 557
käyttöomaisuushankinnat		391 383	613 768
Muut menot		2 445 653	2 366 922
Yhteensä		38 646 363	37 475 380
Ylijäämä/alijäämä		-143 733	113 471
Käytettävissä olevat siirtomäärärahat			
	2007	2006	2005
Toimintamenot	6 577 594	6 342 014	6 148 323
Maksullinen toiminta	1 675 662	2 059 345	2 257 337
Nimikkosalit	106 308	97 539	80 409
Julkisoikeudelliset	80 849	139 917	154 483
Yhteisrahoitteinen	533 657	351 481	375 385
OPM:n päätökset	300 397	427 262	281 648
Yhteensä	9 274 467	9 417 558	9 297 585

Liite 4

Menot ja ulkopuoliset tulot

Menot toiminnoittain 2004–2006

	2006	2005	2004
Aikuiskoulutus	7 259 840	7 447 580	6 633 305
Opetus ja tutkimus	18 815 824	17 575 009	17 166 141
Tietopalvelut	3 697 980	3 536 526	3 391 658
Tilahallinto	5 291 337	5 150 355	5 315 672
Tukipalvelut	3 581 381	3 765 910	3 608 077
Yhteensä	38 646 363	37 475 380	36 114 852

Menot menolajeittain 2004–2006

	2006	2005	2004
Palkkaukset sosiaalikuuluineen	23 560 623	22 886 840	21 922 752
Matkat	1 310 218	1 240 197	1 294 903
Aineet ja tarvikkeet	1 222 257	1 087 421	1 122 166
Palvelujen ostot	4 960 698	4 558 675	4 318 487
Vuokrat	4 755 531	4 721 557	4 703 354
Käyttöomaisuushankinnat	391 383	613 768	719 926
Muut menot	2 445 653	2 366 922	2 033 264
Yhteensä	38 646 363	37 475 380	36 114 852

Määrärahojen käyttö rahoituslähteittäin 2004–2006

	2006	2005	2004
Toimintamenot	26 202 009	25 577 149	24 338 343
Yhteisrahoitteinen toiminta	2 524 224	2 133 881	1 910 768
Maksullinen palvelutoiminta	3 663 673	3 697 977	4 145 312
Suomen Akatemia	1 288 418	1 145 694	1 187 706
Tilitettävät talousarviomenot	3 090 555	3 538 794	2 934 208
Muu rahoitus	1 877 484	1 381 886	1 598 515
Yhteensä	38 646 363	37 475 380	36 114 852

Liite 4

Ulkopuoliset tulot rahoituslähteittäin

	2006	2005	2004
Maksullinen palvelutoiminta	5 348 104	5 774 452	5 905 293
Julkisoikeudelliset suoritteet	261 567	290 378	308 933
Yhteisrahoitteinen sopimustutkimus	2 524 224	2 133 881	1 910 768
Suomen Akatemia	1 288 418	1 145 694	1 187 706
Lahjoitusvarat	1 199 983	681 897	955 032
Tilitettävät talousarviomenot	3 090 555	3 538 794	2 934 208
Yhteensä	13 712 852	13 565 095	13 201 941

Yhteisrahoitteinen sopimustutkimus, Suomen Akatemian rahoitus, lahjoitusvarat ja muut ulkopuoliset tuotot on raportoitu käytön mukaan